

Benyó Judit
Olympus mons

egyfelvonásosok

Szerkesztette: Benyó Judit

© BENYÓ JUDIT 2008

Felelős kiadó: Benyó Judit

Címlapon: Benyó Judit költőné fényképe

Készült Budapesten, a Magyar Elektronikus Könyvtárban, INTERNET-kiadás 2009.

TARTALOMJEGYZÉK

ŐSSEJT	egyfelvonásos 4 képben
FELTALÁLÓ ÚTJA A PIRAMISOKHOZ	egyfelvonásos 3 jelenetben
ÚRI FÉRFI	egyfelvonásos 5 képben
IGUANODON	egyfelvonásos 11 képben
OLYMPUS MONS	egyfelvonásos dráma 4 fantázia képben
TOMBOLO BOLYGÓ	fantasztikus egyfelvonásos 5 képben
A MEGMENEKÜLÉS	egyfelvonásos dráma 4 képben
SUGÁRVESZÉLY	egyfelvonásos dráma 3 jelenetben

ÖSSEJT

- egyfelvonásos színpadra, négy képben -

1970

- Benyó Ildikó grafikusművésznek ajánlom

SZEREPLŐK:

ANYA	középmagas, telt, 48 éves, fehér bőrű, vöröshajú, haja válláig ér
APA	sovány, középmagas, feketehajú, szigorú tekintet, feketeszemű, 54 éves
JUDIT	karcsú, 25 éves, csinos, hosszú, barnahajú, zöldszemű, arca intellektuális, érzékeny, ő a legidősebb lány
TERÉZIA	karcsú, sovány, 23 éves, magas, szeme barna, göndör hajú, homlokánál frufrus, finom ujjai hosszúkásak, művészkéz, ő a középső lány
JULIANNA	középtermetű, 22 éves, csinos, rövid hajú, barna hajú, nagy barna szeme van, ő a legkisebb lány
KISÁRGYÉLUS	két éves, formás testű, világosbarna hajú, barnaszemű, szép arcú, sovány kisfiú, ő a legkisebb lány fia
EGY PROFESSZOR AZ EGYETEMRŐL	középmagas, dinamikus, őszes, göndör hajú, intellektuális egyéniség, nagyvonalú
KÖLTŐTÁRS	szélesvállú, feketehajú, középtermetű, tüzesszemű, 28 év körüli
FIATAL KRITIKUS	szőke, kopaszodó, megfontolt, határozott, hangja kellemes
A DOCENS	irodalomtörténész, modora nagyvonalú, egzotikus arcú, feketehajú, haja enyhén kopaszodó, szeme különösen szuggesztív, középmagas, 45 év körüli
EGY NEVES KRITIKUS	magas, méltóságteljes, fején kalap, arcát szakáll és bajusz övezi
A KÖNYVKIADÓ FŐSZERKESZTŐJE	keskeny arcú, középmagas, szőkésbarna hajú (állát kecskeszakáll övezi)
EGY LEKTOR	szomorú arcú, középtermetű, jóságos arcú
FIATAL ÚJSÁGÍRÓ	magas, természetes, jó kedélyű
A TÖRTÉNÉS	fiatal, magas, izmos férfi, hódító külsejű, bohém
MISZI	fiatal, szemüveges, titokzatos, jó alakú, csinos, nyugtalan
FILOZÓFUS	fiatal, középtermetű, sovány, szemüveget visel
GYÖRGY HANGJA	
JÓZSEF HANGJA	
A NARRÁTOR	egy Erőművész alakjában jelenik meg, bemondja a színpadra lépők nevét (kimaszkírozva, groteszk, trikóban, térdig érő nadrágban, mezítláb)

Megjegyzések a drámaköltemény előadásához: Előadás alatt nincs szünet. A pihenést a zene adja. A képek közti változásokat csendben, elsötétítés segítségével végzik. A szereplők mozgása pantomim-szerű, erős smink.

I. jelenet 1. kép

- SZÍNPADI KÉP:** Kettős tagolású, belső tér, balról egy alacsonyabb, gótikus boltív, jobbról hármás boltív, a színpadkép hasonlatos egy gótikus kápolnáéhoz
- KÉPHANGULAT:** Bordó színű, erős a fény-árnyék hatás. A személyek szimbolikusak, festőiek, olyan a hangulat, mint egy modern festmény.
- MOZGÁSHELYZETEK:** A szülők az alacsonyabb boltív alatt, zsámolyon ülnek, mozdulatlanul, a három lány külön áll a három boltív alatt, Judit, Terézia, Julianna. Julianna kézen fogja Kisárgyélust.
- ÖLTÖZÉK:** Puritán, jelképes, ünnepélyes ruhák, melyek magukban is beszélnek hordozójuk életének lényegéről.
- APA:* zsoké ruhában, színes sapkában, fényes selyemingben, lovaglónadrágban
- ANYA:* hófehér, hosszú esküvői ruhában, selyem, bokáig érő, hosszú ujjú, fején fehér virághoz hasonló egyszerű kalap
- JUDIT:* zöldebársony, elől dekoltázsos, kézre simuló ujjú, testhezálló, hosszú ruha, hajában babérkoszorú
- TERÉZIA:* gótikus stílusú hosszú selyemruha, hajában pár szál virág, egyik kezében néhány ecsetet szorongat
- JULIANNA:* világoskék selyemruha, romantikus stílusú, enyhén bő, csipkés hosszú ruha
- KISÁRGYÉLUS:* egyszerű ruha, trikó, nadrág

JUDIT *(sietve beszél, feldúltan)*

- Anyám nem engedte be őket. *(sóhajt)* A gyerekek a lépcsőn ültek. Anyám azt akarta, hogy kérjenek bocsánatot. *(az anya felé tekint)* Ők inkább elmentek.
(rövid szünet)

TERÉZIA - Láttuk az alvó, törődött embereket a pályaudvaron. Éjjel három óra volt, csak aludtak. Álltam Juliannával és nézelődtem. Nem kértünk bocsánatot. Nem mentünk haza idejében.

Keserű volt a szánk is. Fáztunk. Azt akarták, hogy ne láthassam Józsefet.

ANYA - Csak nem dobom oda egy nős férfinak?

APA - Nem bánom, ha el is mész!

JULIANNA *(Judithoz fordul)*

- Hidd el, én nem vagyok rossz, te is tudod! Jól dolgozom, felemelték a fizetésemet is, most már elmegyek, ne sírj te sem! Van pénzem, albérlet, már megbeszéltem, egy öreg házaspárnál van hely.

JUDIT - A sok sírástól a szemhéja csupa kék volt. Elmentem vele ebédelni a körútra. Vett nekem madártejet.

(egészen halkán)

- Egyszer csak megint elfehéredett az arca. Este nem is láttuk, belebújt a takaróba, ki sem látszott.

ANYA - Megmondom annak a férfinak, hagyja békén a lányomat!

JUDIT - Julianna elszökött! Anyám violát meg muskátlit ültetett a hosszú faládákba. Azt mondta, majd szép lesz, ha megnőnek és kihajolnak az erkély rácsai közül.

(fejét lehajtja, jobb kezét homlokához emeli)

- Julianna elköltözött! El sem köszönt. Mikor anyámnak megmondtuk, még nevetett is, azt hitte, bolondozunk.

(kis szünet)

- Gyakran láttam könnyes szemmel a konyhában, narancsszínű virágokat hozott a vázába. Julianna néha hazatelefonált. Azt mondta, jól van és titkolózott. Egyszer hazalátogatott. Anyám azt hitte, ráveheti még, hogy itt maradjon!

Julianna megint elment. Anyám felzokogott és a falnak dőlt.

(egyfolytában zokogás)

- Szaladtam az erkélyre, kiabáltam Juliannának, jöjjön vissza, mert baj lesz!

JULIANNA *(közömbös, eltökélt hangon)*

- Nem tudom, visszamegyek-e.

(a két nővér felé fordul hirtelen)

ANYA *(maga elé néz)*

- Folyton a te szerencsétlen sorsod foglalkoztatott. Nem bírtam belenyugodni, hogy elkallódsz!

Haszontalan voltál, az iskolát is abbahagytad!

(kis szünet)

- Annak a férfinak családja volt, hogy gondoltad vele az életet?

(sóhajt)

- Vártam, hogy győz majd a józan eszed! Olyan rosszul néztél ki, hogy a szívem szakadt meg, amikor rád gondoltam.

(Julianna felé néz)

- Csak magad vádolhatod! *(keserűn)*

Nem akartam emlékezni, még a lakásunkat is szerettem volna elcserélni! Csinos voltál, egészséges, csak ennyire tellett a büszkeségedből? Ha ezt választottad, családunk ellenére választottad.

Zene szólal meg, Berlioz Fantasztikus szimfóniájának első részéből pár percig.

JUDIT *(fáradtan)*

- Akkor történt, hogy apám megcsalta anyámat egy nővel. Anyám reggel otthon maradt. Nem értettem, miért mondta, hogy ne jöjjen haza. Délután három óra lehetett. Anyám nyitott ajtót. Hálóingben volt. *(suttogva)*
- Kimentünk a konyhába, elmondtam, mi újság az egyetemen. Anyám leült velem szemben, elém tett szótlanul egy gyűrött papírt, azt volt ráírva: „Nem bírom tovább!”

Zene szólal meg, Berlioz Fantasztikus szimfóniájának utolsó része (harangzúgásos rész)

ANYA *(elgyengülve)*

- Vártam egy kicsit, míg csönd lett egészen. *(halkan)*
- Lefeküdtem az ágyba, vártam, hogy meghalok!
- Csak akkor ébredtem fel, amikor valaki rázta a vállamat. Apátok volt!
(kis szünet)
- Mit ér az életem, ha mint a növény, vadkörtét terem?

Ismét zene, Berlioz Fantasztikus szimfóniájának utolsó része.

Julianna elindul a közönség felé, kézen fogja a kisfiút, Kisárgyélust, és megáll.

JULIANNA *(tűnődve)*

- Sokáig, talán két éve, hogy olyan rossz volt, ami a legrosszabb. Nem kellett volna már többet az uram. Örültem, mikor láttam, ő újra megnősült. Tudtam, s arra is gondoltam, nekem jobb, mert Kisárgyélus az enyém, mi jobban szeretjük egymást, sokkal jobban kellünk egymásnak, mint nekik!
(szagगतottan)
- Mindig ültem a fotelben esténként, próbáltam olvasni, nem tudtam, mit olvasok, mert akkor is az uramra gondoltam, aki elhagyott! Aztán egy-két nap alatt minden megváltozott! *(sóhaj)*
- Nem volt már üres a másik fotel! *(sietve)* A sofőr szegfűt tett a kis vázámba, amit én csináltam. *(rövid szünet)*
- Milyen szép volt a szobám, mindent átvarázsolt. Még soha nem kaptam senkitől ilyen szép virágot, ott volt a szekrényemen. *(elmosolyodik)*
- Egyszer már nagyon tudtam szeretni!
(ábrándosan)
- Mikulásakor elmentem anyósomékhöz. Figyeltem az új házaspárt és nevettem. Azért az a papír, mely szétválasztott bennünket, sokat ér! Velem többet nem kiabál! Láta, hogy nem voltam egyedül, valaki vigyázott rám. A sofőr örült nekem is, Kisárgyélusnak is, hogy újból együtt vagyunk! Elvégeztük közösen, amit kellett. Ő kivitte a vizet, összerakta a szétszórt játékokat. Kisárgyélus mindig nyugodtan aludt, ha látta, kedvesek vagyunk egymáshoz. Olyankor biztosan szépeket álmodott.
(rövid szünet)
- Örültem a hóesésnek is. *(szomorkásan)*
- Utána még néha visszajött. Éppen olyan boldogtalan volt, mint én. Nem tudott hinni a jóban. Most abból áll az életem, hogy alszom, eszem és a Kisárgyélusra vigyázok.
(fáradtan nevetve)
- Hát mért? *(maga elé néz, merengve)*
Az ember bolondítja a férfit!
(legyint kezével)
- Mennek a villamosok, néha elmegyek valahová, ne félj, most már nem kell senki.

TERÉZIA *(Juliannához fordul)*

- Egyszer ott volt a sofőr inge a szobádban. Mintha átölelné ezt a két apára váró árvát.

II. jelenet 2 kép

SZÍNPADI KÉP:	Vízszintes tagoltságú, végtelen, álomszerű út.
KÉPHANGULAT:	Szaggatott, sárga fény, szemben a két alakkal, a fény nagy erejű, közben sötét. (a két női alak mögött hosszú árnyék, állandó idegvesztő szélmozgás, az alakok ruhájának lobogása)
MOZGÁSOK:	Terézia és Judit együtt mennek lassan. Terézia előre siet, Judit hátra marad. Mikor a hangjáték elkezdődik, Terézia és szerelmese között. Judit kimegy, Terézia egyedül marad a színpadon.
ÖLTÖZÉK:	Hosszú, fekete köpeny. (mindketten egyformában)
HANGOK:	György és József hangja a nézőtér mögül jön, betöltve a teret, szinte misztifikált hangon, magnetofonról.
ZENE:	Inka dalok.

Terézia előbbre megy, Judit hátul marad, majd kimegy, mikor a hangjáték elkezdődik. A színen hol homályosabb, hol sötétebb a kép. Az erős szélmozgás egyfolytában érvényesül. Terézia görcsösen összefogja ruháját. Eleinte szélsuhogás, majd esőszemek koppanásához hasonló dobütők hangja.

TERÉZIA *(hirtelen megáll, elgondolkozva)*

- Nem tudom, mi hozott össze bennünk?

Úgy mondta: „- Szeretem az akaratodat!”

GYÖRGY *(nem jelenik meg a színen, hangja mikrofonból jön, felerősítve a nézőtér mögül)*

Gyerekes vagy, nem hagyod magad szabadjára! Te sem tudsz más lenni, mint amilyen akarsz lenni!

TERÉZIA - Úgy szerettem, amiért eltűrte szeszélyeimet!

(elgondolkodva)

- A virágárusnál sárga barkát láttam, közelebből megnéztem, nem volt igazi. Hiszen ez műlevél! Nevettem. A virágárus rám kiabált.

GYÖRGY *(határozottan)*

- Elfogadlak mindenképpen, akármit teszel. Az a fontos, hogy őszinte légy.

TERÉZIA *(elmerengve)*

Mögöttem gyertyák égtek. Nem engedtem, hogy meglásd sovány lábaimat.

A gyertyákról nem tudtam levenni a szemem!

(kis szünet)

- Néztük egymást.

Anyám becsapta előtted az ajtót. Egyszerűen tudomásul vettelek.

(titokzatosan beszél)

- Rendet csináltunk a szobában, a vekkert is beállítottad.

Tiszta volt a tükör. Nem vittél előbbre semmit.

Ajándéknak éreztem magam. *(szomorkásan)*

- Ha el akartam illanni, azt mondtad, az izgalmat szeretem.

GYÖRGY *(kedvesen, kíváncsian)*

- Mesélj!

TERÉZIA - Mindig arra emlékszem, hogy a sötétben megsercent a cigaretta, és friss vizet hoztál.

- Nem szántam neked magam!

GYÖRGY - Minden ember ragaszkodik a magányhoz!

TERÉZIA - Nem néztél rám, lehajtottad a fejed, úgy beszéltél.

- Sokszor elengedtél haza, hogy menjek.

GYÖRGY - Talán már holnap meg is szeretted!

TERÉZIA - Mégiscsak felmentünk a csigalépcsőn, mit is tehattunk volna? Füttyörésztél. Mintha nem lettél volna magaddal kibékülve?

(kis szünet)

- Sokáig sírtam a válladon.

(meggyorsul a beszéd ritmusa)

- Arcodat felém akartad fordítani, nem engedtem! Fölsikítottam. Hirtelen fölnéztél.

Mindig egy házról beszéltél, melyet építeni akartál.

Gyere, nem baj, ha bolondos vagy!

GYÖRGY - Te kit szeretsz tulajdonképpen? *(gúnyosan nevet)*

- Egyetlen bűn, ha a tehetségedet elherdálod!

Dolgozz, ez a legfontosabb!

(ábrándosan)

- Ketten lennénk, csak ketten, senki nem tudna rólunk!

TERÉZIA - Életem legszomorúbb napja volt. Nem is kértél rá. Magamra húztam a takarót, nem engedted, hogy kiáltsak.

A Golden Gate együttes zeneszáma szól.

GYÖRGY - Úgy jössz mellettem, mint egy áldozat.

TERÉZIA - Ezen a világon nincs semmim!

GYÖRGY - Ne haragudj!

Ismét a Golden Gate együttes zenéje szól.

Terézia megfordul, ellenkező irányba, gyorsabban jár.

TERÉZIA - Az aula szinte himbálózott.

József hangja a nézőtér mögül jön, felerősítve, mikrofonból.

JÓZSEF - Hát persze, te sem értesz. Hiszen tudod, hogy nem vagyok hozzád való!

Zene szól, Berlioz Fantasztikus szimfóniájából a fuvola rész.

TERÉZIA - Az kellett, hogy valami hajtson!

Hát nem jó? Azt csinálhatsz, amit akarsz! Csak munkám mutatja az idő múlását. Ha nem rajzolhatnám le mindazt, ami bánt, nem tudom, hogy viselném el az életet. Álomban mezítláb kellett mennem a hideg földön.

Zene szól felerősítve.

JÓZSEF - Mért vagy olyan szomorú?

TERÉZIA - Nem vagyok én az! *(titokzatosan)*

- Nagy fekete esernyő alá bújtunk. Elmesélte a szent asszony történetét, aki letörölte Krisztus arcáról az izzadtságot, és rajta maradt arcvonása a kendőn. Emlékszel, kezembe adtál egy kisbabát.

Mikor kerestél, anyám azt mondta, hogy nem vagyok otthon.

Nem tudom mi az igazság. Három lány bandukolt az úton, kezükben vakító papírvirágok.

(tűnődve)

- Csak már bíznák rám a magam sorsát!

JÓZSEF - Szeretnék látni, amikor alszol és lélegzel, és amikor felébredsz!

TERÉZIA - Lábam alatt meghajoltak a kamilla virágai. Koszorút fontál a fejemre, erdei virágokból. Olyan sokat csókolóztunk, mint még soha.

Zene szólal meg, inka dalok.

TERÉZIA - Ha itt volnál, beszélne a virágokhoz, madarakhoz, a vonathoz, azt mondanád: „Hát te kismadár?”

JÓZSEF *(énekel)*

„Mert az anyád azt üzeni, csórót nem szabad szeretni! Mulatok, mert jó kedvem van!”

TERÉZIA *(két kezét melle fölé helyezi keresztben)*

- Volt egy álom, láttam a várat, a vár tövében mély szakadék, az úton hosszú embertömeg kígyózott sebesen. Tudták, hogy közülük van egy félelmetes ember.

Láttam álomban, hogy egy idegen nő öleli a derekad. Megijedtem.

JÓZSEF *(jóságosan)*

- Igyál Teréziám, hideg sör!

TERÉZIA *(elmosolyodik)*

- Valami nem volt igaz köztünk. Soha nem bántottuk egymást. Mentünk a virágos réten, át a térdig érő vízben, odébb égetett a homok.

JÓZSEF - Minden elmúlik, Teréziám!

TERÉZIA - Szeretnél volna egy embert, akit apádnak nevezhetsz!

JÓZSEF - Ne szégyellj előttem semmit!

TERÉZIA - Egyre nyomasztóbb lett minden. Lila virág volt a fényképem alatt.
JÓZSEF - Látod, sohasem sikerül úgy, ahogy akarjuk.
TERÉZIA - Jaj, anyám, nem kell nekem más szerető! *(zokog)*
JÓZSEF - Kimosnád-e az ingét a férjednek, ha haragszol rá?
TERÉZIA - Nem!
(hirtelen megáll)
JÓZSEF - Én nem hinném el, hogy igaz! Mit tennél, ha elhagynálak?
TERÉZIA - Én is elhagynálak!
JÓZSEF - Mi lesz, ha gyerekünk lesz? Örölnél neki?
TERÉZIA - Igen!
JÓZSEF - Én is örölnék!
TERÉZIA - Vettél egy nyakláncot nekem. Meg is csókoltad. Ez volt a mi karácsonyunk.
Felhajtottad a paplant, rám nevettél.
JÓZSEF *(gyerekesen rajongva)*
- Nézd szép, fehér, új lepedő!
TERÉZIA - Kint szólt a verkli, sírtam reggel.
Meséltél arról, Josim, hogy van igaz szerelem.
JÓZSEF - Kétkedsz, azt hiszed cserben hagynálak, ha bajban lennél?!
TERÉZIA *(töprengve leül egy kőre)*
- Vajon fásultságom a szerelem fásultsága-e?
JÓZSEF *(kedvesen)*
- Maradj reggelig, aztán majd megmondom édesanyádnak, hogy nagyon szeretjük egymást!

Zene: Debussy.

TERÉZIA *(szomorúan, ábrándozva)*
- Vettem neked egy papagájt, kiröpült a kalitkából! Egy kalappal tudtam csak megfogni.
JÓZSEF *(hangja egybevegyül Terézia távolról hallatszó sírásával, szomorúan szól)*
- A kis papagáj megdőglött. Az éjjel nem aludtam otthon. Eltemettem a kertbe, tudod, ahol először voltunk egymásé. Szomorú vagyok miatta.
TERÉZIA *(sértődötten)*
- Bezárkóztál valakivel!
JÓZSEF *(kiabál)*
- Magad baja, ha elmész!
TERÉZIA - Olyan elesettnek éreztem magam.
JÓZSEF - Félsz?
TERÉZIA - Félek.
JÓZSEF - Úgy kell az a gyerek most nekünk, mint a jégeső!
TERÉZIA - Egyszer úgyis döntenünk kell!
(pillanatnyi szünet)
- Szabad vagyok és szabadságom sohase fájt ennyire.
(gúnyosan)
- Vigasztalsz.
JÓZSEF *(bolondosan)*
- Igyál, neked hoztam, idd meg mind, vagy hajítsd el, nem bánom!
TERÉZIA - Letérdepeltél előttem!
JÓZSEF - Ti mentek haza, meleg vacsorával várnak! Megyek, eliszom a maradék pénzem, eszem is, na jöttök velem?

TERÉZIA - Haza kellett mennem! Úgy köszöntél el, hogy „Isten áldjon!” Nem szabadott volna, hogy annyira bánts!

JÓZSEF - Tudod én régen szerettem a rajzaidat.

TERÉZIA - Nem vetted észre, ami bennem érték! Ezért sok mindent elhallgattam. Attól féltem, hogy elhagysz, mert elvetted szerelmünk virágát.

JÓZSEF - Állami gondozott voltam. Anyám magunkra hagyott minket. A búcsúból vett nekem játékot.

TERÉZIA - Már rég elveszítettelek! Csak egyszer bizonyosodhattam volna meg arról, hogy csalsz?! Egyik éjjel felébredtem, verejtékeztem. Idegen lány volt veled álmomban. Az Isten vert volna meg! Meddig tart még a bocsánatom?
(*kis szünet*)

- Minden percünkbe szomorúság vegyült. Nem szabad szomorkodni, csak arra kell gondolni, hogy erősek vagyunk.

JÓZSEF - Semmi sem lelkesít, nincsenek eszményeim. Meg aztán neked fontosabb céljaid vannak nálam!

TERÉZIA (*szinte suttogva, majd határozottan*)

- Azt is mondtad, hogy mi már együvé tartozunk! Ne hagyj el erőm, jaj ne! Ember nincsen, aki ne vétkezne, ember nincsen, aki csak jó! (*kiáltozva, hangosan*)

- Csak azt kell tenni, amit belülről hallunk!
Fújt a szél, neked is fújta a hajadat. Láttam, hogy elmosolyodtál szép száddal. Olyan voltál, mint akit gyermekkoromban álmodtam.

JÓZSEF - Hozzám jönnél feleségül?

TERÉZIA - Gúnyt űztél a hűségemből! Mi végre várok, milyen hit az, amely hitetlenné tesz?
(*tűnődve*)

- Huszonhárom évet éltem ezen a poklon!

JÓZSEF - Légy kedvesebb! Gyere, együtt alszunk! Gyere, fussunk! Légy bátor, siess!

TERÉZIA - Isten bocsássa meg utolsó, legnagyobb vétkeidet is ellenem!

JÓZSEF (*zaklatottan*)

- Eredj a pokolba! Mit keresel még itt? Semmi értelme, menj haza, mindig ilyen szaladós voltál.
(*kis szünet*)

- Valamikor szerettelek! Csinálok majd gyereket, jó? Ne sírj! (*vigasztalóan*)

TERÉZIA - Éreztem, ha akarnám, enyém lennél! Olyan elesett voltál. Végkimerülés, így mondták, amikor rosszul lettél.
Utoljára nem! Talán sohase leszek szép, fehér ruhás menyasszony?

JÓZSEF - Meghaljunk együtt? Igen? Akarod?

TERÉZIA (*hallgat*)

JÓZSEF (*kimerülten, fáradtan*)

- Utoljára öllelek, milyen rossz lesz majd reggel, mi is történik majd?

III. jelenet 3 kép

SZÍNPADI KÉP:	Jobb oldalt ül kuporogva a két szülő, bal oldalt kuporog Terézia. Julianna, Judit a színpad közepén fekszik.
FÉNY:	Állandó zöld, egzotikus hatás, az alakok mögött sötétség.
KÉPHANGULAT:	Misztikus, szürrealisztikus.
ÖLTÖZÉKEK:	<p>A kuporgó lányok két különböző árnyalatú, könnyű ruhában, a szülők sötét színű ruhában.</p> <p>A narrátor trikóban, térdig érő nadrágban, mezítláb, erősen kimaszkírozva.</p> <p>Judit testhez simuló, fekete dresszt visel, erős smink, eltúlzott arcvonásokkal.</p> <p>A többi szereplő egyszerű ruhában.</p>

JUDIT - Meg kell tudnom, milyen az óriási növények illata. El akarom felejteni ezt az egész szerelmet!

TERÉZIA *(ünnepélyesen feláll)*

- Egyetlen ember, aki tartotta bennem a lelket, Judit volt! Csak segíthetnék rajta, szinte irigylik és gyűlölik! Ki kell adni a könyvét!

(feszült csend)

JULIANNA *(legyint)*

- Nem érdekel! Nem foglalkozom vele!

Belép a Narrátor Erőművész alakjában, énekelve. Ő mondja be a színpadra lépők nevét, szabadon mozog a színpadon.

EGY PROFESSZOR AZ EGYETEMRŐL *(intellektuális hang)*

(a fekvő lány előtt megy, egy pillanatra megáll, majd elmegy)

- Tudja maga olyan, mint egy Picasso-kép. Kicsi fej, nagy lélek. Így lebeg előttem, fejlett érzelmi világával lefegyverzi az embert.

A Narrátor a lányhoz megy, kissé lehajol és csettint az ujjáival.

KÖLTŐTÁRSA AZ EGYETEMRŐL *(ízese hangú, lelkes)*

(besiet, zsebre tett kézzel, nem áll meg, csak átmegy a színpad egyik részéből a másikba, s közben a fekvő lányra pillant)

- Gyerek vagy! Versbe gyönyöríted a szerelmet!

A Narrátor megdörzsöli a tenyerét.

FIATAL KRITIKUS *(megfontolt, határozott)*

(nyugodtan lépdel, távolról fürkészi a lányt, megáll messzebb)

- Városi költő vagy! Mentess minden szentimentalizmustól. Eredendő egyéniség! Döbbenetes a magányod, nagyon merész vagy, eljutsz a lírai magasságokig!

DOCENS *(bejön az ellenkező irányból, néha a mennyezetre néz, leül egy pillanatra, míg beszél a lányhoz)*

- Maga igen törekeny. Egzaltált maga, tudja?

Emberek közé kell mennie, élni! Magában annyi energia van, rendes lány. Maga boldogtalan! Legyen határozott! Van egy külön világa, melyben élni tud. Szóval hisz az álmokban?

Nem lehet rögtön a csúcsra menni, alázuhanhat!

A Narrátor elneveti magát kárörvendően.

EGY NEVES KRITIKUS *(vidékiek beszédű)*

(bejön lassan, hóna alatt jegyzetek, a Narrátorhoz fordul, neki beszél a lányról)

- Versei olyanok, mintha finom tüvel karcolná bele egy kőbe! Ezek jó versek, kiadásra valók!

(kimegy)

FILOZÓFUS *(lomha járással lépked, hangja fanyar, mielőtt kimenne, visszafordul hirtelen)*

- Te átugrod a társadalmi létet. Az utókoré a versed!

A Narrátor lábujjhegyen mászkál, nevet.

EGY LEKTOR *(szerény megjelenésű, megáll a lány előtt)*

- A maga versei tiszták, senkiéhez sem hasonlíthatók!

(észrevétlen kimegy)

A KIADÓ FŐSZERKESZTŐJE *(sietve jön a színpadra, zaklatottan beszél, közben a lányra néz, sietve hagyja el a színpadot)*

- Újító akkor, ha nem megváltani, hanem éltetni akarja a világot!

A Narrátor gúnyos tekintettel odébb somfordál.

- Mintha nem is ebben a században élne!?
(eltávozik)

A Narrátor táncol.

A szülők és testvérek felállnak. Judit középen áll, hosszú ruhában. Körülötte egy kis kört alkotva körbefogóznak Miszi, a Történész, a Filozófus és a Szerető.

TÖRTÉNÉSZ - Olyan akarok lenni, mint te, de nem tudok!

MISZI - Túl nagyok a vágyaid!

FILOZÓFUS - A szüzek ilyenek, felébresztik a dacot. Szeretned kéne valakit!

SZERETŐ - Tetszel nekem! Jó asszony lennél!

TERÉZIA - Anyám őt akarta Judit férjének! Mikor Judit táncol, olyan, mint az összejt! Néhány verse olyan, mint a himnusz, kívülről mondogatják.

APA (gúnyos hangon)

- Meglátod, senki se vesz el!

Megszólal Saint-Seäns zenéje, Judit táncolni kezd. Csak a tánc jut ekkor érvényre. A tánc tomboló. Judit a tánc végén összerogy kimerültségében. Judit tánca alatt a színpad hátsó részében kuporogva nézik a szülők és a testvérek Judit táncát.

ANYA (nyugtalanul)

- Kiskorodban nagyon szeretted a tüzet, mikor kicsi voltál, mindig a tűz mellé akartál ülni. A villanyt is nagyon szereted. Egyszer aztán egyik ujjad a tűzbe tetted és megégetted. Mit akarsz, nem látod, hogy visszaküldik a verseidet?

4 kép

SZÍNPADI KÉP:	Lépcsősor tölti be egészen a színpadot, jobb sarokban lent áll az Apa, Terézia és Julianna egymás mellett. Az Anya és Judit a lépcsősoron megy, hol gyorsan, hol lassan.
KÉPHANGULAT:	Expresszív hatású, vibráló fény, mely a két mozgó alakot megvilágítja. A lent álló három alak félhomályban. A lépcsősor korlát nélküli, magasra vezet, a végtelenbe.
MOZGÁSOK:	A két mozgó alak hol egymást követve, hol egymás mellett, hol állva folytatja a párbeszédet. A többiek lent, mozdulatlanul állnak.
ÖLTÖZÉK:	Anya és Judit hosszú, narancsszínű ruhát visel, a másik három alak szintén hosszú ruhában.

ANYA *(gyorsan lélegezve)*

- Ha tudnád, mennyit szenvedtem apátok mellett! Egyszer csak lefordulok a székről, és befejeztem. Azt akarom, hogy ne hozzatok koszorút a síromra!

JUDIT - Mért beszélsz így, anyám? Te még nagyon sokáig élni fogsz. Mi lenne velünk nélküled?

ANYA - A gyermekeimet még arra sem tudtam megtanítani, hogy őszinték legyenek!

Zene szól, Berlioz Fantasztikus szimfóniájából.

JUDIT - Mama, de hát én mindig őszinte voltam hozzád.

ANYA - Mondd, hogy minek él az ember, amikor egy kis virágnak ilyen csodálatos illata van? *(eltűnődve Juditra néz)*

- Hatéves koromban kislibákat itattam. Olyan nagy hó volt, hogy besöpörte a házunkat, mikor születtem. A bába már előző nap eljött hozzánk. Éjjel születtem! Emlékszem, hasig érő hóban vágtaztam veletek! Olyan házban laktunk, melyen vadszőlő futott fel a falra. Egyszer egy fekete rigó ette a bogyókat, aztán visszajött négy rigóval. Valahol ott volt egy erdő, sose felejttem el azt a rigót, olyan mohón evett. Mikor olvad a hó, a verebek annyit tudnak veszekedni, csak figyeljétek meg! Emlékszem, olyan nagy hideg volt.

TERÉZIA - Magával nem törődik, csak velünk, pedig már felnőttünk. Ha teára szomjazunk, kimegy a hideg konyhába és tálcán hozza be nekünk a forró teát. Anyám sose fázik. *(rövid szünet)*

JUDIT - Anyám, hátranéztél, pedig nem engedték, odamentél a szekrényhez és lassan kibontottad a zacskót. Úgy fogtad meg, mint talán kislánykorodban. Magad elé tetted, lengetted jobbra-balra a szép, csipkés hálóinged. Mondtam, vedd fel a szép hálóinget. Felpróbáltad, kértük, ne vedd le! Azt mondtad, majd máskor felveszed, ünnepkor, vagy, ha elvisznek kórházba. „Ebben el is temethettek!” - tréfálkoztál.

TERÉZIA - Eljártál Juliannához, rendbe hoztad a lakását, ha jön a kisunoka, legyen hol aldatni. Sírdogáltál.

APA *(az anyára néz)*

- A lányod is olyan, mint te, keményfejű.

JUDIT *(leszalad a lépcső, a lent álló Teréziához lép)*

- El kell mennünk innen! Nem látod, hogy nem bírjuk ki egymást?

TERÉZIA *(gesztikulálva)*

- Nem vagyunk harmóniában. A művészet lesz számunkra az egyetlen menedék!

ANYA - Már tizenhárom éves korában versenyeket nyert papa, zsoké volt. Most pedig tűnődik fekete kalapjában.

APA *(mentegetőzve)*

- Hát ki adott anyátoknak annyi becenevet, ha nem én?

JUDIT - Apám minden nap az ablaknál vár téged, mama! Mama, egyszer majdnem megvakultál fél szemedre!

TERÉZIA *(kezét összekulcsolja)*

- Anyám narancsot tett a táskámba. Horgolt nekem szép, fehér csipkeruhát. Szerettem volna menyasszony lenni!
Julianna megszépült, anya lett!

Az Anya és Judit leülnek a lépcsőre.

JUDIT *(átszellemült arccal)*

- Világra jött Kisárgyélus, tudom, akkor olyan szép voltál aznap, anyám, szinte megfiatalodtál. Apámnak is jó kedve volt.

ANYA *(elneveti magát)*

- Igen, kisfiú született hajnali háromkor!

(sóhajt)

- Nagymama lettem, te pedig papa, nagypapa!

Kellett venni babakocsit, kelengyét, Juliannának hálóinget!

TERÉZIA *(előre lép)*

- Minden héten becsapódik az ajtó, Kisárgyélus robog be apró csizmájában, kipirosodott arccal.

Ujjongunk, úgy mozog a kisfiú, ahogy a gondolatok járnak a fejben. Kisárgyélus kicsiny kis kezével játszik, elámulva mindenén, nem tudja, hogy ki hiányzik mellőle, csak érzi.

Zene szólal meg, Berlioz Fantasztikus szimfóniájából Terézia szavai alatt egyfolytában.

TERÉZIA - Mi hárman erősek vagyunk! Anyám új élete a Kisárgyélus! Anyám várja az unokákat, élete csodáit, dalol a gyerekekkel, apám bohókásan elneveti magát, kezével megrezzenti Kisárgyélust. Ilyen ez, hazaérünk reményekkel, pihegünk a széles rekamién. Most már négyen, egy kicsi emberke is odabújik Juliannához. Amikor világosodik, Kisárgyélus elsőnek ébred, mintha sok mindent jobban tudna az alvóknál.

1970.

FELTALÁLÓ ÚTJA A PIRAMISOKHOZ

- egyfelvonásos három jelenetben -

1973.

SZEREPLŐK:

a Szívbeteg Férfi, a Találmányi Hivatal vezetője, fiatal, szőkésbarna hajú, elegáns, szemüveges férfi

a Nő, csinos, fiatal, jóalakú, hosszúhajú, romantikus, feltaláló

az idős ősz hajú Tudós

a fiatal ősz hajú Tudós

ELSŐ JELENET

A Szívbeteg Férfi egy teremben fekszik, csak a szíve dobogásának felhangosított ütemét hallani. Az ágya fehér vaságy, háttal fekszik, testét lepel borítja, csak arcát látni és széttárt karjait. Meglátogatja egy Nő, de a Szívbeteg Férfi nem fogadja látogatását.

(a színpadkép közvetlen változik)

Egy város látszik, sötét éjszaka van. A várost átszeli egy sötét folyó. A folyó partján egy igen magas vár áll, tömör megjelenítésű, román stílusú épülethez hasonló. A vár ablakai egészen kicsik. A vár folyosói sötétek és titokzatosak, mint a labirintus. A legfelső emeleten, a Találmányi Hivatal előtt, a folyosón álldogál a Nő és megszólítja az arra menő Szívbeteg Férfit. A Szívbeteg Férfi szemüveget hord, a Nő egyszerű ruhában jelenik meg.

A NŐ - Kérem, van egy találmányom a szívbetegség megszüntetésére. Sokat hallottam Önről, azt mondják merész ember és két évvel ezelőtt fel is kerestem, de akkor nem mondhattam el semmit.

SZÍVBETEG FÉRFI - Mit kíván tőlem?
Mit hozott nekem? Mutassa! Csak bátran! Beszéljen! Vegyen a cigarettámból!
(cigarettával kínálja a Nőt)

A NŐ - Ezen a találmányon azért dolgozom, hogy meggyógyítsam az ön szívét!

SZÍVBETEG FÉRFI - Félek, még sosem voltam ilyen helyen, de vakmerő is vagyok!

A NŐ - Miben?

SZÍVBETEG FÉRFI - Egész életemben.

SZÍVBETEG FÉRFI - Majd szemmel tartom a maga ügyét!
Tudja, el vagyunk árasztva mindennel.
Írja ide a nevét, a címét, mert itt ez a szokás!
Itt a tollam.

Majd keressen telefonon engemet!

(feláll és kezet nyújt)

A NŐ - Nincsenek még sorrendben a tételek.

SZÍVBETEG FÉRFI - Nem baj. Most nem szükséges, majd később, ha elfogadjuk
(a Nő elsiet, elgondolkozva megy)

A színpadon a Nő dolgozószobája látszik egy várhoz hasonló házban. A szoba tele van műszerekkel, mikroszkópokkal, üvegcsékkel, fiolákkal. A Nő áll a telefonnál, kezében a telefonkagyló.

A NŐ - Megnézték-e már az én ügyemet? Milyen vélemény alakult ki?

SZÍVBETEG FÉRFI - A vélemény kedvező. Keressen egy hónap múlva!

A NŐ - Majd keresem, jó.

(hirtelen csend lesz, leteszi a telefont, majd hangosan sírni kezd)

- Olyan fényesen süt a nap, fehér az ég is.

- A várakozás olyan szép lesz, nem lesz bennem egy kis haragvás sem.

A Nő idegesen mászkál a Találmányi Hivatalban. Haján szegfű. Sehol nem találja a Szívbeteg Férfit. Belép a szobájába, de csak azokat a tárgyakat látja, melyek között a férfi napjai telnek, orvosságos üvegeket és altatókat. Az idős ősz hajú Tudós fogadja, halk, csendes szavakkal isteníti a találmányt.

IDŐS, ŐSZ HAJÚ TUDÓS - A maga találmánya senkiéhez sem hasonlítható, de még nem tökéletes!

(a Nő elmegy)

A színpadon a Találmányi Hivatal folyosója látszik. A Nő halkán, szinte magában beszél.

A NŐ - Már megint itt vagyok!
Megint eltelt két hónap.

*A Nő belép a Szívbeteg Férfi hivatali szobájába. A Szívbeteg Férfi szürke mellényt visel, keresztbe-
tett lábbal ül egy fotelben. Bal kezében egy orvosságos fiolát szorongat. Látni még a szobában az
idős, ősz hajú Tudóst, aki papírlapokat rakosgat. A Nő fülbevalója leesik, a Szívbeteg Férfi lehajol
és megkeresi.*

SZÍVBETEG FÉRFI - Hogy van?

A NŐ - Boldogtalan vagyok.

SZÍVBETEG FÉRFI - Tudja, az úgy van, hogy először mindig a nő választ, és azt a nőt
választja a férfi.

A NŐ - Ittak már rózsalikőrt?

SZÍVBETEG FÉRFI - Nem, nem ittunk.

A NŐ - Kóstolják meg, itt van!

Ki nyitja ki?

SZÍVBETEG FÉRFI - Maga!

A NŐ *(kinyitja a rózsalikőrt)*

SZÍVBETEG FÉRFI - Igen édes.

(iszik a likőrből)

- A jövő héten jöjjön be, nem tudok még mondani eredményt, egy
fickó tanulmányozza.

(rásegíti a Nőre a kabátot, a Nő mosolyogva búcsúzik)

Ismét a Nőt látjuk, amint a Tanulmányi Hivatal vezetőjének ajtaján kopogtat.

Zöldselyem ruhát visel, testére simulót. Izgatottan és ünnepélyesen lép a szobába.

Tavaszi hangulat.

SZÍVBETEG FÉRFI - Már vártuk magát!
Mondjon valami jót!
Most ne keseredjen el, nem tudjuk realizálni az ügyét!
Jelentkezzen fél év múlva!

Több részletet kellene kidolgozni ehhez!

A NŐ - Éreztem, hogy ezt fogja mondani, láttam az arcán.

SZÍVBETEG FÉRFI - Akkor maga próféta!

Tudja, az én lényegem is a folytonos átlényegülés. Maga tehetséges,
de hisztériás.

A NŐ - Nem. Érzékeny vagyok.

Köszönöm az információkat.

SZÍVBETEG FÉRFI - Több anyag kell ehhez a tanulmányhoz!

A NŐ - Eljövök ismét, mikor esik az eső, vidáman jövök!

A NŐ HANGJA

MIKROFONBÓL

- „Hozok majd egy kis akácvirágot, melyet az úton szedek, és
leteszem azt az ágat az asztalára. A levegő áttetsző lesz és hűvös,
benyitok majd és Ön azt mondja majd, hogy várjak kicsit.
Nem baj. Nem vagyok nyugodt, csak veszteglek a várakozásban.
Félelem és sietség van bennem, sokszor nincs bennem áhítat sem.
Látom, meggyógyult és úgy csillog a szeme, mint egy kis hold.
Tudom, hogy örömet tartogat számomra.
Olyan ködös, süppedő a délután, sovány testét tüzesnek látom.”

SZÍVBETEG FÉRFI - Még nem tudok semmit mondani.
Tanulmányozzák a maga „csodaszerét”!

A NŐ - Nemrég észrevettem az Ön arcát, halványpiros volt. Boldog volt?

SZÍVBETEG FÉRFI *(eleinte nem szól, majd halkán mondja)*
- Nem voltam boldog.
Sosem voltam boldog.

A NŐ - Egyszer ősszel, évekkkel ezelőtt, azt képzeltem, hogy én magam fekszem ott azon az ágyon, izzadt arccal, halálba meredtem. Ugye a szívére helyezi a találmányomat?

SZÍVBETEG FÉRFI - A szívemen lesz.
Keressen az ünnepek után! Egyik hétfőn!

A NŐ - Az éjszakák hosszúak lesznek és szörnyűek. Éjjelente sírdogálok és azt gondolom, hogy boldog leszek.

SZÍVBETEG FÉRFI *(mosolyog, keskeny arca szinte gyerekesnek látszik)*
- Találmánya magáért beszél.
Jó magának, nincs más dolga, csak a kísérletezés.

A NŐ HANGJA
MIKROFONBÓL - Érzem, ahogy rám tekint és apró kacajaim is hallja, melyek az izgalomtól vannak, érzem, ahogy szemével végigmér.
Mindig búcsúzás nélkül szalad el.
Eltűnik észrevétlen a hirtelen szétbomló, vöröses felhők és sötétszürke ég alatt.
(kis szünet)
- Félelmetes gyönyörűség van ebben a telhetetlen és vágyakozó délutánban, és bosszúság az elképzelt öröm hiánya miatt.

SZÍVBETEG FÉRFI - Maga szabadon él.
Maga miből él?
Dolgozik valahol?

A NŐ - Tolmács munkát vállalok néha.
Nekem adja ezt a fiolát?

*A színpad másik fele látszik, a vár külső része.
A Nő egy sötét tengerparton áll egy korlátnak dőlve.
Hirtelen megérinti a Nőt a Szívbeteg Férfi.*

SZÍVBETEG FÉRFI - Mindjárt jövök!
(elsiet, majd pár perc múlva megjelenik és leül a Nő mellé)

SZÍVBETEG FÉRFI - Megbetegedett az egyik munkatársunk, írtam is neki, hogy küldje vissza a maga munkáját!

A NŐ - Nem értem! Három éve várok, egy másik ember lezsersége miatt várjak?
Én nem érek rá!
Sietnem kell, tanulmányomat minél hamarabb elérhetővé kell tenni az emberek számára!

SZÍVBETEG FÉRFI - Miért siet?
Csak nem készül meghalni?
Csak nem beteg?

A NŐ - Nem vagyok beteg és nem akarok meghalni.
Fiatal vagyok még.
Meg akarom menteni az embereket, minden év számít! Késedelem minden elmúlt óra!
S főleg az ön szíve miatt.

SZÍVBETEG FÉRFI
A NŐ

- Még hetven feltaláló munkája benn van, nekik is sürgős!
- Nekem a legsürgősebb!

SZÍVBETEG FÉRFI
A NŐ

Bosszút állok, ha sokáig várakoztatnak!
- Mivel áll bosszút?

SZÍVBETEG FÉRFI

- Még nem tudom!
- Én nem tehetek róla.
Látja, mások is beleszólnak a dolgokba.
Jöjjön a jövő héten!
(elkíséri a Nőt és visszasiet a szobájába)

A Nő kis dolgozószobája látszik. A Nő éppen a mikroszkópot vizsgálja, amikor váratlanul telefoncsengésre felriad. Megijed. Odszalad a telefonhoz.

A NŐ

- Tessék! Ki az?

SZÍVBETEG FÉRFI HANGJA

A MIKROFONBÓL

- Miért olyan a hangja? Mi van magával?

A NŐ

- Megijedtem, éppen a mikroszkópom előtt álltam. Úgy belemerültem a munkába.

SZÍVBETEG FÉRFI HANGJA

A MIKROFONBÓL

- Már egy hónapja rossz állapotban vagyok. A szíven ijesztően lassan jár.

Már akkor kiborított, mikor a múltkor olyan követelőzően beszélt velem! Teljesen kimerültem. Jöjjön azonnal! Addig pihenek, ne haragudjon, képzelje el, milyen érzés ez!

Nyugodjon meg, ne haragudjon, hogy éppen magát okolom a szívem miatt!

Gondoljon rám, látja, kimerültem, kórházba kellene mennem, beteg vagyok.

A maga találmányának titka egészen felizgatott, nagyon igénybe vette a szívemet.

(szaggatottan)

- Várom, akkor siessen!

A NŐ (odamegy az ablakhoz és eltűnődik)

- Már azt sem tudom, miről beszélt, olyan kétségbeesetten beszélt, és olyan betegen. Mintha rá nem érvényesülnének a földi törvényszerűségek.

Vár a Szívbeteg Férfi, én meg remegek.

Mintha valami békés misére indulnék.

MÁSODIK JELENET

A Találmányi Hivatal képviselői egy nagy tengeri hajón utaznak. A Szívbeteg Férfi és a Nő a hajó korlátjánál állnak. A Nő egészen közel érzi a férfi vállát maga mellett. A nagy hajó először Új-Delhiben köt ki. Éjjel érkeznek a kikötőbe.

SZÍVBETEG FÉRFI - Örülök, hogy mégis kijavította, de az utolsó képletek még nincsenek készen.
Átnéztük a munkáját, külön vettük azokat a részeket, melyek tudásaink szerint jók, tetszettek.
Nézze, május végén hozza be újra, javítsa ki úgy, hogy kész legyen!
Az az érzésem, hogy probléma lesz majd a kivitelezéssel.

A NŐ - Akkor miért küldték nekem vissza portós csomagban?
Olyan ez, mint a kálvária!
Kétségek között vagyok.
Csak fájdalmaim sokaságáról tudok.
A szél lengette a függönyt, néha kinéztem a hajókabin ablakán.
Mikor telefonom keresett, éreztem a hangjából, hogy mosolygott.
Engem pedig az összeesés fenyegetett.

SZÍVBETEG FÉRFI - Mindig megismerem a hangját.
(megérinti a Nő vállát)

A NŐ - Örülök, hogy hallgatott rám!
- Négy év telt el azóta, hogy Önhöz elvittem először az átdolgozott, bővített találmányomat.
Amikor elvette tőlem a jegyzeteket, fiatalnak láttam és bizakodó voltam.

A hajó báltermében estély van.

A Szívbeteg Férfi a Nő mellett ül egy csendes kis folyosóban. Beszűrődik tompán a zene, félhomály van, csak a gyertyák fénye világít.

Intim, romantikus hangulat.

A NŐ - Most van bennem erő!
Biztos álmodom, ha itt lesz az ideje az álomnak.
Óriás hegyek fölé vágyódom és tengerek mellé!
Az alvás mostanában a menedékem.
Karjaim is fájnak. Elszoktam a szerelemtől, mintha idegenkednék a valóságtól?
Jó lenne elutazni egyszer messzire!
Hát hogy lehetnék valakié, amikor ebben az istentelen világban senki sem hű?

SZÍVBETEG FÉRFI - Ne keseredjen el, meglátja, jobb lesz minden!

A NŐ - Már érett vagyok én is a győzelemre!
Micsoda erőt kaptam már születésemkor, s ezt az erőt hordozom magamban.

SZÍVBETEG FÉRFI - Jöjjön, táncoljunk!
(bekíséri a Nőt a bálterembe és mindketten a táncolók közé vegyülnek)

Kis idő múlva kimennek együtt a hajó kürtjéhez.

A Nő leül és ölébe teszi hóféhér, gyenge kezét, szinte mozdulatlan, majd lehunyja szemét és érzi, hogy a Szívbeteg Férfi megérinti.

A NŐ - Meggyógyított engem kezének érintésével!
(feláll és mindketten lassan elmennek)

Nappal van.

A Szívbeteg Férfi kajütjének ajtaja nyitva.

A férfi a hajóablak előtt ül, lehajtott fejjel.

Mikor a Nő belép, egy pillanatra felnéz, fáradt, tompa-nézésű szemével a Nőre pillant.

Az asztalon lévő vázában virágokat látni.

A NŐ - Mások mondták, hogy meghalt az édesanyja. Osztozom fájdalmában.
SZÍVBETEG FÉRFI - Jöjjön többször is!

Belép a Fiatal ősz hajú Tudós.

FIATAL ŐSZ HAJÚ TUDÓS - Még mindig kevés az anyaga, ki kell egészíteni!
Hozza el legközelebb a végérvényesen kidolgozott tervet!
S aztán bevonulhat a halhatatlanságba!
(kimegy észrevétlen)

A NŐ - Hajnalra különös dolog történt velem.
Egyszer csak, mintha izzadt volna az arcom. Arcomhoz értem és orrom felett éreztem az izzadtságcseppeket.
Másnap meleg volt az este és a távolból beszivárgott a fülkébe a víz fanyar szaga.
Madarak repkedtek, a hullámok lebegésszerűek és üriek voltak.
Végre nagyon komolyan reménykedhetek, megvan a kijavított anyag és hallhatom az Ön örömteli hangját, és láthatom sebezhetően gyenge szemét és szomorú tekintetét.
Majdnem felkiáltottam örömömben, mert bízott bennem.
Van valami igazság abban, hogy elfárad az ember a várakozásban az élettől.
Hangja olyan, mint egy testvére, megnyugtat és felvidulok tőle.
Eljön az én örömöm napja!
- Az illatok és zajok érezhetőek, a hegyek vonulatai halott-fehérnek látszanak messziről.
A dolgok létükkel elhatárolódnak.
(odalép a virágvázához és meglegyinti a virágokat)
- Mekkora rendre képes a természet és milyen káosz van belső természetünkben.
Miért nem tarthatok meg senkit magamnak?
Olyan távolinak látszik minden, az emlékek homályosak már.

A hajó a kikötőben indulásra vár.

A Nő kiszökik a hajóról. A parton furcsa látvány fogadja. Minden vörös és sárga színű. Égzengés van. Dörög, villámlik.

Egy szürke macska ugrál a kísérteties éjszakában a Nő körül.

A Nő félelmében egy nagy, kifeszített és lebegő, narancssárga lepelbe bújik. Önkívületében suttogni kezd.

A NŐ - Mérhetetlen az ember akarása és vágyakozása a szépségre, nevetésre.
Nevetni akarok, mert szép leszek a nevetéstől! Jöjjön az álom!
Találmányomat tárgyalják most a tudósok.
A Szívbeteg Férfi, ki mindenek felett dönt, azt mondja álmomban, menjek el majd az ő kajütjébe és ennek a napnak az emlékére keressek egy ajándékot magamnak a régi érmék között.

Sokáig keresem, egy asztalon ott lesznek a régi érmék, rajtuk a
hadvezérek, próféták, feltalálók és művészek.

Találok egyet és az enyém lesz.

A döntés pedig az lesz megint, hogy még nem eléggé tökéletes a
találmányom, egy év múlva kell visszamennem a bizottság elé.

(forgolódik)

- Nem lehet más végső döntés, csak jó!

Nem lehet rosszabb, csak jobb!

(hirtelen felugrik és visszamegy a hajóra)

HARMADIK JELENET

A színpadon a Nő várbeli dolgozószobája látszik. Reggel van, napsütés. Zene szól. A nő önfeledten táncol.

A NŐ HANGJA
MIKROFONBÓL

- Vidáman és boldogan ébredtem.
A Szívbeteg Férfi azt mondta, elfogadták a találmányomat!
(abbahagyja a táncot és az ablak felé megy)
- Nagy ünnepség lesz, szól az ének, hosszú asztalok lesznek egy teremben.
Mulatság lesz a tenger partján.
Minden napfényes a sárga fényben, fényes sziklákon emberek állnak, mert nagy ünnepség lesz!
A jó az a csodával határos.

A Nő a nyitott üvegajtóhoz lép, melyen égszínkék, földig érő függöny van. A függönyt át- meg átsüti a nap és kicsit rezeget a fuvallattól. A Nő méltóságteljesen és lassan becsukja a nyitott üvegajtókat.

A NŐ HANGJA
MIKROFONBÓL

- Az örömtől mozdulatlan és csendes lettem.

A Nő egy szép lovon ül, mellette megy a Szívbeteg Férfi és a ló kantárját tartja. Mindez egy erdő mellett látható.

Egyszer csak vágtatni kezd a ló. A vágtató ló előtt megjelenik egy idegen nő, aki meg akarja akadályozni, hogy tovább jussanak. A következő pillanatban egy kalap látható a ló lába előtt, mely hirtelen odagurult. A Nő sebesen száguld az őszi erdőben drága lovával, mintha egybenőtt volna vele, úgy ráhajol lova hátára.

Miután elsőnek ért célba, visszarántja a lovát és szép lassan, lépésben lovagol a Szívbeteg Férfi elé.

A NŐ

- Mégiscsak mi vagyunk a győztesek!
(lihegve, fáradtan)
- Az van, amit megalkotunk. Mit gondolsz erről?

SZÍVBETEG FÉRFI

- Legyen józanabb!
Nem lehet kiszámítani a reakciót.
Szédülök. Én nem hazudok, és remélem mások is megkímélnék a hazugságtól.

A NŐ

- Miben hisz?
(lenéz a lóról)

SZÍVBETEG FÉRFI

A NŐ

SZÍVBETEG FÉRFI

- A csodában.
- Megkérdezhetem, mi volt élete legnagyobb öröme?
- Egy oltár volt életem legnagyobb öröme.
Beteg vagyok, fáradt vagyok.
Meséljen hát valamit!

A NŐ

- Jó sétálni a fényes és messze gurítható gesztenyék között, s talán még fájni is jó, ha tudja az ember, hogy haza mehet és van ágya is.

SZÍVBETEG FÉRFI

- Kába vagyok.
Tele vagyok orvosságokkal.
Tudja, én szeretném, ha alapos lenne a találmány kivitelezése.
Legelső találmánynál tanácsos nagy gonddal csinálni.
Az orvosom se tudja, meddig bírom ezzel a szívvel.

A NŐ - Vezessen engem a szfinxek és piramisok felé!
 Nagy piramisok állnának egy kivájt hegy üregében. Vakítana a fény.
 Hihetetlenül különös volna számunkra, mert még nem látunk piramist.

SZÍVBETEG FÉRFI - Elkísérem.

A NŐ - Oda vágyódom, ahol száguldozásaimat és győzelmeimet újra
 átélhetem.

SZÍVBETEG FÉRFI - Nem kell mindig egzaltáltnak lenni!
 Nekem állandóan fegyelmeznem kell magam, másfél éve, hogy
 erősebben kínozz a szívem.
 Higgye el, rossz ez az egész élet!
 Lázias vagyok, hány óra van,

A NŐ (*leszáll a lóról, a férfi mellett sétál*) - Egyszer karonfogva jöttünk.
 Hideg, őszi szél fűjt.
 Azt hiszem, sohase tudhatjuk meg, ki a mi leghűségesebb imádónk.

SZÍVBETEG FÉRFI - Rosszul alszom.
 Már el kellene menni valahová!
 Ki kellene szakadnom ebből az életből!
 Jó lenne télen megnézni a napot!
 Tetőtől talpig páncélban vagyok.
 (*a férfi hirtelen gyorsabb léptekkel jár*)
 - El kellene engednem magam szabadon!
 Néha üstökösök mennek el egymás mellett, a bizalom nagyon
 érzékeny műszer.
 Milyen nap van ma?
 Nem használnak a régi gyógyszerek.
 Az győz, akinek az idegei jobbak!
 Ez a harc az idegek harca, ki bírja tovább!
 Min gondolkodik?

A NŐ - Van egy madár.
 Hangja csillaghulláskor hallatszik, olyan madár, hogy a folyóba csak
 bele kell néznie és már tudója lesz minden dolgoknak.

SZÍVBETEG FÉRFI - Az létezik, amit kifejezünk!

A NŐ - Minden erő kérdése, halálunkig tart.

SZÍVBETEG FÉRFI - Megáldom!
 (*odalép a Nőhöz és úgy tesz, mintha megszentelné*)
 - Cselekedjen újat!

*A színpadtérben színes papírvirágok alatt megjelenik egy flitteres bábu. A flitteres bábu embernagy-
 ságú, lebegve, hintázva, boldogan és ünnepélyesen jelenik meg.
 A flitteres női bábu felsőteste meztelen. A ruháján, mely eltakarja alsó testét, szintén virágok vannak
 és flitterek.
 Hajából is virágzó, pompás ágak nyúlnak ki.
 Zene.*

1973.

AZ ÚRI FÉRFI

- egyfelvonásos 5 képben -

1989.

SZEREPLŐK:

FATIME	fiatal nő, 40 éves, bohém megjelenésű, teltkarcsú, barna, hosszúhajú, zöldszemű, jó mozgású, csinos, magas homlokú
VIKTOR elegáns,	fiatal férfi, 46 év körüli, karcsú, középtermetű, szomorú, csinos, (öltönyben), romantikus, temperamentumos, sötétbarnahajú, (magas homlokú)
GÉPEMBER	robot-ember, embernél magasabb, testesebb felépítésű, (hangja mély, robot-hang)
ÚRI FÉRFI	fiatal, 28 év körüli, karcsú, fekete hajú, fekete szemű, (ezüstös, fényes, testhez simuló ruhát visel, mozgása gyors) egzotikus megjelenésű, arca is keleties
FESTŐNŐ	fiatal, 38 éves, sovány, karcsú, szomorúarcú, sötétbarna, göndörhajú
SZOMORÚ FÉRFI	magas, sovány, barnahajú, bajszos, fiatal férfi, 50 éves körüli (kopott öltönyt visel)
A BÁR TULAJDONOSA	középkorú (kövér férfi)
ELSŐ SZERELMES	fiatal férfi, 21 év körüli
MÁSODIK SZERELMES	fiatal, 22 év körüli nő
EGY NÉZŐ	idős férfi

ELSŐ KÉP

Filmképben megjelenítve, közvetlen az első kép előtt:

Egy ellipszis alakú tér közepén áll egy férfi, körülötte mágneses gyűrűk. Az ember abszolút helyzetének kifejezése a Tér és Idő hatásában. Időnként hozzá csapódnak ehhez az emberhez mások, egyesével, kettesével, majd el is távolodnak tőle.

Körülötte szélsusogás, madarak repdesésének hangja.

Szimbolikus képek.

Majd egy hotel hallját látjuk. Halk zene szól a mennyezetből. A portán két virágvázában egzotikus csokor, tele gyönyörű virágokkal.

Londínerek járkálnak bőröndökkel. Elegáns külföldiek csevegnek a süppedő fotelekben.

Fatime bemegy a hallba, keres egy fotelt az üvegfal mellett és leül, majd cigarettázik, hallgatja a zenét ábrándozva, nézi a hall fényeit, lámpáit, díszait, látszik rajta, hogy kedveli a fényt, a bárók és hotelek hangulatát.

Kis idő múlva feláll, Viktor felé megy, közben a nagy tükörben megnézi magát.

VIKTOR

- Jó estét!

(Fatime felé megy, valamit mond a portásnak, majd a lifthez siet)

- Várjon itt, felmegyek a kabátomért, aztán sétálunk!

Viktor hamar visszajött.

Elegáns öltönyben van, mozgása nemes, alakja sudár, kellemes, titokzatos egyéniség.

FATIME

- „Idősebbnek gondoltam.

Még sohase láttam. Mi lehet az üzenet, ami miatt találkozni akart velem?”

Fatime elábrándozott kicsit Viktor alakján, nyugtalanul várta, hogy ismét láthassa, hogy beszélhessen vele.

VIKTOR

- Már itt is vagyok, jöjjön!

(maga elé engedte a nőt a kijárat ajtónál)

A Duna parton indultak el. A lámpák a sötétben imbolyogni látszottak. A folyó sejtelmesen hömpölygött, didergősen siettek az emberek valahová. Mentek egymás mellett. Először látták egymást, idegenek voltak. Fatime fázott, megigazította kalapját, és gyorsabban ment.

FATIME

- Olyan kíváncsi vagyok, mit üzentek a rokonaink?

VIKTOR

- Most nem tudnak Európába utazni, még mindig gyászolják a hozzátartozójukat. Azt mondták, majd eljönnek a húga kiállítására.

FATIME

- Meddig marad Pesten, még láthatom?

VIKTOR

- Két hétig maradok, sok dolgom van, dolgozni jöttem, de ezért talán lesz idő még találkozni!?

FATIME

- Magának vannak gyerekei?

VIKTOR

- Egy lányom és egy fiam van.

A feleségem magángalériát vezet és kedveli az antik bútorokat, ért hozzá. Gyönyörű asszony.

(egy percre megállt, ahogy rájuk gondolt, és a folyó felé nézett)

FATIME *(elgondolkozva)*

- „Olyan titokzatos ez a férfi, addig jó, míg nem bánt meg, addig lehet ábrándozni!”

VIKTOR

- Ne haragudjon, mennem kell!

A hotelben vár rám egyik ismerősöm.

(sietve visszafordul, a hotel irányába megy)

FATIME - Igen, értem. Akkor majd, ha lesz ideje, telefonáljon.
(a hotel bejáratánál megálltak, a nő arca szomorú lett)

VIKTOR - Sok szerencsét!
(ránézett az arcára, aztán belépett a hallba)

Szemerkelni kezdett az eső. Sűrű eső hullt a városra. A vár sziluettje még látszott a budai parton, kivilágítva a Várhegyen.

Fatime ábrándozva nézte a budai oldalt, a Lánchidat és az esti város varázsa egyre inkább magával ragadta.

Egy budai panelház szobáját látni. Modern bútorok, puritán díszek, tele festménnyel. Viktor modellt ül, Fatime húga festi a portréját. Az asztalon pezsgő, gyümölcsök, poharak.

Viktor most már nem olyan távoli és elérhetetlen Fatime számára, beszélgetnek, míg festi a portrét a Festőnő.

Fatimén óarany színű szoknya, fekete harisnya és fekete selyemszandál.

FATIME - Meglepődtem, amikor hívott és kérdezte, hogy vagyok.

VIKTOR - Még nem festették le az arcképet, kíváncsi voltam, hogy milyennek lát egy festőművész.

FATIME - Örülök, hogy eljött. Olyan jó, tudja hozzánk ritkán jön vendég, az én életem az alkotás, magányos vagyok.
(önt a poharakba)

VIKTOR - Egészségére! Sok sikert!

FATIME - Új könyveket kívánok magának!

VIKTOR - Köszönöm.

VIKTOR - Feleségem küldi ezt az albumot, nézzék majd meg!
(átadja az albumot a Festőnőnek)

FATIME *(belenéz az albumba)*

VIKTOR - Micsoda tájak, ilyen hegyeket még nem láttam!
 Meséljen, hogy élnek?

VIKTOR - Gyakran kirándulunk apám farmjára, sokszor töltjük ott a szünidőt a gyerekeimmel.

FATIME - Nézze meg a portrét, kész lett, nekem tetszik!
(a festőállvány előtt áll)

VIKTOR *(feláll, odamegy a festőállványhoz)*

FATIME - Érdekes látomás rólam!

FATIME - Eljön ugye még hozzánk és húgom lefesti a második portréját, jó?

VIKTOR - Áprilisban utazom ismét Pestre. Ha lesz időm, majd elmegyünk egy étterembe! Maguk igen tehetségesek mind a ketten, dolgozzanak tovább, alkossanak!
 Egészségére! És a húga képeire!

FATIME *(cigarettázik, és bámulja a férfi ruháját, testét, mozdulatait)*

VIKTOR - Most már mennem kell, még vasárnap is dolgozom.
 Meghívtak az Alföldre, a pusztában is voltunk, kirándultunk ezen a héten, lovasprogram is volt, jól éreztem magam.

FATIME - „Kár, hogy siet. Azt mondta, hogy az én társaságomban jól érzi magát, nem dicsér, nem udvarol, túlságosan szereti a feleségét, családját... Különös férfi, magas homloka vonz, tartózkodása is vonzó, mozgása, megjelenése is tetszik.
 Amikor véletlenül a kezéhez értem, forró volt...”

VIKTOR

- Bocsásson meg, valóban el kell mennem!
Még látjuk egymást!
(kiitta pezsgőjét, és az ajtó felé megy)

Az előszobában Viktor felveszi ballonkabátját, majd kezét nyújtotta, közelebb lépett hűgához és elköszönt tőle is.

VIKTOR

- Viszontlátásra!
Még találkozunk!
(sietve elment, a lépcsőházban vissza se nézett, kezében az összetekert vászon, melyen a portréja volt)

MÁSODIK KÉP

A színpadon filmjelenetszerű kép, - elképzelt jelenet.

Fatima elindul a hosszú útra.

Csónakját egy fával egyensúlyozza. Minden percben veszély fenyegeti, odavágódhat a sziklafalhoz.

A sziklafalak között fényesen süt a nap a folyóra.

A víz friss és áttetsző. Meglátja Viktort, akinek felsőteste meztelen, haja vizes, szeme tüzesen izzik.

Viktor megérinti a ruháját. Fatime ránéz, mosolyog.

VIKTOR

- Kérem, vigyázzon, nehogy azt mondja, amit már egyszer mondott!

Nem ismerem azt a fogalmat, hogy „gyűlölni”.

A jóság azért van, hogy az ember jobban éljen a földön és jobban szeressen!

Előre vetítem a jövőt, felvillantom a szerelem lehetőségét és elvezetem most magát a jövőbe!

Elmegy, hogy lássa, hogy megismerje azt a férfit, aki szeretni fogja!

FATIME

- Nem értem, olyan titokzatos, amit mond.

VIKTOR

- Megtudtam, hogy él Európában egy tehetséges művész, de nincs állása, bajban van, alig tudja műveit bemutatni. Gondoltam, segíthetnék rajta, barátaimnak elmondom, hátha tud valaki valamit tenni.

FATIME

- Ha a szellem magasabb színvonalon lenne, akkor több érdeklődő volna a jó festmények iránt és a jó költészet iránt.

Szétzilálódott az értékítélet.

Így hát várni kell, míg megérik a szellem és az értelem felfogja a reális igazságokat.

VIKTOR

- Segíteni akarok.

FATIME

- Maga szinte megközelíthetetlen.

FATIME

- „Bár arca nem tükrözi érzelmeit, mégis van lényében valamilyen erős gravitáció.”

- Tudja, sokat sírtam.

VIKTOR

- Beszéljen még az életéről!

Meg akarom ismerni!

(ránéz, kíváncsian fürkészi szép arcát, hosszú, barna haját)

FATIME

- Negyvenöt éves vagyok, de mintha húsz évvel idősebb lennék. Most már vad verseket írok.

Nem vagyok szent, az emberi természetet analizálom, nem hiszem, hogy csak jó van és csak rossz.

Az emberi természet sokféle, és a jóság ritkán jelenik meg.

VIKTOR

- Jó volna, ha megismerném az összes művét! Olyan kíváncsi vagyok.

FATIME

- Az emberi érzelem-tudat új megfogalmazása új dimenziókhoz vezet.

Az ember nem föld-centrikus már, kozmikus ember lett.

Ezért veszedelmesebb földünkön a káosz, vagy az erkölcsi züllés, mint bármikor volt.

VIKTOR

- Magában ennyire erős a földi élet megóvásának hite?

FATIME *(elgondolkozva)*

- Látom a jövőt.

Látom a lézervárosokat.

Látom a bolygóközi űrhajókat, melyen az ember eljuthat ismét a Holdra.

Kirándulást tehetünk majd egy űrbeli állomásra.

Látni kell a jövőt!

VIKTOR - Mire gondol?
(hirtelen megfogja a kezét)

FATIME - Amikor már úgy elszaporodnak a robotok, az emberek kényelemből vásárolják őket, hogy azok dolgozzanak helyettük.
Abban a robotokkal körülvett világban még jobban elidegenítik egymástól az embereket.
Lesz, aki majd vásárol egy robotot, hogy társalogjon vele, még az se érdekli, hogy gépi hangon szól hozzá.
Elképzelni is félelmetes, hogy szétzilálódik az emberi érzélemvilág és egyre eltávolodik a szerelemtől a férfi és a nő.

VIKTOR - És, ha az ellenkezője lesz, ha a robotok világa közelebb hozza egymáshoz az embereket?

FATIME - Milyen argumentumokat lát ennek bizonyítására?

VIKTOR - És maga? Mire alapozza gondolatait, félelmét?

FATIME - A megismerésre!
Ha nem láttam volna a gyarlóságot, a férfinak a nőtől való tragikus eltávolodását, talán nem ezt mondanám!

VIKTOR - De létezik jóság!

FATIME - Létezik, de meddig tart a jóság?
Vajon a jóság hatalma meddig tartja egyensúlyban a földet?

VIKTOR - Látja, ezt nem tudom, de aggódását megértem.
A 2000. évre gyakran gondolok, mit hoz nekünk az új évezred?

FATIME - Megérem-e az új évezredet? Megérem-e, hogy művészetemet végre elismerik?

VIKTOR - Meg kell érnie!
Tartson ki, eljön a maga ideje!

FATIME - Én is így gondolom, de addig mit kell még elviselni?

VIKTOR - Nem tudom.

FATIME - Van-e még szerelem?
Mintha a feje tetejére állt volna a világ, az ősi, emberi szenvedélyekből érzéketlenség, hidegség, érthetlenség lett.
A férfi és nő fél egymástól.
Az idő meg elszáll, a test elveszti lassan vonzerejét a sok vágyakozásban és sóvárgásban.
Értse meg, nem úgy vannak a dolgok, ahogy azokat évszázadok óta az ideális elképzelések és tradíciók mutatják.
A dolgok sokkal sokrétűbbek és félelmetesebbek, mint gondolnánk.
Ezek a gondolatok furcsának látszanak, azonban csak így lehet a valóságot tükrözni.

VIKTOR - Nem értem egészen.
Magyarázza meg, ki áll boldogsága útjában?

FATIME - Ha tudnám, de csak sejtéseim vannak.

VIKTOR - Maga olyan úton jár, olyan ösvényen, ahol kevesen tudnak járni.

FATIME - Köszönöm, hogy megértett.
Összekuszálódott sok minden.
Mintha szégyellnék az emberek a saját szenvedélyeiket!?

HARMADIK KÉP

A színpadon egy bár látszik, megjelenik egy magas, Szomorú Férfi.

Az asztalok, székek üresek. A Szomorú Férfi a terem végébe megy, kezében tart egy különös lámpát, majd leteszi az asztalra.

Odamegy a zongorához, mely egy dobogón áll, énekelve játszani kezd, fejét jobbra-balra ingatja.

Belép egy Pincér, az asztalra tesz egy ezüstös lámpát, egy üveg bort, és néhány poharat.

A Szomorú Férfi füttyörészik a zongora mellett, lábával veri a taktust, majd méltóságteljesen az asztalhoz lép, kinyitja az üveget, és bort öntöget a poharakba lassú mozgással.

Betódulnak a szerelmesek a terembe, nem értik a Szomorú Férfit, nevetnek, gúnyolódhatnak rajta.

A Szomorú Férfi lámpája kialszik.

ELSŐ SZERELMES - Nézd ezt a magányos alakot, olyan félelmetes, ahogy néz, olyan büszke!

MÁSODIK SZERELMES - Hidd el, az egyedül élő emberek erősebbek, mint akik együtt vannak! Ketten mindent megbeszélhetnek, olyan meghitt lehet két ember együttléte, de lehet másféle is.

Mégis, ha együtt van egy férfi a nővel, az olyan természetes.

A szerelmesek táncolnak, bekapcsolják a zenegépet, az automata játékokon játszanak. Szétszélednek a bárban. Hangoskodnak, nevetgélnek.

Mások egymást csókolják, ölelgetik.

A Szomorú Férfi ül a félhomályban, egyedül.

A szerelmesek felkapcsolják a lámpákat, villogó fények, zöld, vibráló fény, keringenek körbe a bár falán.

Eszeveszett disco-tánc következik.

A szerelmesek egyre vadabbul forognak, ugrándoznak a bár közepén.

A Szomorú Férfi feláll az asztal mellől és a táncolók felé megy lassú lépésekkel.

A táncolók közé akar vegyülni, de csak lökdösik, nem törődnek vele.

A Szomorú Férfi egyedül táncol, a disco zene egyfolytában szól.

A szerelmesek megállnak, abbahagyják a gyors táncot, és nézik a Szomorú Férfit, aki egészen szokatlanul táncol, mintha egy másik bolygóról jött volna. A szerelmesek körbeállják és ütemes tapssal kísérik táncát. A Szomorú Férfi pantomimszerűen táncol, tánca kifejező, elbeszélő jellegű, mintha elmondaná az életét táncban.

A nézők csodálkoznak, mert ilyen táncot még nem láttak a bárban. Hirtelen nagy zaj, káromkodás hallatszik, a bár tulajdonosa jött meg.

A BÁR TULAJDONOSA - Mit akar itt ez a jöttment? Mit produkálja magát? Errefelé ez nem szokás! Takarodjon innen, maga átkozott csavargó! Nem veszi észre, hogy zavarja a közönséget? Tűnjön el, nem hallja?

A szerelmesek nem értik, mi baja van a bár tulajdonosának, érthetetlenül nézik a Szomorú Férfit, aki szinte észre sem vette, hogy bejött valaki, önkívületben táncolt tovább, a disco lassúbb zenét sugároz.

A Szomorú Férfi úgy táncol, mintha ez a tánc volna egyetlen öröme az életben.

A bár tulajdonosa hirtelen beledobott egy poharat az egyik lámpába.

A szerelmesek megijedtek és szétszaladtak, otthagyták a bár közepén a Szomorú Férfit.

Kiáltozások. A Szomorú Férfi még ekkor sem áll meg a táncban, folytatta táncát és fölfelé nézett, fejét hátrahajtva ingott a zene ütemére. A bár tulajdonosa felbőszült, ideges lett.

A BÁR TULAJDONOSA - Hagyja el a bár!

A Szomorú Férfit nem érdekelte a bár tulajdonosának fenyegetése, tovább táncolt, nem törődve a bár tulajdonosával.

Ekkor a bár tulajdonosa leütötte hátulról a Szomorú Férfit.

A bár tulajdonosa röhögve nézett a Szomorú Férfire, aki a terem közepén vonaglott, majd lezuhant a körre.

Szólt tovább a disco zene, a szerelmesek közül csak egy-kettő maradt a bárban.

A bárban szaladgálás, kiabálnak, kintről autók zaja hallatszik.

Szirénázás.

Asztalok, székek felborítva, a bárpultnál az üvegek kiborultak.

EGYIK SZERELMES - Tudod, van a szomorúságnak egy pontja, amikor az ember alig érzékeli már a szenvedést, ez az állapot félig életen kívüli állapot.
Hogy az egyik ember miért jut el ilyen mélységekbe, nem tudom, és miért sújtja olyan iszonyú kínokkal sors? Érthetetlen!

MÁSIK SZERELMES - Láttad, hogy táncolt, milyen büszkén viselte szenvedéseit?

Ugyanaz a bár, az emberek között gépemberek ülnek.

A gépemberek zörögve járnak.

Az egyik Gépember a legmagányosabb Nő fejére tesz egy virágokból font koszorút.

Egy másik teremben, mely olyan, mint egy modern gyóntató, a Gépember a magányos Fatimével beszélget.

GÉPEMBER - Minden vágyát teljesítem!
(levelet ad át Fatimének)
- Az a férfi lesz a barátja, aki bólint.
(a Gépember elmegy, látja, hogy a bárban lévő férfiak közül senki sem bólint, mikor ismét visszajön, magával hozza Viktort, aki bólint)

A Gépember Viktor felé fordul.

GÉPEMBER - Megjósolom magának, hogy Fatime szeretni fogja!

FATIME - Gépember, elél száz évig is, mindent felfog, ugye?
Jelenjen meg életemből egy szép történet!

GÉPEMBER - Jelenjen meg az a jelenet, melyet látni akar!
(Fatime táncol, finoman ringatózik a lassú zene ritmusára)

FATIME - Olyan misztikus ez a nap. Azt hiszem, csak pillanatokig lehet boldog az ember, mindig megirigyli valaki a boldogokat.

VIKTOR - Meg lehet tartani a boldogságot.
Ne keseredjen el, meglátja olyan dolog történik magával, ami még nem történt!

FATIME - Hogyan lehet az ember boldog a szerelemben és szabad egyszerre?
Amit eddig szerelemnek hittünk, elmúlt, elhagyott, meg kell ismerni egy újféle szerelmet, azt, amelyik maradandó!

VIKTOR - Magának jött ez a küldemény, nézze meg!
(az ajtóhoz megy, egy postás óriás virágcsokrot ad át neki, tele egzotikus virágokkal)

FATIME - Magától kaptam!
(átveszi a virágokat és telehinti az egész teraszt a virágszirmokkal)
- Mikor jönnek a zenészek?

VIKTOR - Estére hívtam őket, akkor jönnek a vendégek is.

A kerten átszalad egy macska, a fákon madarak üldögélnek.

FATIME (a virágokat nézegeti)

- Nem gondoltam, hogy így találkozunk.

Nem hittem, hogy ilyen harmóniában leszünk.

Az a fontos, hogy ne bántsuk meg egymást, szó nélkül értsük egymást!

VIKTOR - Megbabonázott.
Csak hasonló szellemek érthetik egymást.

FATIME - Tudom, ez nagy felfedezés. Olyan ritka ez. Csak a nemes lelkű férfit tudom szeretni.
A természet nélkül nem élhetek, szeretek ide jönni, a kertbe, a hegyek közé.

VIKTOR *(átkarolja a vállát)*
- Nem fázik? Már lassan alkonyodik, látja a nap milyen óriásan hagyja el a horizontot?
Nemsokára itt lesznek a meghívott vendégek és a zenészek.

FATIME - Oda nézzen!
(kimegy a kertajtóhoz, kinyitja, a keskeny útra lép)

VIKTOR - Jönnék a zenészek! Látom a primást, utána jönnek a többiek!
- Mikor lesz a mulatság? Bemennek e kertbe, már az úton elkezdik a zenét, hadd hallja az egész világ! Zengjen a környék, jöjjenek ide az emberek!

Felhangzik az úton a zene, a primás, a klarinétos mögötte, mellette a bőgős és a dobos, vidáman, énekelve érkeznek a ház elé, kissé részegen.

FATIME - Megvannak a torták?

VIKTOR - Csak ne aggódjon!
Úgy lesz minden, ahogy akarja, csak egy szavába kerül és megvalósul.

FATIME - Amikor leszáll az este, akkor szóljon a zene!
Játsszon a zenekar! Addigra megjönnek a vendégek is.

VIKTOR *(egy tálcán két pohár pezsgőt hoz, majd megkínálja, mindketten isznak az elegáns pezsgőspoharakból)*
- Szereti a pezsgőt, tudom. Majd később megkínálom újra.
Lesem a vágyát, lesem minden mozdulatát.
Vigyázok magára, ne féljen, magával maradok!
Kér még pezsgőt?

FATIME - Igen. Szeretném, ha nem érne véget ez a nap.
Jól érzem magam.
Mikor táncolunk?

VIKTOR - Még várni kell! Oda nézzen, jönnek már!
Virágcsokrokat hoznak, a legszebb virágokat!

NEGYEDIK KÉP

*Egy kertet látni, virágzó fákat, háttérben dombokat, fenséges panoráma a pilisi hegyekben.
(filmszerű jelenet)*

a virágzó fák fehér és rózsaszín virágai elárasztják a tájat.

*Viktor fehér öltönyben van. Sudár, karcsú alakja olyan, mint egy lovag. Fatime gyönyörű,
narancssárga tüllruhában van, hosszú, ünnepélyes ruha.*

Viktor az erkélyen áll és nézi a tájat, mellette Fatime, Fatime hajában egzotikus piros virág.

*A nap fénye elomlik a tájon, az egész vidéket előzönli a fény, virágillat, a tavasz csodája. A kerti ház
feldisztva papírgirlandokkal, díszekkel.*

VIKTOR - Szeretném látni, hogy mosolyog! Nem bírom elviselni, ha szenvedni látom.

(belekarol Fatimébe)

FATIME - Jó, megpróbálok vidám lenni, higgye el, nem könnyű. Olyan fáradt vagyok.

VIKTOR - Jó itt maguknál, ez a táj kimeríthetetlen, soha nem lehet vele betelni.

FATIME - Azt szeretném, ha szólna a zene, és táncolnánk!

Tudja, mennyire szeretek táncolni, hiszen tudja, hogy a tánc az életem.

(megpördül és zene nélkül táncolni kezd)

- Táncoljunk ketten, akkor védve vagyunk, többé nem táncolok egyedül soha!

Jöjjön, szóljon a zene, kapcsolja be a lemezjátszót, táncoljunk,
ameddig látjuk az égen a Napot!

VIKTOR *(bemegy a házba, bekapcsolja a lemezjátszót, aztán kimegy a ház teraszára és felemeli
Fatime kezét, megcsókolja rajongva)*

- Csókolom még a gondolatát is!

FATIME - Olyan jó, hogy eljött! Sokáig kellett várni, hónapokig, mért nem írt
karácsonykor?

Megbántottam?

Bocsásson meg!

Vártam, hogy ír néhány sort, olyan jó lett volna.

FATIME - Jó estét! Jöjjenek, már vártuk magukat, jó mulatást! A zenészek már
játszanak. A testvéreim is eljöttek, és néhány régi barátom is eljött
felköszönten bennünket.

(bekíséri a vendégeket a teraszra, ott itallal kínálja őket)

- Kezdődjön a tánc!

VIKTOR - Nyugodjon meg jó? Mindjárt táncolunk, mi nyitjuk meg a táncot, jöjjön
szívem!

Felerősödik a zene, a vendégek kóvályognak a félhomályban, egyesek isznak és elkezdődik a tánc.

*Ismét a szórakozóhelységet látjuk a színpadon, a Gépeember faggatja Fatimét, zörögve mozog, mély
hangján egyre csak kérdez.*

GÉPEMBER - Átélté az elragadtatást?

FATIME - Igen. Átéltém.

GÉPEMBER - Boldog volt?

FATIME - Egy pillanatra.

GÉPEMBER - A szeretet az a csodával határos.

FATIME - Van valami titka a szeretetnek, megfejtethetlen, azt hiszem.

GÉPEMBER - Jóság nélkül nincs szeretet.

FATIME - Nézzek magamba, kihez voltam jó?

Voltam-e önzetlen?

GÉPEMBER - Maga költő, a műveiben kifejezi vágyait, jóságát, ez a maga önzetlensége.

FATIME - Igen, de a földi életben mért vagyok megfosztva a gyengédségtől?

GÉPEMBER - Maga a szellem hírnöke, ez a maga feladata. A szellem és az értelem követe a Földön.

FATIME - Mért nem kaphatom meg a maradandó, földi örömeket?

GÉPEMBER - Maga halhatatlanságra vágyik, ez a titka.
Ez a maga áldozata.

FATIME - A jövő képe leköti egészen figyelmemet, érdeklődésemet.

GÉPEMBER - Bele akar látni az új évezredbe?

FATIME - Igen. Látni szeretném a földet, a bolygókat, az embereket!
Találkoznak-e más bolygók lakóival?
Leszállnak-e űrhajóink a Saturnuson, Marson?
Megmarad-e a Föld, vigyáznak-e rá?
Tudnak-e boldogok lenni az emberek a jövőben?
Vagy nem ismerik a szerelem fogalmát?

GÉPEMBER - Még magányosabbak lesznek az emberek, mint most.

FATIME - Inkább legyen ismeretlen előttem a jövő, GépeMBER! Nem akarom megtudni, hogy elmúlhat az emberben a szenvedély!
Ne tovább, GépeMBER!
Kietlen tájban madarak, fák, virágok nélkül nem bír élni földi lény, lassú pusztulásra lenne ítélve egy úri bázison.
Vonzaná az űr sejtelme, mégis elviselhetetlenné válna.
Aki egyszer élt a Földön, emlékei vannak a földi életről, az nem bírja ki az űrben lévő hideg, űri városok kietlenségét.
Ott nem lesz romantika, a lézerek és atomok világában.

GÉPEMBER - A félelem városai lesznek.
A rettegés űri városai.

FATIME - Nem ismerik ott a nevetést.

GÉPEMBER - Szabad szerelem lesz az űri városokban, aki megkíván egy férfit, ahogy kigondolja, már övé is lehet a férfi.
Nem lesznek akadályok a szerelemben, szó nélkül is értik egymást a férfiak és nők, nem kell beszélni, a tekintet mindent elmond.
Más világ lesz, a vágyak beteljesülnek, telepatikus gyorsasággal.
A szellemi átérző képesség olyan fejlett lesz, hogy keveset beszélnek az emberek.

FATIME - És mégis szomorúak lesznek?

GÉPEMBER - Igen, vágyaik hamarabb teljesülnek, nem kell sóvárogniuk évekig, vagy hónapokig...
Mindent kimondanak, nem szégyellik őszinteségüket.
A szavak igen fontos szerepet játszanak, csak olyan szót ejtenek ki, amelyik igaz, ha hazug szót mondanak, belebetegednek.

FATIME - Új fogalmak képződnek, újraértelmezik a szavakat...
A megismerés akkor se lesz gyorsabb, az űri évezredben sem.
Még kiismerhetlenebbek lesznek az emberek.
A felgyorsult időben kell élniük, ezért felgyorsulnak az érzelmek, szenvedélyek, és ami a mi évszázadunkban hónapokig tartott a szerelemben, akkor az egy hétig tart majd.
Megváltozik az emberek érzékelése a térről, a végtelenségről, a dimenziókról.

GÉPEMBER
GÉPEMBER
FATIME

- Igen, valószínű így lesz...
- Viktor már várja magát!
- Nem írt levelet, vártam karácsonykor, hogy ír.
Újévi üdvözlést se küldött.
Egyébként is imádja a feleségét. Lehet, hogy mulat valahol egy hotelben.
De az is lehet, hogy nem mulat.
Lehet, hogy gyerekeivel bicikli túrára ment a hegyekbe, vagy az apjához utazott a farmra.
Barátomnak nevezte magát.

GÉPEMBER
FATIME

- Nem érti, mi a barátság?
- Mennek az emberek táskákkal az utcán. Holnap lesz szilveszter, nem hívtam senkit.

GÉPEMBER
FATIME

- Mért nem hívtott valakit?
- Akartam, de meggondoltam. Jobb, ha nem is látnak szilveszterkor.
Keserű ünnep a szilveszter.
Már fél éve nem voltam táncolni, nehezen viselem el.

GÉPEMBER
FATIME

- Mért nem táncol?
- Nem hív senki.
Virágot se hoz senki.

GÉPEMBER
FATIME

- Ne törődjön vele, ezek apró, földi trükkök, maga a jövő teremtménye.
- Csak az emberek olyan érzéketlenek, hogy nem engedik magukat szeretni!
A legjobb lelkű emberek keservesen sírnak szilveszterkor, mások pedig vedelik a legdrágább italokat és ropják a táncot.

GÉPEMBER
FATIME

- Azért nem szeretik magát, mert félnek az emberek az igazságtól!
Nem hisz a jóságban?
- A jóságban hiszek, de mért nem menti meg valaki a szerelmet?
(lehunyja szemét, látni arcán a gyötrődést)
- Viktor sokára jön.
Az is lehet, hogy amikor újra látom, áprilisban, nem is találkozunk és nem leszünk intim kapcsolatban.
Olyan kínos ez, az ábrándjaim.
(nyugtalanul járkálni kezd)

GÉPEMBER

- A maga ábrándjai kellenek az embereknek!
Higgye el!
Mi lenne, ha nem tárná fel ezeket az érzelmeket?
- Ne csüggedjen!
Kell lennie egy férfinak, aki azért született, hogy magát szeresse!
Hiszek benne.

FATIME

- Akkor mért hagy magamra hónapokon át?
Valójában csak a testi vágy létezik?

GÉPEMBER
FATIME

- Még visszajöhet magához, talán megharagudott valamiért?
- Olyan forró volt a keze, mikor véletlenül hozzáértem.
Tűzbe hozta fantáziámat.

GÉPEMBER
FATIME

- Mért sietett?
- Nem mondhattam el, hogy most nincs senkim.
Másodszor láttam életemben.
Odakinn az utcán fűjják a szilveszteri papírtrombitákat, felállították a bódékat, ahol díszeket, álarcokat lehet venni, de a panelházak lakói nem szoktak mulatni erre felé.

Igazi szilveszteri hangulat nem volt itt tíz éve már.

Akiknek gyerekeik vannak, örvendeznek a gyerekeiknek, elmennek egy másik családhoz, mások étterembe mennek, de ki hívja a búskomor festőt, vagy filozófust?

GÉPEMBER

- Itt vagyok én.

A te barátod vagyok.

Igaz, nem testileg, csak szellemi lény vagyok.

A testem gépi alkatrészekből áll.

Valaki belém plántálta a gondolatokat, az ember volt.

- Mégis mért vágyik annyira hús-vér férfira, mikor az elhagyja?

FATIME

- Húsból és vérből való vagyok, ez a legnagyobb kelepce.

Mi az az új szó, amit még nem mondtak az emberek?

Megbocsátás?

Aki egyszer megbántott, hiába van megbocsátás, mit ér?

Olyan férfit keresek, aki egyszer sem bánt meg és akit én sem bántok meg egyetlen szóval sem.

GÉPEMBER

- Maga ideális férfi után vágyik, hát keressek magának egy igazi férfit?

FATIME

- Attól félek, hogy nem földi lény lesz, földi lények mindig megbántják egymást.

GÉPEMBER

- Hozzak egy férfit az űrből, egy másik bolygóról?

Nem fél az űri férfitől?

FATIME

- Nem félek.

ÖTÖDIK KÉP

Űri, kozmikus zene kíséretében megjelenik az Űri Férfi, különleges, ezüstös fényű, testhez simuló ruhában, karcsú, fiatal, fekete hajú férfi, egzotikus arcú.

Odalép Fatiméhez, megsimítja a haját, majd gyengéden szájon csókolja.

ŰRI FÉRFI

- Eljöttem magáért, amit kigondol, az úgy lesz. Amire vágyik, beteljesedik. Ha akarja, elviszem Rio de Janeiróba, a karneválra, minden kívánsága nekem szent.
Csak egy szót szól és én lesem a vágyát.
Hová vigyem? Hová vágyódik?
Minden percben várja a szerelem, nem vagyok már földi férfi, a kozmoszban élek, nagyon messze innen, eljöttem, hogy boldoggá tegyem!
Nem bántom meg édesem, nem alázom meg soha!
Ha akarja, gyengéd leszek, ha akarja, vad, ha úgy szeretné, hogy titokzatos legyek, akkor titokzatos leszek, nem szólok semmit.
Nem hazudok.
Nem ismerem a hazugságot, ahonnan jöttem, ott az a szokás, hogy kimondjuk vágyainkat, nem titkoljuk el.
Fatime, a leggyönyörűbb lesz, amikor megcsókolom!
Ne törődjön semmivel, azért jöttem, hogy beteljesítsem a vágyait.

FATIME

ŰRI FÉRFI

- Melyik űrbázisról jött?
- Az Új Bázisról.
Más a mi civilizációnk, mint a Földé.
Nagy szellemek irányítanak, a filozófusokat, a gondolkodókat, majdhogynem istenként tiszteljük.
A szellem a legnagyobb elv, a józan ész.
Elsősorban a tudományok, az űrtudomány, és az űrfilozófia érvényesülnek.
Nálunk a költészet szent dolog.
Sorban állnak a jó költők műveiért.

FATIME

- Meséljen még a maguk űrbázisáról, olyan jó hallani, hogy valahol megvalósul a szellem reneszánsza.
Hogy találtak ránk? Mióta élnek az űrvárosban?

ŰRI FÉRFI

- Több, mint ötven éve.
Vészjelzéseket vettünk a Földről.
Tudósaik adták le a vészjelzéseket.
Nem volt könnyű fogni, eleinte nem értettük miféle vész van, aztán rájöttünk, mi történt.
Más űrbázison is voltak ehhez hasonló jelenségek.
Azt hiszem, vannak még más, magasabb szellemiségű bolygólakók, ezekről most nem beszélek, nagyon magas színvonalon élnek, de nem anyagi javakban, mint már mondtam, szellemi téren értek el eredményeket.

FATIME

ŰRI FÉRFI

- Honnan tudja?
- Technikailag fejlettebbek, leadták titkos jelzésüket, melyekből arra következtettünk, hogy fejlettebbek, mint mi.

FATIME

- Hisz a bolygók közti hírközlésben?
Hogy találhatjuk meg egymást?
Ki lesz a hírhozó?

ŰRI FÉRFI - Meg kell találnunk egymást!
 (szemei tüzesen csillognak, maga elé néz, fel, s alá járkál)
 FATIME - Hogy gondolják a mentést?
 ŰRI FÉRFI - Sürgős dolog.
 Eljön még néhány tudós, felkeresni az izolált filozófusokat, tudósokat, magunkkal visszük őket az űrbázisra.
 Megmutatjuk, hogyan élünk.
 FATIME - Űrhajóval visznek bennünket az Új Bázisra?
 ŰRI FÉRFI - Űrhajóval repülünk majd! Persze csak szabad akaratból jöhetnek a földi tudósok, ha nem mernek kockáztatni, ne jöjjenek!
 FATIME - Visszatérhetnek újra a Földre?
 ŰRI FÉRFI - Igen. Megszervezzük a visszatérésüket, ne féljenek!
 FATIME - És mennyi ideig lesznek ott, hogy bírják az új megpróbáltatásokat?
 ŰRI FÉRFI - Amennyi ideig csak akarnak. Nálunk sokat törődnek a tudósokkal, költőkkel, kikérik a véleményüket, bármiféle problémáról van szó.
 Tudjuk, hogy születnek rendkívüli emberek, akik a jövőbe látnak és bölcsességük nélkül szegényebb lenne a világ. A magasan civilizált űrbázisokon az élet középpontjában a tudás, az alkotás és a teremtés áll.
 Meglátja nemsokára, milyen a mi világunk!
 (átkarolja Fatime vállát)
 - Kutatjuk a többi bolygót, a naprendszer titkait, új energiát fedezünk fel, kimeríthetetlen az élet az univerzumban!
 Csak fel kell fedezni!
 FATIME - A maguk bolygóján nem csak az anyagi javakért versengenek, hanem a tudás megszerzéséért.
 Ez az egyetlen kritériuma az emberi szellem megmentésének.
 ŰRI FÉRFI - Még rengeteg tennivalónk van, a világegyetem feltérképezése és most ez a más bolygókra való kirándulás, ez a „mentési akció” a Földön.
 FATIME - Köszönöm.
 A színpadon ismét megjelenik a Gépeember.
 Zörögve érkezik a robotember, majd megáll, Fatime felé megy.
 ŰRI FÉRFI - Viszontlátásra!
 Gondolkozzon azon, amit mondtam!
 Várjuk magukat!
 (Űri Férfi sietve eltávozik, többször hátra néz, integetve elmegy)
 GÉPEMBER - Jó napot!
 Örül az Űri Férfinek?
 FATIME - Már nagyon vártam.
 Vártam, hogy hívnak.
 GÉPEMBER - Mi történt magával?
 Vágyai túl messzire mentek, az Űri Férfi el akarta csalni magát?
 Maradjon itt a Földön! Legyen maga tisztítóút, ne hagyja el a Földet!
 Ezen a bolygón született, ezen a bolygón látta meg a napot, ne hagyjon el bennünket!
 FATIME - Gondolatban sokszor elhagytam a Földet, álmodtam arról, amiről az Űri Férfi beszélt.
 Itt kell maradnom?
 Valami csodában reménykedve, várni, kiabálni valakiért, aki talán nem is hallja?
 Hol van Viktor, aki merészségével lenyűgözött?

GÉPEMBER - Eljön áprilisban, meglátja.
Ne legyen türelmetlen!

FATIME - Meddig várjak még?
Gépember, mégsem tud újat mondani?
Ezt a szót, hogy „várni” már huszonöt éve ismerem.
Mikor hallom azt a szót, hogy „szeretlek”?

GÉPEMBER - Ne folytasd tovább!
Nekem is fáj ez.

FATIME - Kérek valamit Gépember, hozza ide Viktort, siessen!
Talán még nem késő!

Villogó lámpák gyulladnak ki a Gépemberen és akkor a Gépember megmozdul, nagy zajjal kimegy a teremből.

A színpadon virágzó fákat látunk ismét, virágokat a kertben, a tavasz fehér és rózsaszín színű fáit.

Madarak szálldosnak a fák ágain.

A föld éledezni kezd, a növények rügyei kibomlanak. A zsenge, zöld falevelek édes illata és a liliomok bódító illata elárasztja a tájat.

1989. XII.

IGUANODON

- egyfelvonásos 11 képben -
írás a szerelemről

1990.

SZEREPLŐK:

DIÁNA	45 év körüli, csinos külsejű nő, teltkarcsú, barna, hosszú hajú, zöld szemű, középmagas, dinamikus egyéniség, koreográfus
MIRJAM	44 éves, építész, sovány, barna, göndörhajú, barna szemű, középmagas, nyugtalan
KRISZTIÁN	49 éves férfi, tanár, középmagas, őszülő hajú, bajszos, szemüveges, nyugodt mozgású, kissé telt, puritán megjelenésű
ZENO HANGJA	50 éves, kellemes hangú férfi

Az egyes képek között zene.

(lehet elektronikus zene is)

A videofelvételek színesek, egymás után vetítik a képeket, felnagyítva az apró részjelenségeket (pl.: esőcseppek a kiszáradt növényeken) Az előtérben hol sétáló, hol álló alakok, Mirjam, Diána és Krisztián mögött a színpad mindegyik falán filmszerűen legyenek a képek.

Fények jellegzetesek. (mindegyik mozzanatnál más és más fény)

A szereplők ruházata: egyszerű, szerény, nem feltűnő öltözet.

Krisztián fehér trikóban van és vászonnadrágban.

Mirjam hosszú, virágmintás nyári egészruhában.

Diána ciklámenszínű selyemruhában.

Első kép (1. mozzanat)

SZÍNPADKÉP: színes video-, vagy filmfelvétel, kinagyítva mutatja a növényeket és a földet.

a) Sivatagi virágok teljesen elszáradva, „virágok tetszhalála”, utána jön az eső és a virágok felélednek.

b) Majd látunk moszatokat, páfrányokat, tengeri csillagokat, tengeri liliomokat, szitakötőket, korallokat.

c) Eukaliptuszfákat lehet látni, majd mamutfenyőket.

Feltűnik Mirjam, Diána és Krisztián, sétálva, beszélgetve a növények között.

MIRJAM - Megváltozott a világ!

DIÁNA - Menjünk vissza időben egészen a földi élet keletkezéséig, meg akarom ismerni, hogy milyen volt az őszállapot a Földön!

KRISZTIÁN - Nem tesz boldoggá, meglátod!

DIÁNA - Ettől az új megismeréstől nem a boldogságot várom, inkább azt kutatom, hogyan keressem tovább a szerelmet.

MIRJAM - Már nem vagyunk fiatalok.

DIÁNA - Mit számít az, hogy hány évesek vagyunk? Nem azért vagyunk a Földön, hogy szépségünkben gyönyörködjünk, valamit meg akarunk tudni, amit eddig nem tudtunk.

KRISZTIÁN - Te is keresel valakit? Még nem találtad meg? Azt hiszed, találsz valamilyen jelenséget a Földön, melyből nem ábrándulsz ki?

DIÁNA - Meg akarom tudni, milyen más élőlények sorsa!

KRISZTIÁN - Te mindig a szerelmet keresed, átlátok rajtad, Diána. Még a madarakat, állatokat is azért tanulmányozod, hogy szerelmet árasz beléjük.

DIÁNA - Ugyanúgy, ahogy a növények kifulladásnak, ha nem kapnak nedvességet és a fák kiégnek, az ember is halódik, ha nincs viszonzó gyengédség.

MIRJAM - A levegő szétömlik a jelenségeken.

DIÁNA - Az állatokban is megvan a fájdalom érzete, a gyönyör, és a vágy érzete. Belélegeznek és kilélegeznek, bekebelezik a táplálékot.

MIRJAM - Az állatoknak is van érzéki képzeletük.

DIÁNA - Vannak élőlények, melyek egy helyben élnek, mozdulatlanok.

- A növények a leghosszabb életűek a Földön. Az állatok is, az emberek is rövid ideig élnek, a fájdalom viszi őket a sírba.

MIRJAM - Egyszer egy farkaskutya jött ki a kertbe, olyan jókedvűek voltunk, a kutya ment az ember mellett, és amit az ember csinált, azt akarta ő is csinálni, dolgozni akart ő is, mikor ástunk.

KRISZTIÁN - A kutya nagyon hűséges tud lenni. Ha megöregszik a kutya, már nem olyan játékos.

DIÁNA - Jó lenne megismerni az állatok életét is, olyan kíváncsi vagyok.

Vajon hogyan látnak a kutyák? Milyen a szemük, a látásuk?

Milyennek látják az embert?

KRISZTIÁN - Az állatok távolból is érzékelnek.

Második kép (2. mozzanat)

Az ősmadár. (Archaeopteryx)

Repülő hüllők.

A színpadkép ősgyíkokhoz hasonló állatokat mutat. (a színfalakra repülő hüllőket vetítenek)

Egy Archaeopteryx fotója felnagyítva szintén megjelenik a hátsó színfalon. Állókép, a beszélgetés alatt marad ez a kép. Az oldalt lévő színfalak továbbra is mozgásban mutatják a hüllőket és hasonló élőlényeket, egyfolytában, de nem nagyon gyors váltakozással.

DIÁNA *(leül egy fabuckára)*

- Az ember a valóság elől sokszor álmovilágba menekül.

KRISZTIÁN *(melléje ül)*

- Egyes embereknek elérhetetlenek a testi élet örömei, míg mások állandóan magukénak mondhatják. Bujálkodhatnak, hajhásszák a testi élvezeteket, míg mások aszkéta módjára élnek, szinte angyalok módján. Hát ez a két véglet van.

DIÁNA

- Az egyik ember attól szenved, hogy érzéki gyönyörökre nem áldoz eleget, a másik attól szenved, hogy nem műveli a szellemét, szinte állat módjára él.

MIRJAM *(nekidől egy fának)*

- Olyan emberek is vannak, nők és férfiak, akik kipróbálták a gyönyöröket és belebetegedtek. Erről keveset beszéltek eddig, pedig ez is az igazsághoz tartozik.

DIÁNA

- A férfiak valóban gyakran megméltelyezik a nőket. Hogy van-e öröm a testi szerelemben, azt biztosan állíthatom, mégis sokkal inkább szeretek ábrándozni, a valóság sokszor kiábrándító.

MIRJAM

- Nem lehet évekig sóvárogni. Nem tehetünk arról, hogy a testünk ilyen, kívánjuk a mámort.

KRISZTIÁN

- Láttam forrófejű, közönséges alakokat. Csak a testi kielégülés érdekelte őket.

DIÁNA

- Nem tagadhatjuk meg a testünket, mert a test tiltakozik egy idő után, ha túl sokat kell böjtölnie. Szeretek egy mélabús, sudár, gyors mozgású férfit, magas homloka van.

KRISZTIÁN

- Ugye előre megmondtam, hogy Diána egyfolytában szerelemről beszél majd, a Föld és az élet fejlődése csak ürügy neki, hogy vágyairól meséljen.

DIÁNA

- A lélek nem telhet be soha a vággal, örökké hiányzik valamilyen örömrész, vagy talán az, hogy nem érhetjük át ésszel a világot egészen, attól való félelem, hogy nem ismerhetjük meg igazán a megismerhetőt.

KRISZTIÁN

- Már a középkortól ismertek a rituális misztériumok és az erotikus, orgiasztikus kultusz. Gondoljunk csak Görögországra, a dionüsziaikra. Ha a civilizáció fejlődését végiggondoljuk, mindegyik évszázadban ott volt a testiség problémája és hol erősen lelkesedtek a testi gyönyörökért, hol büntették.

DIÁNA

- A katarok a teljes önmegtartóztatást választották. Talán csak úgy lehet teljesen megtisztulni? Jó volna egyszer kipróbálni valamilyen szerelmi rítust! Ki ne vágyakozna néha teljesen elmerülni a testi gyönyörök habzsolásába? Vannak, akik nem hisznek a lélek halhatatlanságában.

KRISZTIÁN

- Jó lenne, ha elcsábítanál, Diána!

Harmadik kép (3. mozzanat)

Halak násza. (video felvétel)

Tengerpartot látunk messziről, majd közelítő felvétetről.

A víz felszínét látni és a víz alatti halak világát, mozgását. Víz alatti növények, halak mozgását vetítik. Szinte állandó lebegésben látjuk a színfalakat, olyan illúziót kell láttatni, mintha az egész színházi nézőtér imbolyogna, mintha hajón lennénk és körös-körül víz lenne.

DIÁNA - Nem tudlak elcsábítani, más férfit kívánok. Ne haragudj! Te a barátom vagy!
Csak szellemileg gondolok rád.

KRISZTIÁN *(feláll a fabuckáról és járkálni kezd)*

- Hiszek a lélekvándorlásban!

MIRJAM - Én más férfira gondolok. Nem mondom meg, kire.

KRISZTIÁN - És ha az, akire gondoltok, nem kíván? Ha nem tetszel neki?

DIÁNA - Akkor is öutána vágyakozom, ő van az ábrándjaimban, a képzeletemben.

KRISZTIÁN - Mi értelme van ennek?

DIÁNA - Miért keresel a vágyakozásban értelmet? A vágy olyan, mint a mágnes, valaki vonz, nem tehetünk róla, csak ahhoz akarunk közeledni. Annyira várom őt, mint az esőt, vagy a napfényt, a természet dolga, nem lehet ésszel felmérni.

KRISZTIÁN - Azért hívtál beszélgetni, hogy róla beszélj velem?

DIÁNA - Nem csak ezért hívtalak.

KRISZTIÁN *(elneveti magát)*

- Nem gondolod, hogy kínos ez nekem? Férfi létemre el kell viselnem, hogy csak a szellememmel törődsz.

DIÁNA - Azért kedvelünk beszélgetni egymással, mert boldogtalanságunk hasonlít egymáshoz.

KRISZTIÁN - Boldogtalanságunk mértéke nem lehet hasonló.

DIÁNA - Tudom.

KRISZTIÁN - Mégis mért akarod megismerni a szeretetemet, ha cserébe nem adsz valamit?

DIÁNA - A szeretet nem azért van, hogy viszonzzuk! A szeretet a lét szimbóluma, örök érvényű.

KRISZTIÁN - Akkor mi hát a beteljesedés? Meddig hajszoljam még a boldogságot?

DIÁNA - A természet törvénye szerint boldognak kellene lennünk. Lehet, hogy a boldogsághoz vezető úton való száguldás maga a boldogság?
Vagy már az is boldogság, hogy egyszerűen él az ember?

KRISZTIÁN - Nem lehetünk ilyen igénytelenek! Mégis mért szenvedünk szinte megállás nélkül? A szeretetnek is van határa. A gondolkodás végtelen.

DIÁNA - Ha nem vár az ember viszonzásra, akkor is szerethet, de ez nem ad igazi teljességet. A viszonzott szerelem ad teljességet. Találkoznom kell valakivel, meg kell tudnom, ő-e az én párom?

KRISZTIÁN - Senkinek sincs párja!

DIÁNA - Ismerem ezt a gondolatot, magam is ezt mondtam eleinte. Aztán kutatni kezdtem a férfi-páromat, mert lennie kell valahol a világban!

KRISZTIÁN - Elvennéd más asszonytól is?

DIÁNA - Most nem ismerek mást, mint gigászi küzdelmet a szerelmemért.

KRISZTIÁN - Csak sikerüljön, bár alig hiszek benne.

DIÁNA - Elég, ha én hiszek benne.

KRISZTIÁN - Legalább kételkednél kicsit!

DIÁNA - Nem akarok ebben kételkedni.

Negyedik kép (4. mozzanat)

Delfinek.

Filmszerű jelenet. Egy ájult férfi van a tenger szélében, a hullámokon vergődik. Delfinek viszik ki a partra. A férfi föléledt.

- MIRJAM - Hiszel az ember megmenekülésében?
- DIÁNA - Igen.
- KRISZTIÁN - Nehezen tudok hinni, az emberek tönkretesznek mindent ezen a földön. Az ideális világ nem valóságos elképzelés. Itt rombolás megy végbe. Világegyetem? Lehet tanulmányozni egy életen át és mégis néha a halálért fohászkodunk.
- DIÁNA - Még meddig tart ez a pokoli konfliktus, melyben őrlődünk évtizedek óta?
- KRISZTIÁN - Egyre több lesz a kérdés.
- DIÁNA - Mért nem lehet csodára várni? Másokkal mért történik meg?
- KRISZTIÁN - Még hány sebet kapok ezután, mikor várhatom a gyógyulást? Kutassam a lét eredetét, vagy körforgását? Mit érek vele, ha a reális életben nem teljesültek be a vágyaim? Megöregszem és alig voltam boldog. Árva vagyok, sem anyám gyengédségét nem érezhetem már, sem apámét, mert nem élnek.
- DIÁNA - Mit gondolsz, nekem sok gyengédségben volt részem? Mindannyian gyöngédségre vágyunk és olyan ritkán találjuk meg.
- KRISZTIÁN - Megverhetnek, az sem érdekel. Csak szeressen valaki teljes szívéből! Ne érezném ezt az elhagyatottságot!
- DIÁNA - A lehetetlen szerelem után futok, a véremben van, pedig összetör az ilyen szerelem, nem értem, mért ezt keresem?
- MIRJAM - A valóságban kell álmodozni még akkor is nehéz megtartani a szerelmet. A lélek természete, hogy az elérhetetlent keresi.
- DIÁNA - Abszolút szerelem után vágyok, a napot, a csillagokat csodálom, de csak egy férfi szerelme vigasztalna.
- MIRJAM - Az aszkéta élet sokáig kibírhatatlan, húsból, vérből valók vagyunk, nem tagadhatjuk meg a testi vágyakat.
- DIÁNA - Napokig beszélhetünk erről, mégsem tudjuk meg, ki áll boldogságunk útjába. Ki az a szörny, aki tönkreteszi boldogságunkat?
- KRISZTIÁN - Elég volna néha csak egy mozdulat, egy gyengéd gesztus.

Ötödik kép (5. mozzanat)

A Gorilla. Verekedő gorilla.

Fekete testű gorilla ül egy fa mellett. Társa vele szemben. Marakodnak, majd egyre hevesebben verekednek. A két hatalmas állat ordít.

Filmszerű jelenet.

Diána és Krisztián marad a színen, Mirjam kimegy.

- DIÁNA - Láttalak sírni. Szemüveged alatt is láttam a könnyeidet. Nem szégyellted szenvedésedet.
- KRISZTIÁN - Rajtad ritkán látom az érzelmeidet, a szenvedélyedet, mintha eltitkolnád.
- DIÁNA - Előtted nem mutatom ki. Nézd, ezt a két hatalmas állatot, hallgasd, ahogy ordítanak és nagy testükkel egymásnak mennek, ott van az én szenvedésem tükörképe. Nem emberi már az én kínlódásom.
- KRISZTIÁN - Hidd el, én megértelek. Az éjszakák a legnehezebbek, tudod, amikor a langyos eső elkezd esni és az este bevonja a várost sejtelmességével, az ablakpárkányon hallod, hogy csapódnak az esőcseppek és egyedül vagy a szobában, inni kezdesz, vagy elalszol, pedig leginkább sétálnál valakivel összeölelkezve az utcán.
Nem akarok aszkéta lenni és nem akarok isteni lélek birtokosa lenni, gyarló, földi ember szeretnék lenni!
- DIÁNA - Nem tudunk mások lenni, mint amilyenek vagyunk, végtelenségig szomorkodni fogunk és halálunk napjáig gyötrődünk. Talán egy másik életben mások lettünk volna, ki tudja? Vannak szellemi emberek és vannak ösztönös emberek.
- KRISZTIÁN - A szellem az akadálya a boldogságnak? Arra gondolsz?
- DIÁNA - Miért, mi lehet más akadálya? Vagy a szellem, vagy egy külső létező, vagy egy iszonyatos valaki?
- KRISZTIÁN - Ne misztifikáld az okokat! Az biztos, hogy az értelem, a kételkedés sokat árt a gyönyöröknek. Unom már a boldogság üzését, belefáradtam.
- DIÁNA - Azt hiszed, hogy csak te fáradtál bele? És mit gondolsz, én mit csinállok? Várom, hogy az, akiről álmodozom, szeressen! Vagy felejtjük el a szerelmet? Ha nem ismertem volna, nem vágyódnék rá. Most viszonzott boldogságra vágyok.
- KRISZTIÁN - Honnan tudod, hogy ez lesz a legteljesebb szerelem?
- DIÁNA - Tudom, ezt érzem, a levegőben van, a világmindenségben.

Hatodik kép (6. mozzanat)

Vizibivaly. Filmszerű, vad jelenet. Megharap lábánál egy másik állatot, a seb halálos.

- KRISZTIÁN - Te mindig álmodozol, a valóságot próbáld egyszer így átélni, ne csak az álmaidat!
- DIÁNA - Átélttem már a valóságot is.
- KRISZTIÁN - Hiszel a szavakban?
- DIÁNA - A szavakban? Kinek a szavaiban?
- KRISZTIÁN - Mondjuk az én szavaimban.
- DIÁNA - Szeretnék hinni. Ha a szavak értelmét abszolútumként fognám fel, furcsa következtetésekhez jutnék.
- KRISZTIÁN - Azt hiszed, van ember, aki szavaival nem sért meg? Keress egy olyan férfit! Keress egy néma férfit!
- DIÁNA - Ne tréfálg! Mért nem ábrándozhatnék egy lényről, aki saját lényemhez hasonló, férfi alakjában?
- KRISZTIÁN - Azért, mert nem találsz olyat, nincs!
- DIÁNA - Mit akarsz ezzel mondani,
- KRISZTIÁN - A te elméleted volt, hogy magányos csillagként bolyongunk a világegyetemben és soha nem találkozunk.
- DIÁNA - Ez volt régebben az elgondolásom, most újra átgondoltam, és arra jöttem rá, hogy ha a világűrben az egyik bolygóra becsapódik egy úri test, vagy körülötte kering, mint holdja, akkor a földi emberek életében is lennie kell egy ilyen mágneses vonzalomnak! Gondolj csak a Szaturnusz gyűrűire vagy holdjaira!
- KRISZTIÁN - Mást szeretsz, másba vagy szerelmes, tönkretetted a vágyamat!
- DIÁNA - Csak azt tudtam, hogy imádtad a fantáziámat, volt, hogy még ebben is kételkedtem.
- KRISZTIÁN - Eltitkoltam előtted.
- DIÁNA - Másba vagyok szerelmes.
- KRISZTIÁN - Ne mondd tovább! Úgyis csalódsz új szerelemben, ahogy a régiekből is kiábrándultál.
- DIÁNA - Nem akarok belőle kiábrándulni.
- KRISZTIÁN - Azért megengeded, hogy barátok maradjunk? Kötődök hozzád, nem hagylak el! Azt akarom, hogy fényed és sugárzásod a Napnál is fényesebb legyen!
(megérinti Diána kezét, megcsókolja)

Hetedik kép (7. mozzanat)

Tyrannosaurus rex. A félelmetes ragadozó 5 méter magas, 12 méter hosszú állat, tépőfogai veszedelmesek.

A video-képen látni egy jelenetet, montázsszerűen, igen gyors, vad pergésű jelenet. Tigrisordítás, marakodás.

Tyrannosaurus rex alakját korabeli képek alapján felnagyítani, a kép inkább egy valódi tigris viaskodását emeli ki, valószínűtlen jelenet.

Mirjam visszajön a színpadra. Diána és Krisztián felállnak, újra sétálnak egymás mellett.

MIRJAM - Ne ábrándozz az én barátomról!
DIÁNA - Arról ábrándozok, akiről akarok! Nem veheti el tőlem senki az álmaimat!
(megrántja vállát és odébb megy)
KRISZTIÁN - Ki miatt veszekedtek? Kár veszekedni, ő nem lesz a tiétek!
DIÁNA - Ő már akkor enyém volt, mikor először megláttam, a tekintetemmel magamévá tettem.
MIRJAM - Miért avatkozol bele az életembe?
(megrázza Diána vállát)
DIÁNA - Hagyd abba, hiába mérgelődsz, Zénó nem illik hozzád!
KRISZTIÁN (közéjük lép, csitítgatja őket)
- Higgadjatok le, senki se tudja, kinek ki a párja, higgyétek el! Hagyjátok abba!
MIRJAM - Nem akarom, hogy vele találkozz!
DIÁNA - Mért ne találkozhatnék Zénóval, már beszélgetni se lehet? Nekem beszélni valóm van vele! Megharagudott rám, látnom kell!
MIRJAM - Nem akarom, hogy beszélj vele, kacérkodj, nevetgélj, ahogy fél évvel ezelőtt volt!
DIÁNA - Én kacérkodtam? Nem értem, mért gondolod ezt?
KRISZTIÁN - Diána, csak nem titkold kacérságodat, te még egy császárt is kísértésbe hoznál.
DIÁNA (elmosolyodik, majd forogni kezd táncoló lépésekkel)
- A véremben van a tánc!
MIRJAM - Azt hiszed, más nem vágyódik, csak te?
DIÁNA - Tudom, de az én vágyam nagyobb!
MIRJAM - Én is mondhatnám, hogy az én vágyam nagyobb a tiédnél, igaz?
DIÁNA - Küzdjünk meg Zénóért!
MIRJAM - Elég volt, nem tudom, mit csinálok, ha még továbbra is Zénóval foglalkozol!
KRISZTIÁN - Nem visz el téged. Hiába hiszed, hogy magával visz, hiába reménykedsz, Diána! Zénó elmegy és magadra maradsz újra.
DIÁNA - Magamra maradok, de Zénó az életemben van, ezentúl olyan lesz, mintha együtt lennék vele, ez az igazi telepátia, a lélekegyesülés.
KRISZTIÁN - Őszintén mondom, kicsit irigylem Zénót, hogy szerelmed özönét rázúdítod, mint egy lávafolyamot.
MIRJAM - Krisztián, te is azt hiszed, hogy Diána erősebben szereti Zénót, ezért érzelmeivel még fiatal, szép arcú szeretőit is hatalmába keríti?
KRISZTIÁN - Igen. Ez így van. Ismerem Diánát, nem testével győzi le ellenfeleit!
MIRJAM - Nem értem, mért gondolod, hogy elementárisabban tud szeretni Diána?
KRISZTIÁN - Azért, mert engem is ez tart életben, Diána szeretete.
MIRJAM - És az én jószágom? Önfeláldozó szeretetem?
KRISZTIÁN - Nagyra tartom és elismerem, de Diána más, mint te.
MIRJAM - Mit tud ő, amit a többi nők nem tudnak, vagy kevésbé tudnak?
KRISZTIÁN - Látni!!!

MIRJAM	- Mi az, hogy látni?
DIÁNA	- Te tanítottál meg látni, Krisztián. És sietni is úri gyorsasággal.
MIRJAM	- Krisztián nem is nekem udvarolt, hanem neked?
DIÁNA	- Nem udvarlásról volt szó, Mirjam.
MIRJAM	- Krisztián, nem is vagy szerelmes belém?
KRISZTIÁN	- Nem hiszel nekem?
DIÁNA	- Évek óta gyötrődünk, Krisztián is, Mirjam, te is és én is.
MIRJAM	- Gyötrődünk és hol van a megoldás?
DIÁNA	- Az egész szemlélet a szerelem elemzésében megváltozik.
KRISZTIÁN	- A nagyobb tudás miatt van, hidd el, Diána!
DIÁNA	- Mi lesz később, mit hoz majd a bölcsesség, megint átértékelődik az érzélem?
KRISZTIÁN	- Majd megtudod.
DIÁNA	- Mért vagy ilyen titokzatos? Kíváncsi volnék legbelsőbb énedre, szeretném tudni az elhallgatott gondolataidat is!
KRISZTIÁN	- Túl sokat akarsz, nem gondolod?
DIÁNA	- Igen.
KRISZTIÁN	- Nem lehet több férfit búvólni egyszerre, kiderül.
DIÁNA	- Mindegyik férfit másért búvölöm, téged a szellemedért, Zénót a merészségéért.
KRISZTIÁN	- Hagyd abba! Fölidegesítesz!

Nyolcadik kép (8. mozzanat)

Iguanodon.

A vulkánkitörés elől menekülő dinoszaurosok. 5 méter magas, 9 méter hosszú ragadozó állat. Vulkánkitörést ábrázoló video- vagy filmszerű képek egyre közelebből, egyre inkább felnagyítva az elemek erejét kifejező képeket.

Hangok felerősítve. Utána hatalmas testű dinoszaurosok menekülését látjuk a színpad falain, ahogy a mocsarak felé futnak.

Düörgő hangok, felerősítve a rohanás szimbólumaként.

Krisztián, Diána egymás mellett ülve beszélgetnek.

- KRISZTIÁN - Mit akarsz az őslényektől? Csak nem szerelmet plántálsz a rég kihalt dinoszaurosokba? Mért nem akarsz már végre ezen a földön járni, mért kalandozol évezredekig, évmilliókig vissza az időben? Máskor pedig egy évszázaddal előrébb jársz?
- DIÁNA - Most az élet fejlődését kutatom a Földön. Nézd azokat az óriás dinoszaurosokat, elképzelem azt a világot, ezeket az óriás testű, két lábra emelkedő lényeket, különösek lehettek, lábukon azokkal a nagy karmokkal és két mellső mancsaikkal, melyek emberi kéz formájára emlékeztetnek.
(a színpad falán lévő képekre néz ábrándozva)
- KRISZTIÁN - Csak nem Iguanodonról ábrándozol?
- DIÁNA - Kitaláltad rejtett gondolataimat. Olyan régen ölelt meg férfi.
- KRISZTIÁN - Szörnyű volt a dinoszaurosok bőre, megijednél tőlük, ha közeledni látnád, ha hozzád érnének.
- DIÁNA - Nem számít, nem érdekel. Elképzelem a 136 millió évvel ezelőtti világ atmoszféráját.
- KRISZTIÁN - Tudod, hány méter magas egy Iguanodon? Öt méter magas és négy tonna súlyú szörny.
- DIÁNA - Nekem nem tűnik szörnyetegnak. Egyszer láttam egy színes képet Iguanodonról, tudod mi ragadott meg a lényében?
A mancsai és óriás szeme. Ölelésre tárt mancsai annyira emlékeztetnek az emberi kéz ölelésre tárt mozdulatára.
- KRISZTIÁN - Talán inkább ragadozóra emlékeztetnek a mancsai, nem?
- DIÁNA - Néha azt se bánám, ha összeroppantana egy hasonló lény.
- KRISZTIÁN - Zénót képzeled te még dinoszauros lényébe is, az az érzésem, iránta érzett imádatod bújik meg ebben a látomásban is.
- DIÁNA - Lehetséges, még nekem is érthetetlen, miféle mágneses vonzerő kerített hatalmába. Mintha Zénó kérdőre vonna, mintha azt akarná megtudni, lelkem legmélyén szeretem-e.
- KRISZTIÁN - Meg akar bizonyosodni a szerelmedben.
- DIÁNA - És, ha megbizonyosodik, akkor mi történik? Lehet egyáltalán bizonyosság az érzelmekre?
- KRISZTIÁN - Van bizonyosság.
- DIÁNA - Úgy beszélsz, Krisztián, mintha sok mindent tudnál, előre.
- KRISZTIÁN - Van, amit tudok, és van, amit nem.
- DIÁNA - Az embernek meg kell teremteni a szerelmet, ki kell tudni fejezni az érzelmeit, tudnia kell pontosan a vágyairól!
- KRISZTIÁN - Még egyszer mondom, a valóságot kutasd, ne az elképzelt valóság ejtsen hatalmába!

DIÁNA

- A képzelt valóság segít eljutni a valódi realitáshoz, ha nem ismertem volna meg az élet kialakulását a Földön, hogy hasonlítanám össze szenvedélyemet?

KRISZTIÁN

- Nem értelek, Diána! Fejtsd ki előttem ezt a gondolatot, olyan kaotikus, olyan homályos még.

Kilencedik kép (9. mozzanat)

A Neander-völgyi ember.

A színpalán video-felvétel:

Archeológiai leletek alapján felnagyítva egy rajz, a Neander-völgyi ember alakja. Aztán meg-eleveníteni, ahogy kalyibát épít magának, ahogy szorgoskodik, törte a fejét, mit kellene hozni a kunyhó építéséhez.

(lehet pantomim mozgással is)

- DIÁNA - A prekambriumban kialakultak a Földön az élet lehetőségei, megjelentek az egysejtűek, aztán a többsejtűek, majd megjelentek a halak, aztán az őshüllők, megszülettek az ősemlősök, dinoszauruszok, madarak, emlősök, emberszabású majmok, és aztán kialakultak az emberfélék. Lassú és hosszadalmas fejlődésen estek át az emlős állatok míg kifejlődtek a végtagok, az idegrendszer, az agy. És micsoda fejlődésen ment keresztül a szív, a tüdő. Kialakult az emlősök légzése, tökéletesedett az agyműködés évmilliók alatt! Az idegrendszernek is tökéletesednie kellett!
- KRISZTIÁN - Sok millió év alatt fejlődött ki az agy, és több millió év kellett ahhoz, hogy az emlősök szervi működése tökéletesedjen!
- DIÁNA - Miért tekintek vissza évmilliókat? Te magad is úgy belemerültél ezekbe a gondolatokba, egészen elragadott a lelkesedés. Érzed, hogy megsokszorozza örödet?
- KRISZTIÁN - Azt hiszem, inkább téged ragadott el képzeletben Iguanodon óriási mancsaival, és beléd szuggerálta erejét, és ennek az átlényegülésnek vagy a megszállottja. Szerintem félelmetes szörny Iguanodon, irtózatos.
- DIÁNA - Én nem tartom irtózatosnak Iguanodont, az emberi vonásokat keresem Iguanodonban.
- KRISZTIÁN - Talán azt akartad mondani, hogy a férfias vonásokat keresed, nem? Az ősférfi elődeit kutatod, valld be őszintén Diána! Előttem ne titkolózz! Ne is gondold rá, fel se tűnjön még a rémlátomása sem!
- DIÁNA - Mi bajod van Iguanodonnal? Egy látomás csupán, egy állati lény, mely évmilliókkal ezelőtt kipusztult a Földön. Mért nem kedveled Iguanodont?
- KRISZTIÁN - Túl sokat képzelődsz Iguanodonról, szinte ide varázsolod, szinte élővé varázsolod ezt a sárkányszerű szörnyeteget, mit érdekel téged, hogyan élt?
- DIÁNA - Mit érdekel téged az ő ölelése?
- DIÁNA - Féltékeny vagy te is Iguanodonra?
- KRISZTIÁN - Még arra is féltékeny Zénó, ha ránézel egy másik férfira, kíváncsi tekintettel. Minden mozdulatodat figyeli, minden gondolatodat kifürkészi.
- DIÁNA - Iguanodon a szeretetre vágó, óriás dinoszaurusz, Iguanodon a szeretetre vágó ősi lény.
- KRISZTIÁN - Iguanodon, Iguanodon, évmilliók őünk, tudod mit? Szeretem Iguanodont, megszeretteted velem.
- DIÁNA - Akkor is szereted Iguanodont, ha Zénót látom benne?
- KRISZTIÁN - Igen. Akit te szeretsz, szeretem én is, legyen az dinoszaurusz, vagy Tyrannosaurus rex, legyen az Mosaurus, a tengerek rettegett ragadozója, vagy a hatalmas Mammuthus columbi.
- (Diána vállára hajtja a fejét, mintha testvérek volnának)
- MIRJAM - Mi az, megbabonázott a boszorkány? Ne hallgass rá, tudod milyen! Zénóért áhítozik és mindezt neked vallja be, neked áradozik róla. Hogy bírod?

- KRISZTIÁN - Úgy magával ragadott Diána fantáziája, szinte beletévedtem az ábrándozásba, mintha hipnotikus álomba kerültem volna, alig tudok felébredni. Ha nem szólsz most hozzám, teljesen vonzása alá kerültem volna, aztán jól néznék ki, nem is tudom, úgy belekeveredtem az őslények világába.
- MIRJAM - Kivezesselek onnan? Akarod? Diána Zénót szereti, láttad, hogy örült, amikor vonzása alá kerültél?
- KRISZTIÁN - Ne veszekedjete, nem bírom elviselni, ha egymás ellen acsarkodtok, inkább beszéljünk az ősemberről!
- DIÁNA - Amikor az ősemberek már teljesen felegyenesedett testtartással jártak, hordákban éltek, vadásztak, gyümölcsöket szedtek, és ismerték a tüzet.
- KRISZTIÁN - A jégkorszak megszűnése után megjelent a mai ember őse. Aztán benépesítette az ember a Földet.
- DIÁNA - Milyen jó lenne, ha én is benépesíthetném gyerekeimmel a Földet, utódokat hagyhatnék!
- KRISZTIÁN - Szólj a szerelmednek, biztos boldog lesz, ha megtudja! Vagy még mindig Iguanodon jár az eszedben? Verd ki már a fejedből Iguanodont!

Tizedik kép (10. mozzanat)

A Föld színe. A Föld belseje.

Video-képek:

1. A Föld látképe az űrből, többféle felvétel kinagyítása, színes felvételek.

2. Majd közelítve a Föld felszínéhez, légi felvételek.

3. Egyre közelíteni a Föld belseje felé.

- DIÁNA - Mit tegyek, ha nem teljesülnek be a Földi kívánságok? Nem lehet csak várni!
Kibírhatatlan.
- KRISZTIÁN - Ember volt, férfi, ki jó volt hozzád, gondolj rá!
- DIÁNA - Gondolok, de amikor annyi bajt okozok magamnak azzal, hogy róla álmodozok.
- KRISZTIÁN - Te boldog vagy, hozzád jó volt egy férfi. Mért akarod szerelmét is?
- DIÁNA - Boldog vagyok? Nem egészen, még nem teljesen. Akkor volnék boldog, ha megérintene, ha érezném ragaszkodását!
- KRISZTIÁN - Más férfi nem érinthet meg?
- DIÁNA - Csak az ő érintésére vágyok.
- KRISZTIÁN - A szeretője akarsz lenni?
- DIÁNA - Talán!?
- KRISZTIÁN - Nem félsz?
- DIÁNA - Félek.
- KRISZTIÁN - Akkor hagyd az egészet!
- DIÁNA - Nem hagyom! Egyre csak ő jár az eszemben, minél közelebb újratálalkozásunk napja, annál inkább várom. Már csak egy hét és láthatom, de lehet, hogy csak néhány nap van hátra.
- KRISZTIÁN - Túlzásba viszed a reménykedést.
- DIÁNA - Te mondod ezt? Nem értem.
- KRISZTIÁN - Nem tudod elképzelni, mennyi szeretője volt? Gondolj a feleségére, nem magányos férfi! Nem borítja fel az életét miattad, tudom, hogy erre gondolsz, ez a titkos gondolatod.
- DIÁNA - Akkor is hiszek benne.
- KRISZTIÁN - Látod, ez a baj.
- DIÁNA - A józan ész azt mondja, ne reménykedjek szerelmében, de a vágy nem a józan ész szüleménye.

Tizenegyedik kép (11. mozzanat)

A Nap színe.

A Nap felszíne:

1. A Nap távoli látványa (felnagyított színes felvétel)

2. A Nap megközelítése, az óriás napkorong felszínének felvétele, felnagyított, színes felvételek elementáris erővel hatnak, az egész színpadtér a Nap színét és sugárzásának hatását illusztrálja.

3. A Nap „szívének” dobogása.

4. Napkitörés látványa. (video-felvétel egy ilyen jelenségről)

- DIÁNA - Fázom. Lassan tél lesz, a fák is lehullatták lombjaikat, tél elején megfogyatkoznak a vágyak, és a nap ragyogása is egyre halványabb lesz.
- MIRJAM - Majd meglátod őt és megtudod, van-e remény.
- DIÁNA - Azt a napot várom, hogy lássam egészen közel az arcát!
- KRISZTIÁN - Félek, hogy illúziókba ringatod magad, féltelek, Diána. Vágyad túl messzire megy.
- DIÁNA - Lehet.
- KRISZTIÁN - Féltelek, nehogy volt szeretői tönkre tegyenek, ha megtudnák, hogy téged valóban szeret, nem tudom, mit tennének veled.
- DIÁNA - Elképzelem. Mindezt nagyon jól tudom. Mégis meg akarom ismerni őt!
- KRISZTIÁN - Óvlak a túlzott reménységtől! Többet nem mondhatok.
- DIÁNA - Iguanodonra gondolok újra, ölelő mancsaira, hatalmas, óriás testére. Iguanodon csak engem szeret, a világon egyedül!
- KRISZTIÁN - Gondolj Iguanodonra, azt hiszem mégiscsak igazad van, hogy álmodozol, értem már mért beszélsz annyit erről a dinoszauruszról. Már lassan azt képzelem, hogy én vagyok Iguanodon, olyan jó volna hinni! Teljesen belegabalyodtam az álmaidba.
- DIÁNA *(ledől a földre ábrándozva)*
- MIRJAM - Megértem Diána vágyódását, én is szeretem Iguanodont.
- KRISZTIÁN - Lassan belázasodom, higgyétek el. Mért nem tudtok csak a valóságról ábrándozni? Belefáradtam Diána álmaiba és esztelenségnek tartom az egészet.
- MIRJAM - Mi gondolsz, meddig lehet vágyakozni?
- KRISZTIÁN - Tőlem kérdezed ezt? Hány évig vágyakoztam rád, Mirjam? És most azt kell hallanom, hogy más férfi után vágyódsz? Tűnjön el képzeletedből Iguanodon, már egyre kínosabb. Szinte hallom, hogy Zénó átkozódik Iguanodon miatt.
- DIÁNA - Mi köze van Iguanodonhoz? Amikor tobzódott a nyár, és amikor úgy kívántam a szerelmet, mint a levegőt, nem volt mellettem egy férfi sem. Az álmaim fölött senkinek nincs hatalma! Még jó, hogy barátságod enyhíti fájdalmamat.
- KRISZTIÁN - Ki kell bírni, hiába. Nem tehetsz mást.
- DIÁNA - Tehetnék.
- KRISZTIÁN - Mit akarsz tenni?
- DIÁNA - Még nem tudom. Várok. Az idő meghozza a választ.
- KRISZTIÁN - Ne kockáztass, tartsd meg Zénót a képzeletedben! Felejtsd el Iguanodont!

Zene. (trombitazene)

KRISZTIÁN (kimegy a színpadról, Mirjammal együtt, magára hagyják Diánát)

Diána szomorúan guborog a színpad közepén.

Felerősödnek a Nap színeképei izzóan a színpalakon. (dia-képek)

A trombitaszóló elhalkul. Zénó hangja a színpalak mögül hallatszik felerősítve, mikrofonból. Alakja nem jelenik meg a színpadon.

ZÉNÓ - Mért sértettél meg, Diána? Tudod, milyen sokáig haragudtam rád?
 DIÁNA - Nem kellett volna haragudnod!
 ZÉNÓ - Most kit szeretsz, kit bálványozol?
 DIÁNA - Iguanodont.
 ZÉNÓ - Ki az az Iguanodon?
 DIÁNA - Egy dinoszaurusz.
 ZÉNÓ - Egy dinoszauruszról álmodozol? Ilyet még nem láttam. A józan ész megáll, minek neked Iguanodon?
 DIÁNA - Sokára jössz, mért nem láthatlak előbb?
 ZÉNÓ - Hamarosan látjuk egymást, boldog leszel, Diána!
 DIÁNA - Honnan tudod, hogy boldog leszek,
 ZÉNÓ - Ismerlek.
 DIÁNA - Menyire ismeresz?
 ZÉNÓ - A gondolataidat is ismerem. Ne gondoldj többet Iguanodonra! Miféle fantazmagória ez?
 DIÁNA - Ha nem élsz velem együtt, mért foglalkozol a gondolataimmal, azt hiszed,
 van jogod beleavatkozni a lelkembe?
 ZÉNÓ - Igen, van jogom.
 DIÁNA - Mért kell szenvednem miattad?
 ZÉNÓ - Azért, hogy még jobban szeress!
 DIÁNA - Azt hiszed, mindenható vagy? Iguanodont én találtam ki, míg vártalak.
 ZÉNÓ - Ne gondol másra, csak rám, néhány nap múlva látjuk egymást!
 DIÁNA - Mért teszed ezt velem? Mi a célod velem? Ki vagy te valójában? Mért nem mondod el az igazat?
 ZÉNÓ - Nem tudhatod meg!

Kis szünet.

DIÁNA - Iguanodon! Ölelj meg óriás mancsaiddal!
 Iguanodon!

(Diána elalélva újra a földre esik, kimerülten, extázisba esett)

Zene. (elektronikus zene, felerősítve, elementáris hatású zene, egyre szomorúbb hangvételbe vált át)

OLYMPUS MONS

- egyfelvonásos dráma 4 fantázia-képben -

1990

SZEREPLŐK:

LILI	46 éves, hosszú, barna hajú, zöld szemű, magas homlokú, teltkarcsú, közép magas hangja kissé mély tónusú zöld úrhajós ruhát visel
RÓKA	20 éves, sovány fiú, dinamikus mozgású, barna hajú, halványkék szemű, hangja kedves piros szkafandert visel
VÁMPO	magas, testes férfi, 49 éves, barna szemű, őszes hajú, ideges, nyugtalan természetű férfi, hangja éles, barátságtalan fekete úrhajósruhát visel, arcán fekete ördögszerű maszk
VILÁGUTAZÓ	50 év körüli férfi, fekete hajú, gyors mozgású, sudár termetű, közép magas, karcsú, hangja kellemes szivárványszínű úrhajósruhát visel

Megjegyzések:

Hangok mikrofonból valók, nem a közvetlen hangot hallani.
Arcok kimaszkírozva, erősen.
Egyes képek között úri zenét hallani, hol hangos zenét, hol elhalkuló zenét (elektronikus zene)
Fényhatások: erősek, festőiek, kifejezőek.
Minden képnél újabb és újabb fény-effektus.

ELSŐ FANTÁZIA-KÉP

Első nap.

A Mars bolygón vagyunk. Amikor elkezdődik a jelenet, már kiszálltak az űrhajóból. Látni az űrbázist, az űrhajót messziről.

Vörös homoksivatagot látunk. Szélmozgás.

Lepusztult kráterek.

Róka, Lili, Vámpo és Világutazó a sivatagban.

- RÓKA - Mindig az volt az álmom, hogy felrepüljek a Marsra!
- LILI - Nem félsz, Róka, te vagy az első gyerek a Földön kívüli világban.
- RÓKA - A tudománytól nem lehet elfáradni. Nem, nem érzek félelmet.
(előre szalad játékosan, vidáman)
- VÁMPO - Méghogy nem lehet elfáradni!
Ha! ha! Szédül a fejem a tudósok sokféle hipotéziseitől. Ide jöttünk, hogy megtudjuk, mi van ezen a bolygón.
(sóhajtozik)
- RÓKA - Mit gondolsz kisfiam, ez nem kockázatos vállalkozás?
- LILI - Van holdja a Marsnak?
- RÓKA - Több is van, Phobos holdját forradásos bemélyedések borítják.
- LILI - Vulkáni-, vagy becsapódásos kráterek?
- LILI - Még nem tudni, egyelőre nem küldtek szondát a Mars összes holdja felszínére.
- RÓKA - Elképzelhető, hogy valamikor kisbolygó volt?
Később került a Mars keringési körébe?
Érthetetlen, magyarázd meg!
Tudni akarom!
- LILI - Tanulmányozzák.
- VÁMPO - Tudjátok, hová megyünk? Mert én nem látok mást, csak sivatagot, mindenhol ez a vörös por, beborítja egészen a talajt.
Elfog a kételkedés, miért jöttünk ide? Kinek a kedvéért? Hogy bírjuk ki az itteni légkört?
- RÓKA - Kibírjuk.
- VILÁGUTAZÓ *(közel megy Rókához és átfogja a vállát)*
- Tudjuk, hogy a kisbolygók a Mars és a Jupiter körül keringenek, de vannak olyanok is, melyek megközelítik a Földet is.
- VÁMPO - A Földet? Neked már nem is a „Földünket”, mi az, már elfelejtetted, honnan jöttél, mit vágsz fel annyira magadra? Azért, mert Lili szerelme vagy?
Elveszítheted.
- VILÁGUTAZÓ *(odamegy Vámpóhoz és megrázza a vállát)*
- Kit veszíthetek el? Olyanról nem tudsz, hogy a lelkünkben szeretünk valakit?
Hogy időtlen időig hordozzuk a szerelmet?
- VÁMPO - Én csak a megcsalásról és hűtlenségről hallottam, nem hiszek a hűségben. A Földön sok mindent láttam. Ide, fel az űrbe, ide is felhoztuk a földi világ gyarlóságait.
Nem hiszek abban, hogy megjavulnak az emberek.
- RÓKA - Elhomályosodhat az emlékezet.
- VÁMPO *(dúdolni kezd, majd lefekszik a talajra)*
- Bárhogyan is akarjuk egyes emlékeinket megtartani, bizonyos emlékek elhomályosodnak, de a többi velünk marad, hol erősen, hol halványan.
(feláll)

- Csak addig szunnyadt az emlékezetem, amíg szenderedem, vagy alszom, aztán feltámad újra az emlékezet.

LILI - Róka, ne kerülgesd Vámpot, veszedelmes alak, inkább gyere velünk!

RÓKA - Miért? Vámpo miért jött velünk? Még nem ismerem eléggé.

LILI - Majd megismered.

Bármit mondunk, Vámpo állandóan kételkedik, pesszimizmusba sodor. Hit helyett hitetlenséget akar az emberekbe plántálni. Majd megérted, angyalom, később! Most menjünk előre, itt hosszabbak a nappalok, mint a Földön. Jó lenne még a sötétedés előtt rábukkanni valami biztonságos helyre.

RÓKA - Van hatalma rajtunk Vámponak?

LILI - Nincs!

Tudod a Földön úgy megrontották a természet harmóniáját az emberek.

VÁMPO - Az emberi természet gonosz.
(*grimaszt vág és megáll egy pillanatra*)

LILI - Az emberi természet jó is, meg gonosz is. Azt hiszem többségben vannak a gonoszok.

RÓKA - Ha nem reménykednének az emberek, mi lenne velünk?
(*belekarol Lilibe*)

- A tudás, a gondolkodás mentheti meg az embereket a káosztól és a zülléstől.

LILI - Igen.

Csak a tudatlanságtól mentse meg az embereket a Jóisten!

VÁMPO - Tudod, mi lefelkedik az élőkre? Halál, gyehenna, bűnök és pokol! Véges az élet!

VILÁGUTAZÓ - Tudod, mit láttam utazásaim során?
Voltak bűnös lelkű emberek, mégis külsőleg azt mutatták, mintha olyan tisztességesek lettek volna. Akik pedig tisztességesek voltak, azokat kirekesztették az emberek maguk közül, a legjobb lelkűek fetrengtek a kínban és nem volt, aki felemelje őket. Láttam, hogy gyötörték egymást bizonyos emberek, csak hogy bőségben éljenek.

VÁMPO - Ugye, mit mondtam?
És kicsoda mondja meg ezeknek az igazságot?
Érdekli őket az igazság, mit gondoltok?

RÓKA - Én az utolsó falatomat is odaadom, ha valaki kéri.

VÁMPO (*elgondolkozva*) - Csak a gyermek ártatlan igazán.
Örülök, hogy velünk jöttél, Róka! Felvidítasz bennünket, te még olyan tiszta vagy.
(*Vámpo odamegy Rókához és kicsit lehajolva megöleli*)

LILI - Vajon születik-e új Jézus, ki magára veszi minden ember bűnét?

VÁMPO - Nem születik új Jézus. Jézus csak egy volt. De ki az, ki az embereket bűnre készíti?

LILI - Egyes embereket saját irigységük és bosszúállásuk vezeti, irigylük mások szellemét, mások lelkét is irigylük. Nem ilyenek születtek, de ilyenek lettek. Nem változnak meg, vérükké vált a gyarlóság, az ilyen emberek képtelenek józanul gondolkodni.

VILÁGUTAZÓ - A földi világ így van kiegyensúlyozva. El tudnátok képzelni egy olyan világot, melyben csak jóságos emberek élnek? Szinte hihetetlenül hangzik.

LILI - Soha senkit nem irigyeltem. Azért vagyunk bűnösök, mert boldogok akarunk lenni? Hát akkor mi a büntelenség? Szentek legyünk, gyökereket együnk? Tagadjuk meg a testi gyönyöröket? Soha!

VILÁGUTAZÓ *(nyugtalanul)*

- Nem tagadhatjuk meg az örömöket.
A vágyakról nem lehet lemondani. Ki kell bírni mindent?
(járkálni kezd idegesen)

LILI

VILÁGUTAZÓ

- Ki osztja ránk a szenvedést?
- Mire gondol?
(megáll, közelebb lép Lilihez)

LILI

RÓKA

- A megmenekülésre.
- Mi lesz a megmenekülés?

LILI

- A szerelem.

RÓKA *(ismét odamegy Lilihez és átöleli mindkét kezével, erősen)*

VÁMPO

- Hagyjuk a gyengédséget, az a kérdés, tud-e igazán szeretni az ember? Csak ez a bizonyíték.

RÓKA

- Hogy tudjuk meg, ki szeret, hogy lehet megbizonyosodni?

VÁMPO

- Végző soron bizonyíték az, ha valaki feláldozza magát azért, akit szeret.

LILI

- Vajon ki képes feláldozni magát?

Az anyák képesek rá?

Nem tudom.

RÓKA

- Meg tudnál halni értem?

(megáll, megfogja Lili kezét)

LILI

- Ha olyan helyzetben leszek, hogy választanom kell, akkor megtudom. Így nem válaszolhatok rá, elméletben.

(távolba néz, aggódva)

RÓKA *(szomorúan néz Lilire, elengedi kezét, előre megy, egyedül, dacosan, rá se néz senkire)*

VILÁGUTAZÓ

- Talán azért jöttünk ide, hogy a földi emberek erkölcséről prédikáljunk?

Fedezzük fel ezt a bolygót!

Róka, vegyél talajmintát!

Lássunk munkához!

Olyan nagy munkakedvem van, el sem tudjátok képzelni.

VÁMPO

- Csak nem tudósna képzeled magad? Nem feltaláló akarsz lenni? Tudtommal egyszerű utazó és kutató vagy, csak Lili szeretne feltalálónak képzelni.

Róka odamegy Világutazóhoz, együtt vizsgálják a vörös színű sivatag porszemcséit, nagyítót vesznek elő, egy zacskóba rakják a talajmintát. Vámpo kárörvendve nézi őket, szkeptikus arc kifejezéssel.

VILÁGUTAZÓ

- Mi nem tetszik neked?

(meglöki Vámpot)

VÁMPO *(verekedni kezd Világutazóval)*

VILÁGUTAZÓ *(mérgesen)*

- Ne rontsd el a gyerek kedvét, csupa lelkesedés!

RÓKA

- Hagyd, engedd el Vámpot!

Zene.

MÁSODIK FANTÁZIA-KÉP

Második nap. A Naprendszer legnagyobb vulkánjától, az Olympus Monstól nem messze. Világutazó és Lili egymás mellett ülnek, intímen beszélgetnek, bámulják a titokzatos vulkánt és környezetét. Félhomály van.

Naplemente. Festői vidék.

Igen gyönyörű fényhatásokat látunk.

- VILÁGUTAZÓ - Milyen sokat kellett várnunk erre az utazásra. Már azt hittem, nem valósul meg soha az expedíció. Évekig készülődtem, emlékszel? Mennyi gyakorlatot kellett végeznünk, áttanulmányoztuk a Naprendszert, a galaxisokat, de a valóságban észlelni valamit, egészen más.
- LILI - Az elméletet is ismerni kell. Nemsokára el kell végezni a légköri méréseket, barátom. Nagyon sok munka vár ránk itt, és még azt se tapasztaltuk ki, hogy bírja a szervezetünk ezt a légkört, meddig bírjuk?
Mi van veled, nem ismerek rád?
- VILÁGUTAZÓ - Aggódom, tudod, hogy az egészségem nem a régi, bár még elég erős vagyok. Ki tudja mi vár ránk?
Egyetlen perc is elég ahhoz, hogy egy roncsoló sugárzás végezzen velünk.
- LILI - Kérdés az, hogy a bolygó melyik zónájában veszélyes a mozgás? Nem félek, valamit meg akarok tudni, amit a Földön nem lehet.
Saját lényünkben magunkkal hoztuk a Földet, a földi életet.
- Itt olyan új energiaforrásokra bukkanhatunk, melyeket a Földön hasznosíthatunk majd.
- VILÁGUTAZÓ - Ez egyelőre hipotézis. Azt akarod mondani, hogy kincsesbányát keressünk a földi embereknek?
- LILI - Igen. Mit tehetnénk? Embernek születtem. Ez a dolgom.
- VILÁGUTAZÓ - Meg akarod menteni a Földet a pusztulástól?
- LILI - Igen.
- VILÁGUTAZÓ - Ezzel az expedícióval? Hiszen még azt se tudjuk, életben maradunk-e?
- LILI - Sok mindent nem tudunk és mégis kész vagyok tovább kutatni.
- VILÁGUTAZÓ - Arra gondoltam, hogy a földi emberek lelkét mentsük meg!
- LILI - És mi lenne, ha a Föld teljesen kimerülne? Már annyi ásványt kibányásztak a Föld belsejéből. Ha megbomlik egyszer a természet egyensúlya a Földön, akkor az emberiség búcsút vehet saját létezésétől!?
- VILÁGUTAZÓ - Legyünk mi az emberek lelkiismerete itt, a Marson!
(járkálni kezd)
- LILI - Nem az dolgunk, hogy tudományos értekezést írjunk a Mars bolygóról. A megfigyelés a feladatunk.
El kell végeznünk a legelemibb méréseket, talajmintát veszünk, kőzetmintát.
- VILÁGUTAZÓ - Az Olympus Monstól nem messze vagyunk. Ez óriási dolog. Vegyünk kőzetmintákat, a tudósok majd kiderítik ezekből a mintákból, amit kell.
- A vulkán fényképezését és filmezését én csinálom. Jó?
(elkezdi a vulkán lefényképezését, előkeresi a műszereket, majd feláll és előre megy)
- LILI - Színes felvételek lesznek?
- VILÁGUTAZÓ - Természetesen.
- LILI - Nem látom a magasabb rendű élet nyomait errefelé. Lepusztult kráterek. Vajon ez a kevés vízkészlet, ami a légkörben van, mire elég, mennyi ideig? A bolygó sarkvidékeit 10 m vastagságban jég borítja. Lehet, hogy több

százmillió évvel ezelőtt itt valamikor létezett élet, víz is volt a folyókban. Arra gondolsz, hogy valamikor működő tűzhányók is lehettek itt, láttad, milyen lenyűgözőek voltak a szurdokok, amikor idefelé jövet észrevettük?
Mi csak ezt a síkságot ismerhetjük meg, ha el akarunk jutni a kanyonokig, vissza kell mennünk az űrhajókhoz, az űrjárművel gyorsabban haladhatunk.

VILÁGUTAZÓ - Hozzá kell szoknunk ezekhez a viszonyokhoz.
(filmezni kezdi a vulkánt)

LILI - A bolygó egyenlítőjétől délre olyan meredek óriási kanyonok vannak, meg szeretném nézni! És a magas kőszirteket is!

VILÁGUTAZÓ - Most nem gondolhatunk romantikára, sem a szerelem óráira. Azt azért megmondom neked, hogy csak miattad jöttem a Marsra.
Követlek, ahová mész, mint egy mágnest, mint egy iránytűt.

LILI - Akkor mért beszélsz ilyen hűvös hangon a szerelemről? Nem értem. Pihenj le egy kicsit, eleget dolgoztál.

VILÁGUTAZÓ - Nem lehet pihenni. Készítettem felvételeket naplementében is, meg kell várnunk az estét, mert sötétben is szeretnék felvételt készíteni!
Nagyon titokzatos, szinte megközelíthetetlen a vulkán. Több, mint 20 kilométerre emelkedik ki a környezetből.

LILI - Akkor várjunk, meg kell várnunk az éjszakát.
Jó lenne inni most egy kis szeszt!
Konyakot vagy pezsgőt innék. Libacombot ennék, mint a Földön, amikor ünnepeltünk valamit.

VILÁGUTAZÓ - Azt gondolod, hogy van okunk az ünneplésre?

LILI - A szerelmünket kellene megünnepelni!

VILÁGUTAZÓ - Realistább vagyok, mint te, hiszen tudod, hogy nem vagyok álmodozó.
Hamarosan megtudjuk mi vár ránk. Ha három napig életben maradunk, akkor nem veszünk el.

LILI - Ez már a második nap, lehet, hogy Róka és Vámpo elmentek az űrhajóhoz az űrkompért.

VILÁGUTAZÓ - Holnap találkozunk Rókáékkal, meglátjuk, tovább megyünk-e, még el kell végezni az orvosi ellenőrzést is, meg kell vizsgálni a szervezetünket is!

LILI - Majd meg lesz az is, kráterek ezreit láthatjuk, ha akarjuk, micsoda felfedezés!
(körbe forog, táncol)

VILÁGUTAZÓ - Ha valami meghibásodik a szkafanderünkön, tudod mi következik ebből?

LILI - Jó, majd vigyázok. Olyan szerelmes vagyok.

VILÁGUTAZÓ - Most ne beszéljünk erről, oda kell figyelnünk a kísérletre. A vulkánt kell egyfolytában tanulmányozni.

LILI - Értem.
Egyre csak az jár az eszemben, hogy az atompajzs talán csak illúzió!?

VILÁGUTAZÓ - A bioszféra nagyon sérülékeny.

LILI - A sugárzástól nem óvja meg az embereket semmi.

VILÁGUTAZÓ - Ki őrzi meg a Földet?
Ki menti meg a Földet?
(nyugtalanul, türelmetlenül)

- Sötétedik.
Folytatom a felvételeket a vulkánról.
Nézd csak! A hegy alsó részén 3 km magas meredek sziklafal húzódik.
- Az Olympus Mons tetőkrátere 60-65 km átmérőjű.
Régi vulkán.

LILI - Emlékszel, mikor az űrszondák méréseiből megtudtuk az első adatokat a Marsról?
Micsoda izgalomba jöttünk akkor...
Mintha elernyednének az arcizmaim és szemem is nehéz.
Mi lehet velem?

VILÁGUTAZÓ - Mindjárt megnézem, mi történt!
Várj egy kicsit!
Befejezem ezt az éjszakai filmezést, tudod milyen fontos ez. Érzed milyen végtelen nyugalom van itt ezen a vidéken és béke?
Egyszer majd a földi emberek népesítik be ezt a bolygót.

LILI - Valamikor működő vulkán lehetett az Olympus Mons is, pusztító vulkán.
Elképzelni is alig bírom, milyen lehetett itt egy vulkáni kitörés.
Gyere ide, egészen közel hozzám, olyan rossz egyedül álmodozni!
Micsoda kiváltságot kaptak az emberek azáltal, hogy szerethetik egymást.
Most nem ölelkezhetünk, nem is érhetünk egymáshoz, csak gondolatban csókolhatjuk meg egymást.

VILÁGUTAZÓ - A Földön már megérintettük egymást, ismerjük a gyönyört, eljön az idő, amikor megcsókolhatjuk egymást.
Ki kell bírni most így is.

Zene.

HARMADIK FANTÁZIA-KÉP

Harmadik nap.

Messziről feltűnik Róka és Vámpo, ahogy száguldanak a vulkán körzetébe.

Nappal van, reggeli fény. Ahogy közelebb érnek, ujjongó hangokat hallani.

Világutazó és Lili lelkesedve fogadják Rókát és Vámpót.

Beszállnak az űrkompba és tovább száguldanak.

Róka vezeti az űrkompot vidáman, dudorászva.

- VILÁGUTAZÓ - Most elmegyünk a gigantikus szakadékokhoz, az óriási kanyonokhoz, a 2 km magas kőszirtekhez.
- RÓKA - Az egyenlítőtől délre megyünk, a Mars térképén ott vannak a kanyonok. Csak legyetek türelemmel, hosszú út vezet odáig.
- LILI - Nem félsz Róka, hogy olyan akadályba vagy sziklába ütközünk, hogy nem tudunk tovább menni?
- RÓKA - Nem félek. Olyan szemüvegben vezetek, mely nagyító, messzelátó szemüveg és jelzi a sziklákat előre, felnagyítva.
- LILI - Olyan jó ez a száguldás, a Földön ilyen sebességgel jármű még nem tud robogni.
- VÁMPO - Csak száguldjatok, tudjátok, hová mentek?
Mi vár rátok?
Balsejtelem kerített hatalmába.
Félek. Reszketek. Fázom.
- RÓKA - Most nem lehetünk tekintettel a kényeskedőkre, fényképezd a tájat
Világutazó, minden aspektusból érdekes ez a zóna!
- VILÁGUTAZÓ - Feltétlen elkezdem a munkát.

Róka még mindig dudorászik, majd hirtelen énekelni kezd, messziről feltűnik az óriási kanyon sziluettje.

- RÓKA - Az amerikai Grand Kanyon kicsinek tűnne, ha összehasonlítanánk ezzel az óriással. Látjátok, mekkorák a sziklatömbök? Olyan különös érzés fogott el, ahogy így, egészen közeli-ről látjuk a kőzeteket.
- VÁMPO - Én nem hiszek abban, hogy életben maradunk itt.
Elpusztulunk, figyeljétek meg!
- RÓKA - Mit tudsz te a jövőről?
- VILÁGUTAZÓ - Vámpo folyton csak siránkozik, amióta megérkeztünk, állandóan azon mesterkedik, hogy kiszedje belőlünk az életerőt.
- LILI - Ne hagyjuk magunkat befolyásolni!
Róka, vezess jól!
- RÓKA - Igyekezni fogok.
- VILÁGUTAZÓ - Elég jók a fényviszonyok, azt hiszem. A legnagyobb szerencsénk, hogy még idáig nem volt porvihar, se heves, napokig tartó, dühöngő szélvihar.
- RÓKA - Ez az.
(már nem énekel, erősen figyeli a tájat, ahogy közelednek az óriás kanyon felé, egyre lassabban száguldanak)
- Levettem a nagyobb sebességet, kicsit lassítani kell, hogy oda tudjak figyelni jobban!

Világutazó és Lili egymás vállát átkarolva ülnek az űrkompon, Vámpo egyedül, Róka mögött üldögél.

VILÁGUTAZÓ - Helyes, Róka, meglátjuk, mi lesz, ha megállunk!
Gyalog folytatjuk utunkat a szikláktól fölfelé!
Ti is így gondoljátok?
Mit szóltok ehhez?

RÓKA - Meg kellene fontolni. Mire odaérünk, eldöntjük.

LILI - Legyen hát úgy, hogy gondolkodunk addig.

VÁMPO - Föl is fordulhatunk ezzel az úrkomppal addig.

RÓKA - Te Vámpo, te szörnyeteg!
Csak nem gondolod, hogy félek a jóslataidtól?

VILÁGUTAZÓ - Ne törődj vele, Róka!
Csináld a dolgodat, bízunk benned.
Vámpo már kezd idegesítő lenni.

VÁMPO - Fáj a fejem, álljatok meg! Kiszállok!

RÓKA - Most nem lehet! Várj!
Túrd a fejfájást! Majd elmúlik!

VÁMPO - Elegem van az expedícióból.
Csak nem képzelitek, hogy ti mentitek meg a Földet?

RÓKA - Nem!

LILI - Van olyan gondolat az agyadban, amely nem letargikus, mely nem elkeserítő?
Mért rombolod a hitünket, a reményünket miért akarod gyengíteni?
Elátkozlak, Vámpo!

VÁMPO - Hogy merészelsz velem így beszélni?
Te kacér teremtés!
Azt hiszed, a filozofálás hasznos az emberiségnek?
Talán majd a filozófusok mentik meg a Földet?
Milyen naiv vagy. Te nem vagy tudós, a Világutazó szerelméért vagy úgy oda?
Azt hiszed, örökké szeret majd? Mondj le erről kisanyám! Ő nem szeret téged,
mert a Földön élő feleségéről ábrándozik, ha nem tudnád, akinek szebb az arca
a tiédnél és akitől gyermekei vannak.
Érted már? Illúzió, ábránd a szerelmed!
Lehetetlen!

LILI - Elég volt, Vámpo!
Még egyszer kérlek, ne rontsd el az expedíció munkáját ezekkel a
gondolatokkal!
Mégmételtezed te még e gyerek lelkét is szkepticizmusoddal, nem akarom,
hogy Róka kedvét elvedd a kutatástól!

RÓKA - Rám nincs hatással Vámpo!
Végzem a dolgom, nincs semmilyen hatalom, vagy létező, mely megállíthatna
ebben a kutatási munkában.

LILI - Jól van, Róka!
Ekkor Róka feláll az úrkomppal és állva vezeti a járművet.
Egyre izgatottabb lett.

RÓKA - Közeledünk végre az óriási kanyonokhoz. Látom már a kőszirt rozsdavörös falait.
Hurra!
Látjátok?
Nemsokára megállítom az úrjárművet.
Mielőtt egy vad szélvihar felkerekedne váratlanul, legalább lássuk a saját
szemünkkel ezt a különös jelenséget!
Egyetértetek velem?
Világutazó?

VILÁGUTAZÓ - Jó, szálljunk ki, nem bánom, úgyis közetmintát kell vened, mindenképpen látnunk kell egészen közről!

LILI - Mit éreztek? Mert én teljesen el vagyok ájulva ilyen hatalmas kőszirt láttán.

VÁMPO - Röhögöm kell. Mi csodálni való van egy ilyen kopár sziklafalon, ezen a végeérhetetlen körengetegen?
Ha csak ránézek, rosszul vagyok.

RÓKA - Már megint kezdted Vámpo?
Unlak már.
Készüljetek, nemsokára megállunk!
Lelassítom a járművet.

*Kék ég látványa látszik.
Előttük csupasz, gyüredezett kőfalak, kövek.
A fény sárgáslila. Árnyékok is látszanak.*

RÓKA - Százmillió évvel ezelőtt ilyen lehetett a Földön lévő szárazföld felszíne.

VILÁGUTAZÓ - Élőlény nyomait nem látni.
Kiszáradt folyómedrek a kanyonok mélyén.
Miért száradtak ki a folyók?
Meg kell tudni, mi volt az oka az élet kipusztulásának?
A legésszerűbb az volna, ha a kiszáradt folyómederből mintát vennénk. Talán többet megtudnánk, mint eddig.

VÁMPO - Nem szállok ki, csak szálljatok ki itt, megvárlak benneteket! Fáradt vagyok és nincs semmihez kedvem.
Fáj mindenem, most már a szívem is nehéznek érzem. Nem érdekel már az expedíció.

RÓKA - Kiszállunk!
Az expedíció mindegyik tagjára kötelezőek ezek a szabályok. Folytatjuk a munkát. Senki se lehet kivétel és nem engedhetünk meg magunknak pihenést!

VÁMPO - Nem akarok kiszállni!

LILI - Ne veszekedjete, hátráltatjátok a munkát!

RÓKA - Az úrjárművet leállítom.
Kiszállunk és elindulunk gyalog az óriás kanyonok meredek sziklái felé.

VILÁGUTAZÓ - Rendben van.
(kiszáll)

LILI - Veletek megyek!
(kiszáll)

VÁMPO - Hát jó, kiszállok!
(utoljára száll ki, kelletlenül)
- Nem megyek messzire, nincs értelme ennek a bolyongásnak. Higgyétek el, csak az időtöket vesztegetitek.

RÓKA - Ha nem tetszik ez a munka, hagyd abba!
Egyáltalán, akkor minek jöttél velünk?
Nem értem az egészset!
Maradj magadnak!

VÁMPO - Nézzétek a kis szemtelent!

VILÁGUTAZÓ - Ha még egyszer megbántod Rókát, ellátom a bajodat!

RÓKA - Engem nem tud megbántani!
Engem a Mars bolygó érdekel, nem foglalkozom vele.
Mi lenne, ha a Nap elnyelné egyszer a Földet?
Elképzelhető ez?

LILI
VILÁGUTAZÓ - Látod, Róka, te is a Földre gondolsz még most is.
- A Nap mozgását nem lehet előre tudni.
A váratlan jelenségeket nem lehet előre kiszámítani.
Robbanás lehetséges.
Többet kellene tudni a Napról.
Ha egyszer a Nap sebessége felgyorsulna?

RÓKA
VILÁGUTAZÓ - És mi lesz, ha egy úri égitest kettészeli a Földet?
- A Napnál nagyobb csillagokra gondolsz, vagy a szupernóvák robbanásaira? A gigantikus csillagok mozgását alig ismerjük, ez igaz. Ha esetleg rázuhanna a Földre egy kisbolygó? Talán bekövetkezhet egyszer ilyesmi, de kevés a valószínűsége azt hiszem.
Róka, most inkább az óriás kanyont vizsgáljuk!
Aztán ráérünk még a Földről beszélni.

RÓKA
VÁMPO
VILÁGUTAZÓ - Jó. Hát akkor induljunk a kanyonok közelébe!
- Alig vonszolom magam, nem is veszitek észre, hogy beteg vagyok?
- Meg kell vizsgálni Vámpot!
Várjunk egy kicsit a további munkával!
(megállnak, leülnek a talajra és műszerekkel vizsgálni kezdi Világutazó Vámpo testét)
- Vámpo, rossz a szívverésed, egyre gyengébb.
Pulzusod is lassúbb, mint amilyen szokott lenni.
Vegyél be gyógyszert, mert különben aligha jöhetsz velünk, nyugodj meg!
Nem hagyhatunk itt egyedül!

VÁMPO - Nem érdekelnek a gyógyszerek, meg akarok halni!
Hagyjatok magamra!
Nem hiszek ebben az expedícióban!
Pusztulásra vagyunk ítélve, mind a négyen.
Véget akarok vetni az életemnek.
Ha figyelembe vesszük a napkitöréseket, több száz RAD sugáradagot kapunk sugárvédelem nélkül. Értitek?

RÓKA
LILI
VÁMPO - Nem hiszem el, hogy meg akarsz halni, Vámpo.
- Csak azért mondja, hogy megijesszen bennünket. Mi bajod van folyton?
- Nem hiszitek el, hogy meghalok? Hát ide nézzetek!

*Vámpo hirtelen előre siet, majd hirtelen mozdulattal lerántotta kezével az oxigénpalack csövét.
Elfogyott a levegője. Meghalt.*

RÓKA - Ne tedd ezt!
(odamegy Vámpohoz)
- Mért ölte meg magát, Világutazó, felelj!
Beteg volt. Józanul nem lehet ilyet csinálni, istenem, segíts!
Már csak hárman vagyunk.
El kell temetni Vámpot!

LILI - Ide temetjük, a kanyon sziklái alá, melytől annyira rettegett. Miért reszketett úgy, amikor meglátta a kőszirteket?

VILÁGUTAZÓ - Beteg volt, a szíve nem bírta az izgalmakat. Még pesszimizmusa is emberi volt, bármennyire is fájt nekünk. Kétkedése és lesújtó véleménye a jövőről, azt hiszem, így volt teljes az expedíció. Hiszen a Földön is együtt van jó és rossz, szomorú és vidám, kétkedő és bizakodó.

LILI - Miért nem szeretjük őt jobban?
 Miért húzódtunk el tőle?
 Sietette a halálát.
 Nem akart élni.

VILÁGUTAZÓ
 RÓKA *(sír)*
 VILÁGUTAZÓ - Itt ássuk meg a sírt!

- Ne sírj, Róka!
 Nem tehetünk róla.
 Mi élni akarunk, hát ezt nem lehetett megérteni?
 A pusztulást kívánni nem bölcs dolog, hiszen az úgyis adva van.
 Hiszen minden élő sorsa, hogy egyszer meghal.
 És mégis az életet hirdetem, amíg lehetséges, hiszen nem tudhatjuk meddig
 tart a szívverésünk a világegyetemben.
 Gyere ide, Róka!
 Takarjuk be testét fekete ruhával!

LILI - Isten veled, Vámpo!
 Nyugodj békében!

RÓKA - Isten veled. Vámpo!
 Hiányzol majd.
 Emlékszem, mikor elmentünk az úrkompért, akkor még élni akartál, nem is járt
 a halálon az eszed.
 Csak amikor megtudtad, hogy Lilivel kettesben volt Világutazó, akkor
 szomorodtál el.
 Aztán már nem érdekelt semmi.

Szomorú zene.

NEGYESDIK FANTÁZIA-KÉP

Negyedik nap.

Róka, Világutazó, Lili elértek a kiszáradt folyómederhez.

A nagy kanyon völgyében bolyonganak. Reggeli, éles fényzőn.

Róka lehajtott fejjel megy legelő.

Mögötte Lili és hátul Világutazó.

RÓKA (megáll a folyómeder kanyarulatánál, ásójával botorkál, valamit nézeget, egyre vadabban kezdi ásni a talajt)

- Valami van itt, érzem.

Várjatok, rábukkanunk valamilyen titokzatos maradványra!

Őskövületek, zuzmók.

Ide nézzetek!

Fejtsétek meg ti, nem vagyok archeológus.

LILI - Sok millió évvel ezelőtt éltek a Földön dinoszauruszok is. Valamikor élhettek élőlények a Marson is, de elpusztultak.

Okozhatták pusztulásukat óriási vulkánkitörések is.

RÓKA - Mamutfenyők is voltak?

LILI - Elképzelhető, hogy lehettek óriási fák, fenyők, a legvalószínűbb az lehetett, hogy katasztrófák következtében letarolta az élő természetet a Marson valamilyen pusztító erő, vagy óriás meteor becsapódása.

Az is elképzelhető, hogy rázuhant egy üstökös, vagy egy kisbolygó.

RÓKA *(elmélyülten vizsgálja az ősközeteket)*

- A katasztrófák után a Földön volt újjászületés, az élőlények nem pusztultak ki teljesen, azok, amelyek megmaradtak, tovább vitték az életet.

Nem értem, a Marson miért nem következett be az élőlények újraéledése?

LILI - Ha a tudósok tudnák, nem küldtek volna bennünket ide, hogy vegyünk közetmintákat és, hogy tanulmányozzuk a bolygó felszínét.

Fel kell kutatni, amit csak lehet! Az összes erőnket szedjük össze, nagy munka vár ránk!

Róka, szedd össze az őskövületi zuzmókat, megmutatjuk tudósainknak és az antropológusoknak!

Gratulálok, ez a lelet szenzációs felfedezés! Róka!

Mi a véleményed Világutazó?

VILÁGUTAZÓ - Igen.

Nem is reméltem ilyen leletet. Elfáradtál, Róka?

Soká lesz este, elég sok időnk van.

Inkább elmélkedjünk kicsit a halhatatlanságról!

RÓKA - Mi értelme van a Földön a halhatatlanságnak?

LILI - A halhatatlanságnak van értelme. Ha a nemlét felől nézzük a létezést, valóban furcsa adomány az emberi élet, mert halállal végződik.

Ugyanakkor újjászületés is van.

Hinnünk kell az élet, a létezés örök körforgásában, mert enélkül mi értelme volna a létezésnek?

RÓKA - Vámpo nem hitt az örökkévalóságban, a megmenekülést hihetetlennek vélte.

Talán ezért halt meg.

VILÁGUTAZÓ - Vámpo meg akart halni.

Túl sokat foglalkozott a tudományokkal.

Az értelmes nők főleg a szelleméhez vonzódtak.

Valószínű, hogy a támadó bolygók okozták a halálát.

LILI - Amióta meghalt, sokkal erősebben érzem a hiányát.
Nem volt öreg, csak öregnek látszott, a sok szellemi munkába öregedett bele.
Egész életében olvasott, de a boldogságot alig érte meg. Voltak barátai, de igazán kevesen kötődtek hozzá, és voltak, akik kihasználták a jóságát.
Az utóbbi időben nem érdekelt sem a betegsége, sem a gyógyszerek, hagyta, hadd történjen vele, ami történik.
Ki ne gondolt volna néha a halálra bánatában?

VILÁGUTAZÓ - Nem törődött már se a kísérletekkel, se az elméleti tudománnyal, eluralkodott rajta a félelem, a kétségbeesés.
Mi lenne, ha rajtunk is kitörne a pánikhangulat, a szomorúság?
Mi lett volna ha összeroppant volna az expedíció minden résztvevője?
Akkor hiába lenne az egész áldozat, még elképzelni sem tudom?!

RÓKA - Nem engedhetjük meg azt a luxust, hogy elkeseredjünk!
LILI - Menjünk tovább!
Eszembe jutott Hérakleitosz, elbujdosott az emberek elől, a magányt választotta, mert nem becsülték meg.
Az ő istene a tűz.
Érezte a világmindenséget, magában hordozta.
Gondolatok csak a Napban végbemenő égésre, vagy a többi égitest belsejében lezajló tűzre!
Hérakleitosz nem pusztította el magát, követői voltak, kereste önmagát, és a jelenségek törvényszerűségeit.
Vámpo is jobban tette volna, ha folytatja kutatói munkáját.

VILÁGUTAZÓ - Igen.
RÓKA - Kutassunk tovább, még beszélgethetünk eleget a görög bölcsekről. Attól félek, hurrikán közeledik.
Siessünk!

LILI - Estére várhatjuk, vagy hamarabb? Ki tudja megmondani? Addig is bolyongjunk a kiszáradt folyó mentén!
Mi van veled?
(Világutazóhoz közel lép és belekarol)

VILÁGUTAZÓ - Nem ismerek rád, fáradt vagy?
- Mért nem akadályoztuk meg Vámpo öngyilkosságát?
Nem hagy nyugton ez a gondolat.

LILI - Hogy akadályozhattuk volna meg?
Olyan gyors mozdulattal tépte ki az oxigénpalack csövét, olyan váratlanul, hogy mire megakadályozhattuk volna, addigra már késő volt.

RÓKA - Nem gondoltam, hogy képes kezét emelni magára, itt a Marson.
Hihetetlennek tűnt, annyi gondunk van, kinek jutna eszébe meghalni?

VILÁGUTAZÓ - Lehet, hogy reménytelenül szerelmes volt beléd, Lili? (Lilihez fordul)
- Nem akarok beszélni erről a gyerek előtt.
Gondolom, sejtet, mi játszódhatott le a lelkében.
A csodában nem hiszek, tudod jól.
Vámpo se hitt a csodákban, túlságosan realista volt.

LILI - Hiszek a csodában.
VILÁGUTAZÓ - Álmodozó vagy, túlságosan szeretsz, azt hiszed, mások is képesek úgy szeretni, mint te?
Nem egyforma az emberek érzelmi világa. Van, aki határtalanul szeret és vannak, akik nem képesek átlényegülni.
Egyes filozófusok a szeretet által különböztetik meg a létet a nemléttől.

RÓKA - Azt jelenti ez, hogy akit nem szeretnek, az meghal? Nem értem.

LILI - Vajon az értelem legmagasabb fokán is képes az ember megőrizni a szeretetet?
 Az emberi testtől nem lehet elvonatkoztatni, sem pedig figyelmen kívül hagyni. Lehetetlen, hogy ne találja meg az ember a párját! Vámpo sorsa állandóan foglalkoztat. Aszkéta volt? Ki az erős jellem? Aki elviseli boldogtalanságát és a lehetetlenben is reménykedik, fölmegy a világűrbe, hogy keresse a beteljesedést, vagy az, aki véget vet szenvedéseinek egyetlen mozdulattal?

VILÁGUTAZÓ *(kis szünet után megszólal)*
 - Szemlélet kérdése.
 Ha a halál felől nézzük a létezést, akkor erős jellem volt Vámpo, mert tudomásul vette a létezés abszurditását, ha az élet felől nézzük, gyengeségét mutatta ki.
 Innen, a Mars bolygó felől nézve a földi élet egészen másnak látszik, mint a Földről szemlélve.

LILI *(kezébe hajtja fejét)*
 - A Marsról kitárulnak a világegyetem hatalmas dimenziói, a földi emberek kicsinyes acsarkodásai, versengésük a vagyonért, vagy a szépségért, őszintén szólva nevetségesnek tűnik. Ez a technikai korszak a Földön tönkretelheti a jószágot, megbetegíti az emberi lelket.
 Rombolások sorozata követi egymást.
 Mindenképpen az életbennmaradás a létezés szubsztanciája, hiszen megsemmisíteni valamit nem kerül nehézségbe, azonban megtartani, az öröklétbe visszahívni a létet, ez a filozófusok teendője.
 Hiszek a világegyetem újjászületésében.
 Csillagok szétrobbanása után új csillagok születnek, galaxisok közelednek, galaxisok távolodnak, mozgásban van az egész világmindenség.
 A tudás nem roppanthatja össze az emberi agyat! Ellenkezőleg, boldoggá kell hogy váljon az az ember, aki megismeri az űri világot, azt a mérhetetlenül gazdag bolygórendszert, mely bennünket körülvesz és azt a rengeteg csillagot, mely a Tejútrendszerben mozog.
 A tudomány emberi találmány, a felfedezés, a megismerés a csoda.

VILÁGUTAZÓ - A Földön erre azt mondanák sokan, miért ismerjem meg a világegyetemet, ha szegény vagyok, ha boldogtalan vagyok?
 Ad nekem enni, ad nekem inni a világegyetem?
 Hát nem csak emberek adhatnak vigasztalást?

LILI - Nem csak emberek.
 Vannak más létezők is.

RÓKA *(odaszalad Lilihez és átöleli a derekát, hozzábújik)*

VILÁGUTAZÓ - Új értékek teremődnek, minél több a tudásanyag, annál nagyobb az újrateremtés.

LILI *(gyengéden megsimítja Róka fejét)*
 - Még a viszonzatlan szerelem is lehet teljes, hiszen amíg szeretünk, nem halunk meg.
 Csak legyen mindig méltó férfi, akit elhalmozhatunk szeretetünkkel!

VILÁGUTAZÓ - Az az ember, aki nem ismeri a mámor érzését, nem képes boldog lenni?

LILI - Azt állítod, hogy a boldogság kergetése üzött ide bennünket, a Marsra? Nem voltál boldog a Földön?

VILÁGUTAZÓ - Még nagyobb boldogságra vágytam veled. Most hát megtudtad, miért vállalkoztam az útra.

(odamegy Lilihez, ölelgeti, ahol tudja, majd fájdalmas arccal odébb megy)

- Letépem ezt a sisakot, leveszem a szkafandert, nem bírom tovább, hogy nem érinthetlek meg! Széttöröm a szkafandert, hagyjatok itt a folyómedernél! Meg akarlak ölelni, hozzád akarok érni!

Hallod, mit kiabálok?

(kezelével dőngetni kezdi a sisakot, le akarja tépni magáról az ürruhát, leveti magát a talajra, gurulva fordul teste a köveken, szemei kimerednek)

- Segítség!

RÓKA *(odamegy hozzá, megpróbálja lefogni a kezét, nem bír vele, Világutazó szét akarja tépni a szkafandert)*

- Lázás.

(lehajol és Világutazó arcát vizsgálja)

- Orvosságot kérek.

Azonnal add ide az életmentő dobozt!

(Lilihez fordul)

- Még nem késő!

Él, vergődik!

Mi lehet vele?

(vizsgálgatja Világutazó mozdulatait, majd az életmentő dobozt várja)

- Pulzusa jó, szíve dobog.

Lázban fetreng, elhatalmasodott rajta a vágy.

LILI *(értetlenül nézeget, felnéz az égbe, felemelt kézzel Istenhez fohászkodik)*

- Istenem! Segíts rajta!

(odarohan Világutazóhoz és megpróbálja viaskodó, vergődő testét megfékezni)

VILÁGUTAZÓ *(ahogy meglátja Lilit, hirtelen megrándul és hátára fekszik, mint aki megadja magát a sorsnak, kezét széttárja, mintha kiterítették volna)*

LILI *(egészen föléje hajol)*

- Ne hagyd el magad, itt vagyunk Rókával!

Ne akarj meghalni!

Maradj életben!

(fölkáll, odamegy Rókához, aki tanácstalanul ácsorog, átadja az életmentő dobozt, óvatos mozdulattal előveszi a tablettát, mely előre el lett készítve roham esetére)

VILÁGUTAZÓ

- Ne felejts el!

(még mindig lázasan, de már nyugodtabban, szemei csukva vannak, erősen lélegzik)

- Veled akarok maradni!

Nagyon hiányzol!

(lassan kinyitja szemét és oldalra fordul)

LILI *(nem messze tőle kuporog, összehúzódva, magába mélyedve)*

- Itt vagyok közel.

Állj fel, menjünk tovább!

Nem szabad feküdni a talajon sokáig!

Nagyon megijesztettél, Róka gyógyított.

(feláll és ismét odamegy Világutazóhoz, megpróbálja felemelni, de nem bír vele)

RÓKA

- Majd én segítek, együtt felemeljük!

(lehajol ismét és Lilivel együtt felemelik Világutazót, két oldalt belekarolnak, Világutazó újra járni kezd, elindul együtt Lilivel és Rókával az óriás kanyonok felé)

Végtelen hangzású zene.

A MEGMENEKÜLÉS

- egyfelvonásos dráma négy képben,
színpadra, balett és pantomim előadásra (filmre) -

1991

SZEREPLŐK:

A CSÁSZÁR	magas, széles vállú, egészséges, nagy erejű, szakállt visel, barátságtalan, rideg természetű, gyakran gesztikulál, 40 év körüli, saruban és bíborszegélyű tógában
A HADVEZÉR	50 éves, telt, kopaszodó, ősz hajú, nyugodt természetű, középtermetű, köpenyt visel
ALIZ	a császár távoli rokona, 42 éves, fiatal előkelő hölgy, teltkarcsú nő, álmodozó, hosszú, barna hajú, jó mozgású, magas homlokú, zöld szemű, járása fenséges, középmagas, eleinte brokát ruhában, majd hófehér, esküvői ruhában (mindkét ruha hosszú, ünnepélyes, elegáns, brokátruhája bordó színű, fehér legyezője madártollakból)
ALEXANDER	gladiátor, pannon, illír származású, 48 éves, sudár, karcsú, középmagas, sovány, fekete hajú, bajszos, dinamikus mozgású, vad természetű, magas homlokú
JULIUS	római gladiátor, 31 éves, kreol bőrű, középmagas, fekete göndör hajú, izmos testű, temperamentumos, fekete szemű, karcsú, gyors indulat
BIKA, NÉGY TIGRIS	kiéheztetett állatok a küzdőtéren
EGY TORREÁDOR	gladiátor, római származású, fiatal, középmagas, barna hajú, izmos

Megjegyzések:

Aliz esküvői ruhája hosszú, spanyol stílusú, sokfodros ruha, alul fényes matlaszé, hófehér anyagból, az egész ruha felső része tüll, derékig érő dekoltázs, tüllön igazgyöngyök, drágakövek, fehér virágdiszkek kivarrva, flitterek.

A gladiátorok öltözete: fedetlen fő, fémöv, kötény, mezítláb, jobb karon vaspikkelyekkel fedett bőrujj
helyszín: Aquincum, amfiteátrum

Egy ünnepi, gladiátor viadal látszik, melyet a rómaiak rendeztek a pannon, breukusz néptörzs felett aratott győzelem ünnepére.

A nap viadala Alexander és Julius harca.

Verőfényes, nyári délelőtt, pokoli hőség az amfiteátrumban.

Julius fegyverzete: pajzs, rövid tör, kard, háló

Alexander fegyverzete: kard, háló, tör

ELSŐ KÉP

Aquincum. Amfiteátrum. A lelátókon sok ember zajong. Egyre csak érkeznek a nézők, tanácsosok, előkelők, méltóságok, a helytartó, nemesek, katonák és polgárok.

A császári páholyban a császár távoli rokona, Aliz foglal helyet, a kőpadon, párnán és a Hadvezér. Aliz ünnepi, brokát ruhában.

A küzdőtér még üres, ekkor megjelennek a tigrisek viadalát előkészítők. Lent, az orchestrában készülődnek a zenészek. A küzdőtér szélénél körben vashálók. Harsonák, kürtök hangja összevegyül a tömeg morajával. Kék zászlók díszítik a páholyokat és illatozó virágok. Aliz és a Hadvezér a páholyban beszélgetnek. Aliz legyezővel legyezi magát.

- ALIZ - A császár azt ígérte, a két gladiátor viadalára megérkezik, pontosan itt lesz! Átutazóban van.
- HADVEZÉR - Hogy hívják a két gladiátort?
- ALIZ - Alexander és Julius, az egyik pannon származású, a másik római.
- HADVEZÉR - Melyik erősebb?
- ALIZ - Alexander sudár, karcsú, fekete bajszos és sovány, nem hivatásos gladiátor, nemrég mérkőzött, ha jól tudom, a pannonok egyik vezére volt.
- HADVEZÉR - Hogy-hogy életben maradt?
- ALIZ - Nem tudom, rabszolga lett. Nagyon büszke férfi, már nem túl fiatal, de hidegvérű és tud uralkodni magán bármilyen helyzetben.
- HADVEZÉR - És a másik, ki lesz a másik bajvívó?
- (idegesen mozog, nézeget)
- ALIZ - Julius, a fiatal gladiátor, régóta műveli ezt a mesterséget. Több viadalon győzött már.
- HADVEZÉR - Hány évvel fiatalabb?
- ALIZ - Körülbelül húsz évvel és nagyon temperamentumos, vad férfi, káprázatos a gyorsasága.
- HADVEZÉR - Ezen a viadalon nemcsak a gyorsaság, az izmok erőssége csap össze, hanem az ész is.
- Maga kinek a győzelmét kívánja, Aliz?
- Vagy inkább legyen titok?
- ALIZ - Nem mondhatom meg!
- (lehunyja szemét egy pillanatra)
- HADVEZÉR - A császár szabadságot ígért annak a gladiátornak, aki ma győz! Nagy tétje lesz a mai versenynek, Aliz.
- ALIZ - Tudom, ezért nagyon aggódom, sok minden eldől ma, ezen a napfényes napon.
- HADVEZÉR - Miért titkolózik, Aliz? Nem értem. Csak nem fűződik valamilyen szenvedélye az egyik gladiátorhoz? Ezért nem akart férjet választani a római hadvezérek közül?
- ALIZ *(eleinte nem válaszol, majd kis hallgatás után megszólal)*
- Mikor kezdődik a viadal?
- HADVEZÉR - Nemsokára. Már hallom is a kiéhezett tigrisek ordítását.
- Iszonyú hangokat hallunk majd, az állatok felbőszülnek, ha éhesen egymás ellen uszítják őket. Erős idegzetem van, de mikor egymásnak mennek ezek a vadállatok, majdnem szívrohamot kapok a látványtól. És ha még arra gondolok, hogy mindez bevezetés a legtragikusabb viadalhoz, legszívesebben elmennék haza.
- ALIZ - Láttam már több ehhez hasonló látványosságot az amfiteátrumban, de soha még ennyire nem izgultam és nem rettegtem, mint most.

- HADVEZÉR - Maga retteg? Miért? A császár miatt?
- ALIZ - A császár semmiképpen nem tudhatja meg, csak magának mondhatom el, titkolva az igazat, a részleteket. Ha apám is megtudja, hogy szerelmes vagyok, nem tudom, mi lesz.
(*arcán gúnyos mosoly látszik*)
- HADVEZÉR - Meg szeretném érteni magát, de nehéz. Magam is sértett vagyok, szívügyekben megsebzett. Nem akartam beszélni erről régebben. Most, hogy titkait sejteni engedí, én is sejteni engedem a saját titkomat.
(*Aliz felé néz, egészen közel hajol hozzá*)
- ALIZ - Halkabban, meghallja valaki, hátha hallgatóznak. Tudja, milyen kíváncsiak az emberek. Amióta anyám meghalt, még szomorúbb lettem. Apám nem akarta, hogy férjhez menjek, anyám azt akarta, hogy egész életemben a filozófiának és a tudománynak éljek, ezért vagyok még hajadon. Annyira vágytam az asszonyi életre, de amikor megismertem a filozófiai tanokat, egyre távolabb kerültem a valóságos élettől. Sokan önzőnek tartanak, pedig ez nem önzés, a szellem művelése a legnagyobb önzetlenség.
(*elmélázva távolba néz*)
- HADVEZÉR - Mégsem értem, miért nem választotta szerelméül, férjéül egyik hadvezért sem, vagy a törvényhozók közül valakit? Jó volna, ha meg tudná magyarázni.
- ALIZ - Romantikus lelkű vagyok, ez a titka.
Az elérhetetlen, a különös férfiért küzdök, ez nagyobb erőt ad, mintha könnyen megkapnám a nemes lelkű, előkelő férfi szerelmét.
- HADVEZÉR - Elkezdődött! Oda nézzen, milyen vérmesek a tigrisek! Egymásnak rontanak, aztán belegabalyodnak egymásba, harapják, cibálják egymást.
- ALIZ - Látom, hadvezérem.
- HADVEZÉR - Mikor találják fel a borokat? Szomjas vagyok. Elnézését kérném!
(*föhláll, majd ismét leül a páholyban*)
- ALIZ - Jó volna egy kis bort inni!
(*föhláll, kimegy a páholyból, járkál kicsit, majd odaszól egy rabszolgának*)
- HADVEZÉR - Hozzák kérem a bort a hadvezérnek és nekem is!
- ALIZ - Hol van Aliz? Jöjjön már, nagyon hiányoltam a társaságát!
(*pipázni kezd, lassan ereszti ki a füstöt*)
- HADVEZÉR - Mi történt a porondon? Meséljen! Hogy bírja a forróságot?
- ALIZ - Elég rosszul bírom. Széttépik egymást a vadállatok, vicsorognak, nézze csak, közeledik a mutatvány vége.
- HADVEZÉR - Úgy tudom, császári szokás ez a gladiátor viadal.
Eredetileg az etruszok halotti ünnepségén szerepeltek gladiátorok, aztán átvették ezt a szokást a rómaiak is, a temetkezési szertartások látványossága volt, ünnepnapokon cirkuszi mutatványokat rendeztek a népnek, ahol sok ezer gladiátor pusztult el. Gyakran rendeztek gladiátor viadalt a leghatalmasabb uralkodók, a császárok is.
- ALIZ - Hát innen az eredet, az ősi szokás? Rituális?
- HADVEZÉR - Igen, rituális jelentése van ezeknek a szertartásoknak. Kimúlt az egyik tigris.
- ALIZ - Elcipelik a vadállat tetemét.

Megszólalnak a sikítózó trombiták, a versengés végét jelzik. Négy pikador jelenik meg lóháton, felvonulnak az arénában. Majd a kiszemelt gladiátor elkezd a bikaviadalt.

Zene.

Utána ismét bejönnek a pikadorok, az egyik pikadort lovastól a földre öklelte a fekete bika.

- HADVEZÉR - Ez a viadal előre vetíti a következő küzdelmet. Most egy gladiátor lép a színre, meg kell birkóznia a felbőszült bikával. Azt mesélik, volt egy gladiátor, aki több bikával is birkózott és mégis le tudta győzni őket, fegyvertelenül.
- ALIZ - Ember és állat küzdelme, sok népnél kipróbálták már, úgy tudom.
- HADVEZÉR - Ez a gladiátor mindjárt megsebesül, nézze! Porzik az aréna!
- ALIZ - Az a baj, hogy fél a bikától és az állat megérzi.
- HADVEZÉR - Ne felejtsek el, kiéhezett bikáról van szó, sokkal veszedelmesebb, mint a jóllakott állat.
- ALIZ - Sajnálom szegény gladiátort, biztos a veszébe rohan, úgy látszik, nincs szerencséje. Átok ül rajta. Olyan ügyetlenül mozog, vakmerőség sincs benne, megadja magát a sorsnak, nézze, nem védekezik, nem érdekli egyáltalán a küzdelem, csüggedt, kiábrándult, nem tud és nem is akar küzdeni már, beteg ember.
- HADVEZÉR - Ha ilyen katonáim lettek volna, nem tudtuk volna legyőzni a pannon néptörzs felkelését. Még kiváló, római katonáinkkal is négy évig harcoltunk ellenük. A császár kis diadalmenetet tartott ez után és diadalkocsin vonult be Rómába.
- ALIZ - A pannon-illír nép őslakosok, délen laktak, mielőtt bejöttünk Pannóniába, északon eraviszkuszok éltek. Képzeld el ezeknek a népeknek a sorsát, próbálja beleélni magát szenvedéseikbe! Miért folytattak olyan féktelen harcot az őslakosok ellen?
- HADVEZÉR - Civilizációt hoztunk, kőutakat építettünk, hidakat, melegvizű fürdőket, csatornákat és erődítményeket építettünk, városokat hoztunk létre Pannóniában és amfiteátrumokat. A kereskedelmet is fellendítettük.
- ALIZ - Ezeknek a népeknek is van ősi kultúrájuk, szokásaik, megőrzik-e, meg tudják-e őrizni?
- HADVEZÉR - Aliz, szerelme elragadtatja magát, talán megkedvelte a pannon-illír népet is? A római birodalomnak sokáig fenn kell maradni.
- ALIZ - Önöket elragadta a becsvágy, a hódítási vágy, nem értem miért nem veszik figyelembe az őslakók jogait? A császár, mintha istennek képzelne magát.
- HADVEZÉR - Nézze csak tovább! Ez a gladiátor valóban gyenge volt a küzdelemre, viszik ki súlyos sebesülten. A bika pedig forog, ugrál, nekimegy a földnek, dühösen szaladgál a porondon.
- ALIZ - Amíg le nem fogják és aztán el nem vezetik a bikát.
(hirtelen feláll, sietve elmegy)

Felharsannak újra a trombiták, gyászos dallamot játszanak. Az arénát kisöprik, felfrissítik.

Dél körül ebédszünet van. Sokan hazamennek ebédelni.

Italokat hordoznak körbe, ennivalókat, zajong a nézőközönség, jönnek-mennek, de tovább maradnak legtöbben, a helyükön várják ki a következő viadal kezdetét.

MÁSODIK KÉP

Az amfiteátrum hátsó folyosóján lévő edzőtermet látni. A viadalra váró két gladiátor derékig meztelenül ül és vár. Néha benéz hozzájuk egy tréner (lanista), szól néhány szót, majd kimegy. Alexander gladiátor és Julius gladiátor napja ez; a két nagy ellenfél küzdelmének napja.

- ALEXANDER - Milyen formában vagy, Julius?
(megvető mozdulattal kérdezi, de úgy, hogy Julius ne lássa)
- Hogy vagy?
- JULIUS *(nagyképűen)*
- Biztos, hogy jobb formában vagyok, mint te!
Hagyj békén!
- ALEXANDER - Mi bajod van? Honnan tudod, hogy jobb formában vagy? Érzed?
- JULIUS - Érzem.
- ALEXANDER - Nem aggódsz a hőség miatt? Nem zavar téged, hogy izzadsz küzdelem alatt?
- JULIUS - Nem kellemes a hőség, de ki lehet bírni.
- ALEXANDER - Még nem mérkőztem ilyen fiatal emberrel, mint te, általában tíz évvel voltak fiatalabbak, mint én.
- JULIUS - Na és? Ha jó harcos vagy, mit érdekel téged, ki vagyok, hány éves vagyok és hogy milyen vagyok?
- ALEXANDER - Az egészséged jobb, mint az enyém és te állandó edzésben vagy, nekem nem ez a hivatásom.
- JULIUS - Csak nem izgulsz? Egy ilyen hidegvérű férfi izgulna? Mit szóljak én, tele vagyok indulattal, szenvedéllyel, mérgelődéssel és haraggal.
Nincs senkim, még családot se alapítottam, egyedül vagyok.
- ALEXANDER - Nekem sincs még családom, magam vagyok.
Nem tudod, a császár távoli rokona, Aliz ott lesz a páholyban?
(nyugtalanul járkálni kezd fel, s alá)
- JULIUS - Mit érdekel téged Aliz?
(gúnyosan kérdezi és gyanakvón néz Alexanderre)
- ALEXANDER - Jó volna, ha láthatnám ma délután!
- JULIUS - Ha nem tudnád, Aliz kedvence vagyok, a gladiátorok közül engem kedvel legjobban.
- ALEXANDER - Lehet, hogy téged kedvelt idáig, elkápráztattad fiatalságoddal, de ma kiderül ezen a viadalon valami nagyon fontos dolog...
(megáll és nekidől a falnak)
- JULIUS - Mit mondasz? Nem értem a gondolataidat. Honnan jöttél elő és miért zavarod meg az idillünket?
- ALEXANDER - Amikor először megpillantottam Alizt, messziről, halálosan beleszerettem, nem is tudom, olyan jószág sugárzott a tekintetéből és szeretet, pedig nem is szólt hozzám és nem is beszélhettem vele akkor.
Úgy tudom, nincs férje, tudós asszony.
- JULIUS - Igen.
Mondják, hogy több szeretője is volt fiatalabb korában, remekül táncol és rajong az egzotikus fiatal fiúkért.
- ALEXANDER - Julius!
Mit beszélsz?
(odamegy Juliushoz és megragadja vállát)
- Csak nem hiszed, hogy tetszik neki egy félig művelt férfi? Hiszen te meg sem értenéd a gondolatait. Aliz csak ahhoz a férfihoz vonzódik, aki hozzá hasonló és nagyon művelt. Érted már?

- JULIUS - Hát akkor mondd meg nekem, hol szerezted azt a nagy műveltséget? Kitől? Ha nem tudnád, tanultam latinul is.
- ALEXANDER - Amikor Itáliába vittek, volt egy római tanítóm, több nyelvre megtanított, az irodalom és a filozófia is érdekelt, és a csillagászatot is tanulmányoztam.
- JULIUS - Úgy tudom, pannon vagy, elfogtak, a rómaiak verték le a felkeléseket. És te mégis a római császár rokonáról ábrándozol? Nem értem, furcsa érzelmi világod van.
- ALEXANDER - A császár kihirdette, hogy az, aki ma győz a viadalon, kérhet pénzt, vagy visszakaphatja szabadságát! Nem a pénzt választottam, szabad akarok lenni!
(feláll ismét és járkálni kezd)
- JULIUS - Nézz magadra, sovány testedre, hogy győznél te, ilyen fizikummal, edzések nélkül? Nem akarlak ijesztgetni, de nehéz dolgod lesz velem, Alexander!
- ALEXANDER - Hogy merészelsz velem így beszélni? Azt hiszed, azért, mert Aliz kedvence voltál, feljogosít arra, hogy így beszélj? Fel akarsz bősztíteni már a viadal előtt? Tartalékkold az erődet, főleg a lelki erődet a küzdelem idejére, Julius, azt tanácsolom!
- JULIUS (flegmán) - Fogalmad sincs a gladiátor mesterségről! Tudod, hányszor voltam már itt? Nem egyszer, és nem kétszer, és hányszor kaptam palmaágat, amikor győztem? El se tudod képzelni!
- ALEXANDER - Nem tudom, és nem is érdekel!
Tartsd meg magadnak! Idegesítesz, inkább ne beszélgessünk! Fárasztasz, Julius!
- JULIUS - Miért engem választottak ellened? Nem értem. Ki választott ki? Vagy véletlen esett a választás rám? Persze a császár nem sejt semmit Aliz szerelmi vágyairól.
(titokzatos mosollyal)
- ALEXANDER - Aliz nem mondta el neki, tudom, tud titkot tartani.
- ALEXANDER - Julius, te tudod, hogy Aliz melyikünk életét kívánja? Mit gondolsz, kinek az élete fontosabb neki, a tied, vagy az enyém? Válaszolj!
- JULIUS - Az enyém!
Hányszor beszélt rólam rajongva, ifjú testemet csodálta, mozgásomat kedvelte, mint mágneshez, vonzódott hozzám, és akár az árnyék, követett titokban, amerre mentem.
- ALEXANDER - Lehet, hogy így volt, de most engem kíván és engem imád.
- JULIUS - Hogyan? Hiszen nem is voltál intim kapcsolatban vele. Miért imádna? Nem vagy elég izmos. Bajnok se voltál még.
- ALEXANDER - Minden más tulajdonságomat kedveli, ami belőled hiányzik. Te csak egy kis ideig tartottad vonzásod alatt, külső vonzás volt csupán. Amit én adok Aliznak, az állandó, sokáig tartó szeretet, mélyebbről áradó imádat egy érett, okos asszony iránt.
Ezt az imádatot te nem adhatod meg neki, túl fiatal vagy és a természeted sem olyan, mint az enyém.
- JULIUS - Túl fiatal vagyok? És, ha Aliz éppen meg szeretne fiatalodni és ezért kellek neki? Mit szólsz ehhez, te pannon?
- ALEXANDER - Tételezzük fel, meg szeretne fiatalodni, de úgy is megfiatalodhat, ha belenéz a szemembe és érzi, hogy fiatalnak és szépnek látom, a tekintetemen át sugárzom ezt az érzést.
- JULIUS - És hogyha mind a kettőnket szeret, mind a kettőnkre szüksége van?! Mi a véleményed erről?

ALEXANDER - Lehetetlenség!

JULIUS - Azt hiszed, Aliz akarta, hogy megmérkőzzünk? Ő találta ki ezt a viadalt? Naiv elképzelés. Véletlen, hogy egymás ellen kell küzdeni?!

ALEXANDER - Aliz azt akarja, hogy győzzek és újra szabad legyek!

JULIUS - Hagyd abba, Alexander!

Még görcsöt kapnak az izmaim és nem leszek formában. Látott engem győztesen itt, az amfiteátrumban, láttam, ahogy felnéztem rá egy-egy győzelem után, és most az állítod, hogy a te győzelmedet várja? Benne vagyok az emlékképeiben, Aliz látott engem, imádta mozgásomat, gyönyörködött bennem és kedveli fekete, göndör hajamat.

ALEXANDER - Aliz gyönyörködött a fiatalságodban, ennyi volt az egész, nagyon jól tudja, hogy a fiatalság múlandó, nem ez a férfi igazi értéke, hanem a szíve.

JULIUS - Nekem is van szívem.

ALEXANDER - Alizt megsértetted. Érzem, a halálos sértést nem bírta elviselni, sem pedig gúnyolódásaidat. Egyszer kinevetted őt, a többi gladiátor mesélte, megrökönyödve. Mi jót tettél vele?

JULIUS - Miért kellett volna jót tennem Alizzal? Fiatal vagyok, szemrevaló és gyors, hát nem elég, ha önmagamért kedvel valaki?

(izgatottan járkálni kezd, ideges lesz)

ALEXANDER - Kevés.

Nézz magadba legalább egyszer őszintén, rájössz arra, hogy nem is voltál jó. Talán megmentettél valaha is egy embert, el tudod mondani? Mit tudsz felhozni mentségedre?

JULIUS - Azt mondd, hogy bűnös vagyok, mert nem tettem jót az emberekkel?

ALEXANDER - Igen.

JULIUS - Neked mennék, ha most nem lennénk a viadal előtt, hidd el, úgy elvernélek, hogy sokáig megemlegetnéd a gonoszágomat.

ALEXANDER - Még nem választottuk ki, milyen lesz a fegyverzetünk. Beszéljük meg! Közeledik a viadal ideje.

JULIUS - Legyen lóhátról, te úgyse tudsz jól lovagolni!

(mosolyogva)

- Vagy inkább kétfogatú kocsival? Én a törst, kardot és a hálót választom.

ALEXANDER - Ne! Egyik sem tetszik! Legyen hálóval, nem bánom, törrel és karddal! Mi az a dísz a melleden?

JULIUS - Nekem mindegy, mivel mérkőzünk mindegyik harcmódban prima vagyok! Ez a dísz? Elefántcsontdísz, ezen van a nevem és a fellépéseim dátuma.

ALEXANDER - Hát akkor ezt megbeszéltük. Most pár percig legyünk csendben, aki akar imádkozni, imádkozzon, vagy meditáljon!

Benéz a terembe a tréner és hangosan elkiáltja magát:

TRÉNER - A küzdőtérre!

HARMADIK KÉP

A császári páholyban megjelenik ünnepélyesen a császár, kíséretével, testőreivel. Biborszegélyű tógát visel, vállára borítva.

- Salve Caesar! - köszöntések hallatszanak a nézőtérén.

A császár kézjelére az éljenzés abbamarad.

A nézőtér még mindig zajong. A nézők már a helyükön vannak, a zenészek a kezdésre várnak.

Egy fiatal fiú pávatollal legyezi a császárt.

Aliz másik ruhát vett fel, sokkal csillogóbbat, mint az első képben, ez a ruha hófehér, testhez simuló ruha tüllel és drágakövekkel díszítve, fején fehér fátyol.

Felvonulnak a gladiátorok díszes menetben.

Távolabb papok, szenátorok ülnek.

A császár kezével int, hogy elkezdődhet a viadal.

Megszólalnak vadul a dobok, többféle hangnemben és egyre gyorsabb a dobok üteme.

A küzdőtérre ekkor lép be a két gladiátor ünnepélyesen, Alexander és Julius. Elkezdődik az előadás, felvonul a két gladiátor, a császári páholy előtt megállnak.

A nézőtérén hangos kiáltások, kiabálások.

Ováció.

Zászlókat lengetnek.

A zene lehalkul, csak a dobok pergése hallatszik még monoton, hosszú, ismétlődő ütemben, egészen addig, amíg a két gladiátor a küzdelmet elkezdi.

A két gladiátor köszönti a császárt:

- Üdvözlégý Caesar, a halálraszántak köszöntenek téged!

A császár így felel: - Rajta!

Elkezdődik az élet-halál harc.

Eleinte tompa fegyverekkel, küzdenek, egymásra dobálják.

Aliz a páholyban szomorú arccal egyedül ül, kissé távolabb a császártól és a hadvezértől.

ALIZ (elgondolkozva)

- „Csak akkor állok fel a páholyban, amikor a végső összecsapás lesz, amikor eldől, ki marad életben, addig nem állok fel, megpróbálom higgadtan végignézni Alexander és Julius párharcát!”

A császár szótlanul nézi a viadalt.

Csodálkozva nézi Aliz csillogó, fehér ruháját, melyet még nem látott rajta soha, de nem szól Alizhoz.

A nézőtérről a küzdőtér felé szalad egy ismeretlen idős asszony, önkívületben van és hangosan felkiált: - Fiam!

Alexander mozdulatlanul áll az amfiteátrum közepén, szinte megdermedve.

Pár percig csend van.

Majd Julius harcra készen meglengeti a hálót.

Alexander nehezen mozdul meg, egyre csak az idős asszonyra néz, követi, amerre megy, egészen addig, ameddig látja a nézőközönség soraiban.

Julius még egyszer meglengeti a hálót és kissé nyugtalanul jelzi, hogy kezdjék el a küzdelmet.

Alexander hirtelen megmozdul és mint aki álmából ébred fel, fellendíti a hálót egészen magasra.

A nézőközönség felől kiabálások hallatszanak újra és újra, nagy a zaj.

JULIUS

- Kezdjük már el!

Itt az ideje!

Mi van veled?

Pusztakezes harccal kezdjük?

ALEXANDER - Nem!
Hálóval!
Nem alkuszom.

JULIUS - Te akartad így!

ALEXANDER - Igen!

JULIUS - Kicsi ez a porond!

ALEXANDER - Inkább nagy.
(és üldözőbe veszi hálójával Juliust)

JULIUS - Máris üldözöl?
Korai még!
Imádkozz Istenhez!

ALEXANDER - Nem szoktam imádkozni!
Az idő nem vár.
Sietek!

JULIUS - Miért sietsz?
Halálodat sietteted talán?
Lassan a testtel, pannon vitéz!
Nem félsz?

ALEXANDER *(egyre csak utána megy, követi, szinte nyomában van)*
- Nem.
Te mondtad, hogy neked mindegy milyen harcmódot választunk, nem?
Most már bánod.
A publikum szenzációra éhes!
(megáll egy percre, a nézőtér felé néz)

JULIUS - Megadjuk a szenzációt, ne féljenek!
(lehajol, majd szaltózik, kitér Alexander bekerítéséből ügyesen)

ALEXANDER *(lassabban mozog, megfontoltabban, de kitartóan támad, egyre konokabban)*
- A te helyedben hallgatnék erről.
Még itt is ez jár az eszedben?
Nem tudsz szerényebb lenni?
Gondolkodj kicsit!

JULIUS - A közönség nem szereti a szerénységet, nem részesíti tapsban az efféle fellépést.
A közönség vad, látványos küzdelmet akar!
Remélem, tudod!

ALEXANDER - Tudom, mi a dolgom.

JULIUS *(újabb virtuóz mutatványt végez, akrobatikus mozgással, a közönség tapsol)*
- Látod, tetszik a népnek az ügyességem.
(ugrálva, jókedvűen forog körbe)
Kissé lassú vagy ehhez a viadalhoz!
Nem gondolod?

ALEXANDER - Lehet, hogy tetszik a közönségnek ez a mutatvány, amit csinálsz, engem nem érdekel.
(összeszorított szájjal újabb tervet eszel ki Julius ellen, most váratlanul cselhez folyamodik)

JULIUS - Ne felejtse el, több érdekes csel ismertem.
Nem is gondoltam rá, hogy bevetem.
Ha kíváncsi vagy, bemutatok néhányat.
(nevetve kicselezi Alexandert és hálójával majdnem Alexander lábát fogta le)

ALEXANDER - Na, hogy vagy római vitéz?
Unom már a trükkjeidet!
(fejét ingatja)

A császári páholyban Aliz nyugtalanul legyezi magát fehér legyezővel. Ekkor vette észre Alexander Aliz fehér fátylát és fehér ruháját a fénylő drágaköveket, melyek villogtak, ahogy a nap rásütött. Alexander pár percig pihen a viadal alatt.

Julius ki akarja használni ezt a percet és fejére akarja borítani a hálót.

Alexander észrevette idejében és kezével gyorsan lefejtette magáról a hálót.

ALEXANDER - Odanézz Julius!
Aliz hófehér ruhában!
Fátyol a fején!
Legyezi magát, olyan szép, mint ahogy a Nap ragyog!
(a császári páholy felé néz, csodálja Alizt)

JULIUS - Látom, ezért is akartalak hálómmal befedni.
(vállát rándítva, hetykén)

ALEXANDER - Mit akartál?
(kiabálva, zihálva)

Nem értem!
JULIUS - El akartalak csípni, amikor bámultad Alizt.
(nevetve, kárörvendve tenyerét dörzsöli)

Most már érted?

Van őrző angyalod?
ALEXANDER - Van!
Hát persze, hogy értem!
(hálóját Julius dereka köré csavarta váratlanul)

JULIUS - Engedj el!
Leszedem magamról!
Ne félj!
Nem hagyom magam!
(próbálja leszedni magáról a hálót, elég nehezen megy neki, mert belegabalyodott)

ALEXANDER - Nem tudsz felállni?
Mit szólsz ehhez?
Tudok még mást is.
Elhiszed?
(könnyedén mozog, fürge lépésekkel körbe keringi Juliust)

JULIUS (egyre idegesebb lesz, belegabalyodik még jobban a hálóba, már majdnem elesett, amikor hirtelen lefejtette mégis magáról a hálót törével)

- Na, végre leszedtem!
Megállj!
Megállj, most én következem!
(dühösen meglendíti hálóját, de eltéveszti a célt, és a háló Alexander feje mögött a földre esett)

ALEXANDER - Nagyon ideges vagy, Julius.
(gúnyosan)
A publikum nekem nem tapsol?
Ez érdekes.
Te vagy a kedvenc gladiátor?
Hát majd meglátjuk!
(mérgesen járkál, elgondolkozva)

JULIUS - A közönség nekem drukkol.
Látod, a nevemet kiáltják.

A nézőtérről ütemes kiáltás hallatszik: - Hajrá Julius!

Julius körbe táncol, szinte az egész porondot körbefutja, elkápráztatja a nézőket kézenállással és szaltókkal.

ALEXANDER - Most már elég!
Engedtem, hogy fitogtasd az erődet.
Most komolyabb dolgok következnek!

JULIUS - Mit ijesztgetsz?
Azt hiszed, neked kedvez a szerencse?
Eddig még mindig győztes voltam, még nem volt egy vereségem se!
Na, mit szölsz hozzá?

ALEXANDER *(legyint)*
- Semmit.
(egyszerre dobják hálójukat egymásra és mindketten eltalálják egymást)

Először Julius esik le a földre a háló súlya alatt, belegabalyodva egész testével, majd Alexander. Mind a két gladiátor ott fekszik a küzdőtér közepén, a háló befedi testüket. Julius megpróbálja gurulva kiszabadítani magát, jobbra-balra forog. Alexander megfordul a háló alatt, nyugodtabb, mint Julius, töpreng, egyre csak gondolkodik.

Vergődik, de nem ideges.

Mind a ketten szinte egyszerre kecmeregnek ki a háló alól, kissé zavartan, felállnak és akkor Julius felemeli karját.

Elkezdődik a komoly küzdelem éles fegyverekkel.

A tuba harsogó hangja adja meg a jelt.

Most még kevesebbet beszélnek viadal alatt.

Még egyikük sem tudja, mi vár rá.

Az amfiteátrum egyik szélén Julius áll, a másik szélén Alexander.

Farkasszemet néznek egymással.

Julius már nem szaltózik a közönségnek, tudja, hogy elkezdődik az élet-halál harc kettejük között.

Az eddigi zajt felváltja újra a harci dobok ütemes hangja, mely egyre hangosabb és egyre vadabbul szól.

A két gladiátor egymás felé tart.

Vad kiáltással támad, indulatosan Julius, a kardjával, a vágás Alexander jobb combját karcolta meg.

Alexander hátrál, erőt gyűjt, nem akar esztelenül támadni.

Julius újra nekimegy és a lábfejét sebzi meg, a seb vérzik.

Alexander odébb megy Juliustól, oldalt kerül, nem akarja orvul megtámadni, addig mozog, míg ismét szembe kerül Juliusszal.

Julius megrezzen, gyűlölet izzik a szemében.

Alexander nem törődik a sebesülésével.

ALEXANDER *(félhangosan, maga elé nézve)*
- Kis karcolás, semmiség az egész!
Kibírom!
Most aztán itt az ideje, hogy felkészüljek a végső támadásra!

Julius tetszeni akar ismét a közönségnek, ezért kieszel egy új produkciót a kardjával.

ALEXANDER - Nem színészkedni jöttünk ide, hanem viaskodni.
Elég volt, Julius!

JULIUS - Látod, hogy imádnak?
 Aliz is nagyon figyel engem.
 Oda nézz, most már nem legyezi magát!
 Engem néz!
 (mosolyog)

ALEXANDER - Térj észhez!
 Küzdjünk meg!
 Folytassuk!

JULIUS - Te mondtad, de aztán nehogy megbánd!
 ALEXANDER - Elkábít a siker, a közönség lelkesedése.
 Megbolondultál?
 Részeg vagy talán?
 Itt nem játék folyik, ez nem cirkuszi mutatvány!
 Julius!
 Hallod, mit mondok?
 Folytassuk!

JULIUS - Még mindig azt hiszed, hogy legyőzől?
 Hogy képzeled?
 (fémövét szorosabbra húzza a derekán)

ALEXANDER - A viadalban is és a szerelemben is!

JULIUS (hangosan felnevet, teste csupa izzadtság)
 Vigyázz!

A közönség egyre zajosabb. Füttyhangok.

„Folytassátok!” - kiabálják egyre többen a páholyokból.

Aliz értetlenül nézi a két gladiátort és amikor meghallja Julius gúnyos nevetését, hirtelen feláll, a császári páholyban hófehér, fénylő ruhája a nap fényében még káprázatosabb.

Úgy áll ott, mint egy menyasszony.

A két gladiátor észreveszi, hogy Aliz hirtelen felállt.

Ebben a pillanatban Alexander Julius mellébe szúrja a tört, örületes tekintettel, szinte önkívületben cselekszik.

Julius összerogyott, feljajdult, kezét mellére tette.

Alexander fel akarta emelni, de Julius újra a földre rogyott.

A seb halálos volt.

A közönség soraiban sokan ökölbe szorították kezüket, felemelték kezüket, behúzott bal hüvelykujjal, de már későn kértek kegyelmet Julius számára.

Aliz riadtan felsikoltott rémületében.

A császár és a hadvezér értetlenül néztek Alizra.

A császár teste megremegett, rosszullet fogta el.

Megszólaltak ismét a trombiták és gyászos dallamot játszottak Julius gladiátor emlékére.

Alexander szomorúan, elkeseredve nézte a haldokló fiatal gladiátort, majd felnézett a páholyra, ahol még mindig ott állt Aliz tündöklő, fehér ruhájában ünnepélyesen.

Alexander lehajtott fejjel, némán állt az agóniában fekvő Julius előtt. Majd letérdelt Julius mellé, föléje hajolt.

ALEXANDER - Bocsáss meg Julius!
 (suttogva)
 - Isten veled!

A trombiták halkabban szóltak.

Majd teljesen elhalkultak.

A nézőközönség elcsendesedett.

A császár ekkor felállt és hangosan beszélni kezdett, hangját visszhangozta az egész aréna.

A CSÁSZÁR - Győztél Alexander!
Visszanyerted szabadságodat!

*A közönség ujjongva ünnepelte a győztes gladiátort, felharsantak a kürtök, zászlókat lengettek.
Az asszonyok virágcsokrokat dobáltak Alexander lábaihoz.
Alexander felemelte kezét és fejét az ég felé emelte.*

ALEXANDER - Szabad vagyok! Szabad!

*(hangosan kiáltja, szinte önkívületben és utána leborul a földre, csókolja a földet, körbeszaladja az amfiteátrumot égnek emelt kézzel, ujjongva, majd a császári páholy felé néz újra, ahol még mindig ott látja Alizt állva, hófehér ruhában, diadalittasan, boldogan)
Julius holttestét kivitték a „halál istennőjének” kapuján.*

NEGYESEDIK KÉP

Aliz és Alexander titkos találkozás az amfiteátrum egyik termében.

Alexander teste még mindig izzadt volt, fáradtan, kimerülten fekszik, lázas.

Belép észrevétlen a terembe Aliz.

Alexander felriad és eléje megy.

ALIZ - Gratulálok!
(Alexander kezét megfogja, nedves arcát megcsókolja)

Alexander alig hisz a szemének.

Mintha álmodná mindezt.

ALEXANDER - Köszönöm a gratulációt, Aliz!
Nem is gondoltam, hogy meglátogat, bár ábrándoztam erről.
Nem fél attól, hogy a császár megtudja?

ALIZ - Már nem félek senkitől, azért jöttem, hogy elmondjam magának, amit
gondolok.
Nagyon sajnálom Juliust!
(lehunyja szemét egy pillanatra)

ALEXANDER - Én is.
Bejöhet valaki, megzavarhatják a beszélgetésünket.

ALIZ - Nem baj!
Most már nem kötnek sem szabályok, sem családi kötelékek.

ALEXANDER - Mit jelentenek ezek a szavak?

*A két szerelmes egymás előtt áll, Aliz gyengéden megfogja Alexander kezét és tovább beszél,
szenvédélyesen.*

ALIZ - Most, hogy a császár visszaadta szabadságát, maga szabadon cselekedhet,
akarata szerint.

ALEXANDER - Visszamegyek a pannon néphez, várnak engem!
Szükségük van rám, anyám is régóta vár.

ALIZ - Visszamegy oda, délre?
Veszélyes lesz.

ALEXANDER - Igen. Oda kell mennem!

ALIZ - Gondoljon rám!
Alexander, vigyen magával!
Ne hagyjon itt!

ALEXANDER - Nem tudom, jogomban áll-e elvinni.
Aggódok, botrány lesz, meglátja!

ALIZ - Nem félek semmitől, se a botránytól, se az apámtól, se a konvencióktól.
Elhatároztam, hogy elhagyom őket!

ALEXANDER - Mi van magával, Aliz?
Itt hagyná a fényűzést, a pompát, a jólétet?
Eljönne velem?
Azt se tudom, lesz-e lakásunk, azt sem tudom, lesz-e ennivalónk.
A szüleim befogadnának, anyám jó asszony.
Maga vállalja mindezt a kockázatot?

ALIZ - Maga is vállalta a viadalt.
Győzött!
Mi történt a lábával?
Vérzik, gyógyítani kellene!
(észreveszi a vérző lábfejet)

ALEXANDER - Szeretem magát!

ALIZ - Akkor miért kételkedik abban, hogy magával megyek-e?

ALEXANDER - Megszokta a fényűzést, a lakomákat, multságokat és római hadvezérek társaságát.

ALIZ - Le tudok mondani minderről.

ALEXANDER - Értem.

ALIZ - Elszántam magam, hogy elmegyek.
Senki se tarthat vissza!

ALEXANDER - Siessünk!
Ott áll egy lovasszekér az amfiteátrum előtt, kimegyek, maga is kijön utánam pár perc múlva!
Úgy tesz, mintha sétálna kicsit az amfiteátrum körül, legyezze magát könnyedén!
Aztán hirtelen elvágatunk!
Mire észrevesznek bennünket, már elhagyjuk Aquincumot!

ALIZ - Jó. Maga után sietek!
Mi lesz, ha észrevesznek bennünket?

ALEXANDER - Ne törődjön velük!
Háttra se nézzon!
Maga már elszakadt tőlük, nem viheti senki oda vissza, ahová nem akar menni.

ALIZ - Félek.
És ha a lovak nem engedelmeskednek?
Vigyázzon rám!

ALEXANDER - Ne féljen, Aliz!
(átöleli hevesen, forrón, majd felveszi fehér ingét és kisiet)

ALIZ *(kis idő múlva utána siet, az amfiteátrum elé, előveszi legyezőjét, nyugtalanul legyezi magát és sétál, majd hirtelen felszáll a lovas szekérre)*

*Száguldó, rohanó lovak patáinak csattogását, dobogását hallani egye hangosabban.
Az úton végig tábortüzek lángja lobog.
Felerősödik ismét a zene és elárasztja az egész termet, színpadteret.
A zene örömittas hangvételű legyen!*

1991. (javítva 1998. és újra javítva 2003.)

TOMBOLÓ BOLYGÓ

- fantasztikus egyfelvonásos 5 képben -

1990.

SZEREPLŐK:

KONSTANTINA	46 éves nő, karcsú, jó mozgású, sötétbarna, hosszú hajú, magas homlokú, középmagas, szenvedélyes hangú (nem magas és nem túl mély hangú)
RAFAEL	50 év körüli férfi, fekete, kissé őszülő hajú, nemesi arcvonású, karcsú, középmagas, temperamentumos, magas homlokú, gyönyörű járású, hangja tenorszerű, gyors beszédű
JEGESMEDVE	fiatal, élő medve

Konstantinra hangja ábrándos, szenvedélyes, inkább mély, mint magas zengésű.

ELSŐ KÉP

Látomás Grönland szigetén.

Konstantina és Rafael Grönland szigetén vannak, a sziget keleti partjától nem messze, nagy jégtömegek közelében.

Sárgás fény. Szélvihar. Ebben az orkánszerű viharban bolyonganak, velük van Jegesmedve is, mellettük bandukol.

- KONSTANTINA - Senki se gondolta volna, hogy ilyen orkánban találkozunk.
Hol volt idáig? Mért nem láthattam magát?
Valamilyen gravitációs áramlat meghozta a szerelmet és most tombol a bolygó,
a sziget, mintha csak saját szívem tombolását látnám.
- RAFAEL - A magáé vagyok hölgyem!
- KONSTANTINA - Tudja, mi történt velem mostanában?
Hirtelen, mintha a maga arcát láttam volna a távolban, valamilyen járművön
suhant el, száguldott az orkánban.
Mégis észrevettem, pedig félhomály volt, olyan különös légköri mozgást
észleltem.
Az is lehet, hogy magát láttam, de az is lehet, hogy egy hasonló arcú férfit
pillantottam meg, aki elhozta arcának képzetét.
Ez a látvány annyira felcsigázott, hogy lássam, napokig jártam kint a viharban
és lestem, hátha felvillan az igazi Rafael.
Hiszen idáig csak kétszer láttam magát, egyszer novemberben, egy évvel
ezelőtt, majd ez év áprilisában.
Nem tudom, látom-e még az életben.
- RAFAEL - Itt vagyok, a rendelkezésére állok.
- KONSTANTINA - Arra gondoltam, hogy megharagudott rám, megsértettem. Hűvössége csupán
vágának elrejtése volt.
Csak most ősszel legyintett meg az újabb szerelem, egy titokzatos napfény
hozta el ezt a sugallatot.
- RAFAEL - Távol az összes földi szenvedéstől, elmondom magának, amit gondolok.
Egyedül vagyok, már nem vagyok nő, gyermekeim élnek saját életüket.
- KONSTANTINA - Szeretném elmondani a gondolataimat, hogy megismerjen.
Miért magának mondom ezt?
Amikor először láttam, november volt. Kettőnk között feszültség vibrált, ahogy
beszélgettünk. Nagyon izgatottan beszéltem magával.
Aztán megismert engem. Mindig vágyódtam olyan férfi közelségére, aki
szellemiségével, bohémságával és önuralmával lenyűgöz. Bejött a hallba sietős
léptekkel, azzal a pompás járásával, arca szomorú volt.
Tetszett nekem egész lénye, egy világjáró férfi magabiztosságát éreztem
magában, egy olyan férfit láttam magam előtt, amilyet nem ismertem eddig.
- RAFAEL - Most csak ketten vagyunk itt, édesem, Konstantina.
Mondjon el mindent, amit rólam gondolt, vagy képzelt!
Átölelhetem?
- (átöleli mindkét kezével Konstantinát szenvedélyesen)
- KONSTANTINA - Úgy szerettem volna közel kerülni magához.
Olyan rideg volt, hűvös és megközelíthetetlen.
És mégis vonzott engem.
Akkor is vonzott volna, ha másképp viselkedett volna.

Arcán vakmerőséget és elszántságot láttam. Fájt hűvössége és tartózkodása, de én is uralkodtam magamon.

Jó volt hozzám, Rafael.

Csak azt nem értem, miért nem találkozhattam másik férfival, maga miatt volt?

Már nem akarok beszélni erről.

Éjszakák teltek el, testem hánykolódott a rekamién.

RAFAEL

- Meg akart halni?

KONSTANTINA

- Nem, nem akartam meghalni.

Tudom, hogy van egy férfi, aki hasonlatos hozzám. Azt képzeltem, Rafael, hogy gyakran gondol rám, vágyódik utánam, sőt egyetlen nője vagyok, akit még nem unt meg.

Halhatatlanságra vágyik?

Megadom, csak egy csókot adjon!

RAFAEL

- Nem egyet adok, de ezret, amennyit csak akar, szeretem magát, Konstantina!

KONSTANTINA

- Látja, nem lehetek adakozó, csak a fantáziámat ajándékozhatom el.

Rafael, én nagyon boldogtalan voltam. Mások párban élnek, gyermekeket nemzenek. Karácsonykor együtt örülnek az ajándékoknak, más napokon is együtt mennek az utcán, és mindenhol együtt vannak.

Ezek az emberek ritkán tűnődnek el a világmindenségen, a Nap életén és nem érdekli őket a Szaturnusz, legtöbbjüket csak a jólétük izgatja. Soha még ennyi közömbös arcot nem láttam.

RAFAEL

- Kiábrándult az emberi gyarlóságból? Megveti?

KONSTANTINA

- Igen. Ide menekültem, erre a kietlen, fagyos szigetre. Szeressen engem Rafael!

El akarom felejteni a viszonzatlan szerelmet és a kalandos szerelmet.

RAFAEL

- Kezdjünk együtt új életet, Konstantina!

Nem hiányoznak a növények, a hegyek, a házak, nem hiányoznak az ismerősök?

KONSTANTINA *(kicsit gondolkodik, majd aztán felel)*

- Már elbúcsúztam Európától, régi életemtől, új tudást akarok megismerni, a földi lényeket már kiismertem.

RAFAEL

- Egész életemben egy olyan asszonyt kerestem, aki szellemileg is elbűvöl, nemcsak testileg.

Beteljesedett.

Nem félek senkitől és semmitől. Menjünk tovább a szigeten, fedezzük fel, mi van beljebb!

A szélvihar sebessége igen gyors. Valószínű, hogy a sziget atmoszférájának a mélyebb rétegeiben keletkezett.

KONSTANTINA

- Nem vagyok tudós. Mit gondol, életben maradunk, mi lesz velünk, nem tudjuk mi vár ránk?

RAFAEL

- Tudtam, hogy él egy asszony, aki megérti legrejtettebb gondolataimat is.

KONSTANTINA

- A Földön mindig útját állja valaki a boldogságnak!

Hol alszunk, édesem? Meg kell várnunk a vihar elcsendesedését. Menjünk tovább!

Csak emlékeinket tartottuk meg, azok is homályosak már. Én már nem vágyódom többé Európába.

RAFAEL

- Konstantina!

Azt hittem, szeretettel gondol azokra, akik jót tettek magával, segítették idáig, azt hittem szeretett valakit.

KONSTANTINA

- Mért nem adatott meg, hogy együtt éljek egy férfival?

MÁSODIK KÉP

Egy örvény hirtelen elragadja Konstantinát. Rafael nem vette észre, hogy gyengébben tartotta szerelmesét, egy váratlan pillanatban elengedte, nem gondolta arra, hogy elveszítheti.

Sötétedett.

Rafael megriadt. Keresni kezdte Konstantinát. Semmit se látott a sűrű ködszerű levegőben. Nem volt se fa, se ház, olyan volt, mint egy végtelen jégmező.

(filmszerű jelenet)

Rafael ment, ameddig bírt. Tudta, hogy, ha megáll, vagy leül, megfagy és akkor nincs tovább. Úgy kereste Konstantinát, mintha vizet keresett volna, vagy fényt.

Ebben a ködös, sötétedő estében elgondolkozott régi életén, családján. Előredőlt testtel vágott neki az ismeretlen útnak, mely valójában nem is út volt, hanem egy olyan tér, mely eddig számára ismeretlen volt. Ahogy elgondolkozva ment a sötétben, valamilyen furcsa fénypont jelent meg előtte. A hold bevilágította a teret.

Messziről, mintha Konstantina fülbevalója fénylett volna, a hegyikristály fülbevaló, melyet ő ajándékozott neki karácsonykor.

Futva tette meg az utat, szinte lélekszakadva rohant, még rágondolni is jólesett Konstantinára.

Annyira hiányzott neki ez az asszony. A jeges szél lázba hozta testét, nem érezte már sem azt, hogy fázik, sem azt, hogy hol van.

Hol forróságot érzett, hol hideget. Hátán vitte hátizsákját, melyet minden útjára magával vitt, benne víz, gyógyszerek, sátor és a legszükségesebb élelmiszerek.

Ahogy a fényességhez ért, szívéhez kapott, Konstantina a földön hevert átfagyva, mozdulatlanul. Odalépett, lehajolt és megnézte a pulzusát.

RAFAEL - Él! Konstantina!

Él!

(felugrott örömeiben, aztán pár perc múlva föléje hajolt)

Konstantina nehezen éledt föl.

RAFAEL - Akarjon élni!

Ne hagyjon el!

Ekkor Konstantina hangja sírássá változott, teste lázasan rángatózott.

39 C° láza lehetett.

Rafael homlokára tette kezét, érezte, hogy Konstantina beteg.

Pokrócot vett elő és betakarta testét. Aztán vizet adott neki és kezében vitte a didergő, vacogó asszonyt a sötét, végtelennek látszó éjszakában.

Mikor elfáradt, megfordította Konstantinát és a vállán vitte.

Az asszony lassan felébredt lázas álmából.

KONSTANTINA - Hol vagyok?

Olyan ismeretlen ez a táj. Gyújtson tüzet, Rafael!

Látni szeretnék!

RAFAEL - Most még nem tudok, majd később!

Jobban van?

Nem szabad megállnunk, akkor bajban leszünk.

Mennünk kell, egyre csak menni!

KONSTANTINA - Mi történt velem?

Mért vagyok pokrócban?

Hová megyünk, Rafael?

RAFAEL - Most ne beszéljen, pihenjen!
Nem szomjas? Adok még vizet.

KONSTANTINA - Jó. Álljunk meg!

RAFAEL - Föl tud állni?

KONSTANTINA - Megpróbálom!
(Konstantina felállt, Rafael karjába kapaszkodott)
Köszönöm.

RAFAEL - Itt a víz, igyon kicsit!

KONSTANTINA - És maga miért nem iszik?
(iszik néhány kortyot)

RAFAEL - Majd máskor!
Most mennünk kell!
Vihetem, vagy tud jönni?

KONSTANTINA - Ha belekapaszkodom a kezébe, vállába, úgy tudok menni, de még gyenge vagyok.
Olyan, mintha teljes időtlenségben lennénk, azt se tudom, hány óra, mikor lesz reggel, hova megyünk.
(Konstantina többször is lecsúszott, ahogy mentek, Rafael felemelte, vonszolta magával, aztán egyszer csak újra megállt Konstantina)
- Vissza is mehetnék!
Most már nem kell többet szégyenkezniem amiatt, hogy boldogtalan vagyok.
Rafael! Mit tegyünk?
Mit szól ehhez?

RAFAEL - Most még nem tudunk visszamenni, tudja jól.
Csak akkor térhetünk vissza, ha megérkezik a következő repülőgép.
Itt kell folytatni az életünket.

KONSTANTINA - Értem.
Akkor hát folytassuk az expedíciónkat.
Nem fáradt el?
Nem álmos?

RAFAEL - Nem vagyok álmos, nem vagyok fáradt.
Ha a légkör nem lesz ennyire viharos, lehet, hogy hóbarlangot építünk valahol.
Meg kell várni míg kivilágosodik.
Öleljen meg!
(Konstantina egész testével megöleli Rafaelt szótlanul, aztán mennek tovább egymásba kapaszkodva)

KONSTANTINA - Szükségem van magára, Rafael!
A halhatatlanság tudata, melyre annyira vágyunk, feloldja-e szenvedéseinket?
A gondolkozás nagyobb szellemiséget mutat, mégis mit érünk a nagy szellemmel, ha nem vagyunk boldogok?
(kissé sóhajtozva)
- Már amikor olyan sok filozófiát elolvastam, hogy megtudjam, mi a boldogság, utána fordultam a világegyetem felé, az ismeretlen bolygók felé.
Nem tudományos, inkább erkölcsi okok miatt.
(hirtelen megáll, elgondolkozva)
Az ember elvágyódik, mert rosszul érzi magát a családi környezetben.
(Konstantina fáradtan megy Rafael mellett, egyre többször meg akar állni)
(Rafael felemeli, belekarol, viszi tovább Konstantinát, néha magához szorítja, melegíti testével, hogy ne fázzon)

KONSTANTINA - Lehet sérteni, bántani egy embert, csak az életére törni nem lehet!
Hogy magyarázzam el magának, senkinek nincs joga elvenni tőlünk az életet, csak a természetnek. Ha a szervezet megöregszik és már nem tud tovább élni, akkor meghal az ember.

RAFAEL - És milyen a szerelmi elmélete?
Az is ilyen?

KONSTANTINA - Igen.
Ha egyszer súlyosan megsért, megbánt, azt nem tudom elfelejteni, sem pedig utána úgy szeretni, mintha nem mondta volna.
Aki engem szeret, ne bántson, ne sértsen meg!
Akkor inkább ne szeressen!

RAFAEL - Itt teljesen magunk vagyunk és remélem, hogy nem zavarhatják meg a szerelmünket.
Vágyódnai fog hazája után, tudom, hogy szereti a folyókat, hegyeket, épületeket, növényeket, és a zenét, melyet a legnemesebb lelkű emberek komponáltak.

KONSTANTINA - Vágyódom.
De hadd legyek boldog teljesen ezen a kihaltak látszó szigeten!
Rafael! Maradjon velem!
Mért lettem megfosztva a gyengédségtől, az anyaságtól, az asszony-élettől?
Magam akartam volna feláldozni mindezt azért, hogy csak a gondolkodásnak és az alkotásnak éljek? Azt nem akarom, hogy szerető nélkül kelljen élni.

RAFAEL - Itt vagyok én, szeressen engem!

KONSTANTINA - Hóbarlangot kell csinálni. Aludni szeretnék, Rafael! Bújjunk össze, egymáshoz egészen közel!

*Mind a ketten leveszik hátizsákjukat és előveszik a pokrócokat és egy kispárnát.
Rafael ügyesen kiigazítja Jegesmedvével a hóbarlangot és a fekhelyeket.
Már világosodott a látóhatár, amikor aludni tértek.
A szél elcsitult, a hóvihar elcsendesedett, a köd is felszállt, sűrű felhők jelentek meg a fejük fölött.
Konstantina összeguborodva feküdt az ágyon.
Rafael még igazított kicsit a fekhelyen. Bebújt a hóbarlangba, ruhástól feküdt az ágyra. Betakarta jól Konstantinát a pokrócba, majd ráterített még egy másik pokrócot is, aztán melléje feküdt.
Úgy elszenderedtek, mint a gyermekek.
Nem értek egymáshoz.
Amikor Konstantina forgolódott, Rafael kezével átfogta vállát és úgy aludt tovább.
Konstantina mintha mosolygott volna álmában.*

KONSTANTINA - Maradnánk így, egymást átölelve!

HARMADIK KÉP

Színpadi kép: álmokép megjelenítése, filmszerű jelenet.

Tyrannoszaurosok jelennek meg, csordában jönnek, óriási zajjal, félelmetesek, egyre csak jönnek...

Konstantina felriad, megfogja Rafael kezét, megrázza.

KONSTANTINA - Rafael! Olyan rosszat álmodtam.

Tyrannoszaurosok jöttek felém.

RAFAEL - Ne féljen édesem, ez csak álom volt, itt vagyok Konstantina.

Nézze, milyen fenséges fény látszik. Ébredjen fel!

(megölelte szorosán és kinézett a sátorból)

NEGYEDIK KÉP

A színpadon éles fény, majd szivárványszínű fény, olyan nagy fényzuhatag, melyet még nem láttak. Konstantina felébredt. Felállt, kibújt a pokrócból, elkápráztatta a fantasztikus fényesség.

- KONSTANTINA - Hol vagyunk?
RAFAEL - A Nagy Hurrikánok Szigetén.
KONSTANTINA - Ezt a nevet maga találta ki?
RAFAEL - Én találtam ki. Örül neki?
KONSTANTINA - Igen.
RAFAEL - Örülök, hogy meggyógyult és ma tovább indulhatunk. Nem tudom elképzelni mi van ott, a sziget belsejében.
KONSTANTINA - Olyan jó itt, az abszolút tisztaság részesei vagyunk. Más erkölcsi törvények szerint élünk itt. Ebben az új világban a szellem lesz az elsődleges. Ez az egyetlen józan elv, mely szerint új életet teremthetünk.
RAFAEL - Látja, milyen nyugalom van itt?
Itt csak a természet törvényszerűségei érvényesülnek, és eddig még ismeretlen formában látjuk a természet elemeit.
KONSTANTINA - Úgy beszél, mint egy kutató, és a szerelem? Milyennek látja itt a szerelmet?
RAFAEL - Mit bizonyítsak be még, mit kér szerelmem bebizonyítására? Mit kíván tőlem?
A végtelenség érzetét ajándékozom magának.
KONSTANTINA - Tudom, de meddig tarthatom meg, meddig lesz enyém ez a nyugalom, ez a jószág, mely lényéből sugárzik, akár egy óriás bolygó hője, melyet a világűrbe sugároz két és félszer annyit, mint amennyit a Naptól kap.
RAFAEL - A magáé a szerelem. Ha hiszünk abban, hogy a világegyetem örökké újrateremtődik, és nem halnak ki a bolygók ebben a galaxisban, akkor végtelen időben gondolkozhatunk.
Ha kételkedünk az újrateremtődésben és azt állítjuk, hogy kipusztulhatnak a bolygók, akkor a szerelem is kipusztulna és szétrobbanna. Az a kérdés, melyik elméletben hiszünk.
KONSTANTINA - Nem hihetünk a szerelem pusztulásában, mert ha hinnénk ebben, volna-e értelme a létezésnek?
RAFAEL - Sokáig kerestem olyan nőt, aki megtestesítené az ideális asszonyt.
KONSTANTINA - Attól félek, vágyódni fog egyszer csak a régi életformájára és akkor vége lesz ennek a varázsnak.
RAFAEL - Nem vágyódom, higgye el, betölti mostani életemet a lénye, szelleme, annyira, hogy semmiféle gravitáció nem volna képes visszatéríteni Európába. Pedig itt sokkal nagyobb veszedelemmel kell szembenézni, egy teljesen ismeretlen világgal.
Mégis ez tart életben.
KONSTANTINA - Nem hiányoznak a gyerekei, szép felesége, szülei és rokonai?
RAFAEL - Azok a régi életemben voltak velem, szerettem őket. Felneveltem két fiamat, elhagytak engem, felnőttek.
Egyszer csak megláttam magát, olyan volt, mintha egy táltos kancát láttam volna meg, homlokán csillag.
Bár teste és mozgása is vonzott, akkor még nem mutathattam ki vágyódásomat. Feleségem azt akarta, hogy ne utazzak.
Kerestem valakit, kerestem újra a szabad életet.
A hétköznapi élet gondjai felőrlik az ember idegeit.
Rájöttem, hogy a női szépség nem testesíti meg a szépség szubsztanciáját.

KONSTANTINA - Tudtam, mi zajlik a lelkében.
Telepatikus lélekátvitelt alkalmaztam.
Eleinte nem akartam forszírozni ezt. Vártam, hogy megérlelődik a vágya.
Amikor eltelt egy év azóta, hogy láttuk egymást, akkor úgy éreztem, elérkezett az idő.

RAFAEL - Folyton magára gondoltam. Nem tudom, mi volt velem. Eleinte nem értettem.

KONSTANTINA *(fáradtan néz Rafaelre)*
- Igen.
Éreztem.

RAFAEL - Meséljen, hogy hódítottam meg? Milyennek látott eleinte? És később?

KONSTANTINA - Eleinte bántott tartózkodó viselkedése, hűvössége, nem gondoltam arra, hogy együtt kellene élni. Kezdetben úgy néztem magára, mint jótevőmre. Azért viselkedett így, nehogy kísértésbe essek és vágyódjak maga után? Igaz?

RAFAEL - Igen.

KONSTANTINA - Minél tartózkodóbb volt, annál inkább vonzódtam magához. Leginkább a járása tetszett meg. Arra gondoltam, hogy talán fakír, hogy nem ér hozzám. A hangját is kedveltem. Feltűnt, hogy nem mosolygott, nem láttam nevetni sem, ezt is vonzónak találtam. Hanyagul elegáns öltözködése tetszett.

RAFAEL - És még mit vett észre rajtam?

KONSTANTINA - Annak ellenére, hogy azt mondta, vasárnap is dolgozik, tudtam, hogy csak azért mondja, nehogy intim gondolataim legyenek. Az éjjeliszekrényen ott volt a felesége mosolygó fényképe. Mutatott egy naptárat, hogy lássam, mennyi programja van Magyarországon.

RAFAEL - Akkor még nem sejtette, mit jelentek maga számára.

RAFAEL - Valóban nem sejtettem.
Nem értettem, mi történt velem.
Végeztem a munkámat.
Tudja, a feleségem nagyon szereti az építészetet. Sokat tett a családomért, becsültem, szerettem.
Aztán egyre szomorúbb lettem. Elvágódтам.
Nem értettem, mért.
Hiszen mások egészen jól éltek ugyan ilyen jó körülmények között, mint mi.
Régészeti munkám egyáltalán nem volt könnyű, amikor hazamentem, többször veszekedtünk.

KONSTANTINA - Tudta, hogy változás lesz az életében.

RAFAEL - Vártam, eltelt egy év. Sokat utaztam.
Láttam magát áprilisban újra. Beszélgettünk.
Fáradt, elcsigázott arcára néztem, éreztem, hogy tőlem várja a megmenekülést.
Tekintete átható volt. Úgy éreztem, mintha meztelenül álltam volna maga előtt, pedig ing volt rajtam és szinte izzadtam, a szám kiszáradt.
Feleségem azt képzelte, hogy viszonyom volt magával. Mondtam neki, hogy nem volt magával viszonyom. Alig akarta elhinni.

KONSTANTINA *(kis szünet után)*
- Nem tehetek róla.
Nem akartam megbántani senkit.
Miért titkolta el, hogy maga volt az igazi mecénásunk? Nem értem.

RAFAEL - Nem akartam, hogy hálából szeressen.

KONSTANTINA - Emlékszik, azon a novemberi napon, azon az estén, amikor először találkoztunk, örömben adtam arcára egy csókot.

RAFAEL - Úgy örült, mint egy gyerek, néztem és csodálkoztam.

KONSTANTINA - Rám szuggerálta az önuralmat, negyedóra múlva elmentem, mert azt mondta, sok a munkája. Mintha gyerek lettem volna, úgy küldött el. Arcán éreztem a tudást és a fölényes magabiztosságot.

RAFAEL - Sok dolgom volt akkor.
Emlékszem, rápillantottam az ágyra, mely be volt vetve, rajta terítő.
Magára tettem a kabátját és lekísértem.

KONSTANTINA - Amikor végre megláttam, gyors léptekkel bejött a hotelbe. Hirtelen eléje mentem, maga azt mondta, mindjárt jön, értekezleten volt. Felment lifttel, majd lejött a hallba. Sokan voltak, nem volt hely mellettünk. Odahúzott egy fotelt és akkor beszélgettünk, de olyan furcsán éreztem magam, haragudtam magára, mert alig állt szóba velem és még titokzatosabb volt, mint legelső találkozásunkkor.

RAFAEL - Csak utána értettem meg a maga ragaszkodását, a repülőgépen újra elolvastam a nekem dedikált írását.

KONSTANTINA - Azt akartam, hogy örüljön. Már annyira hiányzott. Azt képzeltem, hogy beteg, vagy balesete volt. Máskor meg azt gondoltam, hogy talán már nem jön többet Budapestre, hiszen meg se írta mikor érkezik, mikor beszélhetünk egymással. Mintha haragudott volna rám.

RAFAEL - Nem akartam, hogy más férfira pazarolja tehetségét.

KONSTANTINA - Mit tehettem volna? Hogy viselhettem volna el a hiányát?
Így legalább vágyakozásban telt el a tavasz, a nyár.

RAFAEL - Látja, Konstantina, megéreztem előre. Féltettem magát a gúnyolódásoktól. Megvártam, míg rájött erre. Hogy mennyire fájt ez nekem, az az én dolgom.

KONSTANTINA - Magát egy évben egyszer láthatom.
Még nem akarok remete lenni. Ha nem jelentkeztem volna erre az expedícióra, most még mindig ott lennék a panelházban és várnék.
Elteltek a nyári, őszi, téli éjszakák, újra egyedül az ágyban.
Minden porcikám várta a szerelmet.

RAFAEL - Jó, hogy megvárt engem.
Köszönöm.
Magához nem illik más férfi, csak én, tudja úgyis.

KONSTANTINA - Már elviselhetetlenné vált az élet.
El kellett mennem valahová, ahol tisztán érvényesülnek a gondolatok.

RAFAEL - El akartam menni valahová, ahol a természetes, ősi életforma jó, - férfi és nő egymás mellett - ahol nem akadályozhatja a szerelmet senki, ahol úgy élhetek, ahogy valóban akarok, ahol szó nélkül értheti egymást férfi és nő.

KONSTANTINA - Nem fázik?
Már megint érzem azt a hideg, sajgó, fájdalmas, viharos levegőt, melyet tegnap éreztem. Mintha az atmoszférában valamilyen változás lenne. Ez a fagyos sziget egyszer felmelegszik, máskor lehül.

RAFAEL - Tanulmányozni kell az összes jelenséget, melyet felfedezünk, Konstantina, segít?

KONSTANTINA - Segítek.
Kutassuk fel együtt a szigetet!
Ez a felmelegedés mitől van?
Azt mondják a tudósok, hogy ritkán tör ki hasonló vihar ezen a szigeten.

RAFAEL - Vad viharok tombolnak.
A hőmérséklet alacsony. Pontosan nem tudni, mi váltja ki ezeket az orkánokat. Ezekben a felhőrendszerekben óriás ciklonok örvénylenek.
Itt van a Napból és a Tejútrendszerből érkező kozmikus sugárzás problémája.

KONSTANTINA - Felmelegszik néha a levegő és megenyhíti a fagyos légkört. Miféle belső izzás, hőforrások vannak még benne?

RAFAEL - Én is erre gondoltam.

KONSTANTINA - Pihenjünk kicsit, olyan sokat mentünk már!
Kezd sötétedni.

RAFAEL - Konstantina!
Most jöjjön ide hozzám közel!

ÖTÖDIK KÉP

Elaludtak.

Rafael arra ébredt fel, hogy Jegesmedve megérinti a testét. Rafael elmosolyodott, felébresztette szerelmét, aki riadtan nézett fel és amikor meglátta a medvét, nevetni kezdett önfeledten, nevetett, mintha újjászületett volna.

Rafael ránézett Konstantinára.

Ettől a perctől kezdve Konstantina urának és férjének nevezte Rafaelt.

KONSTANTINA - Meglátja, Jegesmedve elvezet bennünket egy biztonságosabb, tágasabb odúhoz, ahol nyugodtan alhatunk éjszakánként.

RAFAEL - Jó, jöjjön tovább is velünk ez a jóság, én is megkedveltem, csak nehogy túlságosan megkedvelje, mert féltékeny lennék!

KONSTANTINA *(nevet)*

- Hárman vagyunk, Rafael és élünk, életben maradtunk!

(körbeforogva táncol, az úton és átöleli a medve nyakát)

RAFAEL - Mondtam, hogy ne legyen gyengéd a medvéhez, Konstantina!

Azt akarom, hogy minden percben engem szeressen, engem öleljen, még a szavaival is, gondolatban is, álmában is!

Elönt a szerelem, mit csináljak, enyém az egész univerzum!

(kiabál, örömmámorban úszik, öleli a Jegesmedvét és játszik vele)

- Most ne beszéljünk, hallgassuk a szelet, nézzük a felhőket, menjünk és fedezzük fel ezt a szigetet! Új odút kell találni, telepedjünk le!

(átfogja Konstantina vállát)

KONSTANTINA - Olyan jó lenne egy kis odú!

RAFAEL - Benne vagyunk a világidőben, a világűrre vagyunk!

Végtelen harmóniában leszünk.

Értjük egymást, hasonló szellemi hullámhosszon vagyunk. Ez hát a titka a beteljesülésnek.

A fehér jegesmedve előttük bandukolt, mögöttük Rafael és Konstantina mentek egymásba karolva, szinte egymásba fonódva, nem bírtak betelni egymással. Jegesmedve szimatolva cammogott, keresve az új otthont.

KONSTANTINA - A természetben nincs káosz, míg az emberek belsőjében és lelkében gyakran káosz dúl. A természetnek megvannak a maga törvényszerűségei és a végtelen világegyetemben rengeteg bolygó kering. Olyan jó érezni, hogy túl vagyunk a földi látószögön, hogy láthatjuk a jeges sziget életét, az anyag újjászületését átélhetjük itt is, és míg a hatalmas világegyetemben csillagok születnek és pusztulnak, szupernóvák robbannak szét és becsapódnak meteorok, mi újjáteremtjük a szerelmet.

RAFAEL - Hiszek a jóságában.

KONSTANTINA - Hogy bizonyítsam be jóságomat ezen a kietlen tájon? Mit kell tennem?

RAFAEL - Majd megtudja.

Jegesmedve heves mozdulattal futni kezdett az új odú felé. Elértek egy másik hóbarlanghoz. Ki volt vájva az odú egyik oldala.

A Jegesmedve hozta el ide őket, megmutatta az odú belsejét, a nagy üreget, mely úgy tűnt, megvédi őket bármilyen orkántól is.

Rafael és Konstantina megsimították Jegesmedve hátát.

Konstantina táncolni kezdett és dúdolt, énekelt, nem bírt csendben maradni. Rafael levette hátizsákját és fekhelyet csinált, pokrócot hajtogatott és párnát keresett.

Sokat fáradozott, míg berendezte az odút.

Jegesmedve is velük maradt. A hosszú út után megpihent, összeguborodva szendergett. Lehetett látni testén ütőereinek dobogását, lélegzete kis gőzfelhőként tört elő.

Olyan volt ez az odú, mint a jászol.

Konstantina a fekhelyre dőlt fáradtan. Rafael ennivalót keresett, tubusok kerültek elő és víz.

Konstantina Rafael mellé bújtt és együtt ittak, nem voltak éhesek.

RAFAEL - Kívánom!
(*didergett egész testében, a szája kissé elkékült*)

KONSTANTINA - Megfázott, azt hiszem, holnap nem megyünk tovább, itt maradunk az odúban, ez lesz az otthonunk. Olyan jó itt, velünk van Jegesmedve, a védőszentünk.
Örül neki, Rafael?

Jegesmedve brummogott, ránézett Konstantinára, mintha értette volna, mit mondott.

Rafael hallgatott. Betakarózott a pokrócba és elaludt. Konstantina nem beszélt tovább és a Jegesmedvét sem becézgette.

A barlang befogadta őket, ez a barlang lett az otthonuk.

Másnap reggel enyhe napsütés ragyogta be a jégvilágot.

Ahogy fölébredtek, látták, hogy Jegesmedve nyugtalanul mászkált.

Rafael készülődött valahová. Jegesmedve a barlang előtt kicsit sütkérezett, majd mint aki menni akar valahová, idegesen mozgott.

RAFAEL - Maradjon itt, én elmegyek Jegesmedvével, feltérképezem a terepet, ne aggódjon, hamar visszajövök!

KONSTANTINA - Mért nem visz magával?
Mi lesz velem itt, a barlangban?
Egyedül rossz lesz, de ha ezt kéri tőlem, hát legyen.

RAFAEL - Megnézem, milyen a vidék!

KONSTANTINA - Addig a barlangban maradok, míg nem jönnek vissza Jegesmedvével.

(Kiment a barlang elé, ahogy eltávolodott Rafael és Jegesmedve alakja a fényben, szemével követte, ameddig lehetett.)

KONSTANTINA (*tűnődve, magában gondolkodva*)
- „Mért nem mentem velük?
Egyetlen percet sem bírok ki egyedül, megelégettem már.
Mért engedtem el Rafaelt?
Hátha baj éri nélkülem.”

Kétségbeesve feküdt le fekhelyükre, álomba szenderült.

Nem tudni, mennyi ideig aludt, arra ébredt fel, hogy zajt hall.

Jegesmedve nyüszítő, kesergő hangját vélte hallani. Nem volt benne biztos, hogy félálmában hallja, vagy a valóságban. Kirohant a barlang elé. Jegesmedve magával cipelte Rafaelt, karjánál fogva húzta a jégen. Jegesmedve keserves hangja hallatszott, rohant Rafael testével a barlang bejárata felé.

KONSTANTINA - Mi történt, Rafael? Hol voltak Jegesmedvével?
(*odahajolt Jegesmedvéhez, óvatosan kivette mancsából urát, rátette a fekhelyre*)

Rafael hallgatott. Szeme lecsukva. Konstantina megnézte pulzusát.

KONSTANTINA - Lassú a pulzusa.
Milyen betegség lehet ez?
Testén nem látok sebet, hát akkor mért betegedett meg, azt mondd meg, Jegesmedve.

Jegesmedve kimerülten feküdt a barlang belsejében, még lihegett, alig bírt megnyugodni, látni lehetett rajta az izgatottságot. Olyan zilált volt, fejét ingatta.

Konstantina ránézett Rafael elfehéredett arcára, odahajolt hozzá, kétségbeesetten, azt se tudta, mit csináljon.

Remegett. Pokrócokat rakott szerelmére, fejét kicsit felemelte, vizet próbált szájához érinteni. Rafael visszaesett a párnára és mély álomba merült.

Konstantina egész reggelig virrasztott, testével melegítette Rafaelt, érezte, hogy él, csak lassan vert a szíve, és nem tudta mért.

Órák teltek el szemlélődve, Konstantina csak nézte Rafael arcát és nem értette, mért alszik olyan mélyen.

KONSTANTINA - „Nem fagyás ez, hiszen keze, lába nem piros, nincs megfagyva, mi lehet vele?
Kellene egy mentőötlet!

Megpróbálom konyakkal.

(Konstantina elővette a konyakos üveget és bedörzsölte Rafael mellét szesszel, utána szájához érintette az italt, Rafael szája kinyílt, lenyelte az italt)

Konstantina ezután ismét betakarta pokrócba Rafaelt és várt.

Ölében tartotta Rafael felső testét, mintha gyereke lett volna. Rafael teste megrándult és felnyitotta szemét. Nem tudta, hol van, mert még nagyon rosszul volt.

RAFAEL - Hol vannak a gyerekek?
Mondja meg nekik, hogy máshova kellett utaznom!
Ne mondja meg, hogy mostanában nem térek vissza hozzájuk!
Hol a táskám?

Konstantina átölelte ekkor és várta, hogy lázálmból teljesen felébredjen Rafael. Rafael suttogva beszélt.

RAFAEL - Hol van Konstantina?
Mért nem jött velem? Mért hagyott magamra Jegesmedvével?

Konstantina szomorú arccal tartotta Rafael fejét a kezén és percről percre érezte, hogy visszatér az élet urába, hogy egyre gyorsabban ver a szíve, és a pulzusa is szaporább.

KONSTANTINA - „Legyőzte Rafael a betegséget!
Ó, Jézus, hogy imádkoztam hangtalanul érte, hogy életben maradjon!”

Jegesmedve felébredt, odament Rafaelhez közel. Rafael érezte az állat jószágos ragaszkodását és megpróbálta viszonzni mancsának szorításával. Hálás volt Jegesmedvének, amiért a barlangba vonszolta.

Elmosolyodott, szívéhez kapott.

Konstantina gyengéden felemelte.

KONSTANTINA - Nem mertem orvosságot adni, nem tudtam, milyen betegség támadta meg.
Ugye jól tettem? Mit gondol, Rafael, miféle betegség ez?

RAFAEL - Nem tudom.
(suttogva beszél, elcsigázott hangon)
- Lehet, hogy egy titokzatos vírus?
Ki tudja megmondani?
Maradjon mellettem, ne menjen el, Konstantina!
Szükségem van az akaraterejére és a gyengédségére!
Nem tudok maga nélkül élni.

KONSTANTINA - Nem hagyom el, magával maradok.
Mindenhová együtt megyünk!

Rafael átkulcsolja mindkét kezével Konstantina vállát. Majd visszahanyatlik újra Konstantina ölébe és elalszik. Jegesmedve kiment, majd nemsokára ismét visszajött. Konstantina elmosolyodott.

KONSTANTINA - „Úgy szeretnék tüzet gyújtani. Mire megint fölébred Rafael, a barlang közepén ég a tűz. Hogy megörül majd és a medve is örülne...”

Óvatosan felkelt és a hátizsákjából előszedte az öngyújtót, papírzacskót, lekuporodott a barlang közepére, tüzet rakott.

Az első tűzlángok fellobbanására a medve megmozdult, majd lassan közeledett a tűzhöz.

Rafael valahogy félálmában megérezte a tűz szagát és felriadt, alig hitt a szemének.

RAFAEL - Ég a tűz!
(felül a fekhelyen és nézi a tüzet)

KONSTANTINA - Azt akartam, hogy ne fázzon!
Rafael, hogy van?
Szóljon még, beszéljen!
Konstantina odament Rafaelhez.

KONSTANTINA - Rafael!
Annyira féltettem, éreztem, hogy valami baj történt magával, telepátiával gondoltam magára.
Ezentúl a gondolataimat is kitalálja, én meg a maga gondolatait.
Azt szeretném, ha az otthonunk neve „Rafael-barlang” lenne.

RAFAEL - Ahogy akarja!

KONSTANTINA - Elnevezzük ezt az évet „Jegesmedve” évnek.
(odabújik hozzá, egészen közel)

RAFAEL - Ezt akartam mondani én is.
Olyan ragaszkodással gondolok Jegesmedvére.
(Feláll, odamegy a medvéhez és megveregeti a fejét, nyakát kedvesen, utána megsimítja)

Jegesmedve orrával Rafaelhez dörgölőzik, mancsával Rafael combjához ér.

KONSTANTINA - Nem éhes, Rafael?
Olyan régen evett.
Tessék, próbáljon enni, megerősödik.
(tubust nyújt oda)

RAFAEL - Lehet, hogy kártékony sugárzás ért, melyet valami közömbösített és ezért menekültem meg!

KONSTANTINA - El lehet-e felejteni az őszi falevelek illatát, a kék eget?
Olyan boldogtalan voltam. Tudtam, hogy kell lennie egy hozzám hasonló férfinak!
Csak ez a tudat tartott életben, mert hittem ebben. Még akkor is hittem, amikor a valóságban kevés reméltnivalóm volt. Ez az igazság. Őszintén mondom magának. Egy évben kétszer láttam magát.

RAFAEL - Mindaddig nem hittem a szerelmében, amíg meg nem bizonyosodtam benne.
Most már elmondhatom, hogy kezdetben kételkedtem a szerelmében. Azt gondoltam, nem akar engem szeretni. Folyton táncolni akart.
Vártam, míg megérleli az idő szenvedélyét, és javamra fordítja. A legmélyebb szenvedélyt akartam.

KONSTANTINA - Miért kellett abbahagynom a táncot?
Még nem vagyok öreg, még virágzásom teljében vagyok. Miért van a földön olyan rossz élet, hogy az egyik ember párban élhet, a másik pedig meg van fosztva az emberi gyengédségtől?
Nem tudnak kitalálni gyógyírt a boldogtalanság ellen.

RAFAEL *(sóhajtozva)*

- Sok mindent beleképzeltem a lényébe.

KONSTANTINA - Mivel nőnek mondta magát, nyilvánvaló volt, hogy kevés szerencse várhat. Kezdetben el is ment a kedvem még attól is, hogy ábrándozzak magáról.

RAFAEL - Ránéztem magára, vagy a távolba néztem, mikor először látott?

KONSTANTINA - Mikor először láttam, a szeme ragadott meg.
Arra gondoltam, ez az a férfi, aki még az életét is kockáztatná értem.
Valamilyen telepatikus megérzés volt.

RAFAEL - Konstantina, Konstantina...

KONSTANTINA - Olyan közelinek éreztem, mintha bátyám lett volna. Rafael, most már máshogy lesz az életünk, együtt dolgozunk, itt a fagyos szigeten, együtt alszunk a barlangban és együtt sétálunk, együtt csodáljuk a légkört, a hold fényét és a távoli nap sugarait.

Meglátja, sohase unatkozunk, közös lesz minden percünk.

RAFAEL - Mire gondol, Konstantina? Vissza akar repülni Európába a kutatási eredményekkel? Nem értem.

KONSTANTINA - Nem tudom!
(idegesen járkálni kezd föl, s alá)

RAFAEL - Mi baja van, Konstantina?
Nem hisz a boldogságunkban? Mi hiányzik magának?

Konstantina odamegy Jegesmedvéhez, magához öleli fejét. Jegesmedve játékosan odakap hatalmas mancsával Konstantina vállához.

KONSTANTINA - A tánc, a zene, az olvasás, az emberi kultúra tárházai, könyvtárak, ahová bármikor bemehetek és elolvashatom, amire kíváncsi vagyok. Még olyan sok tudást kellene magamba olvasztani.

RAFAEL - Minél többet olvas, annál boldogtalanabbá teszik a filozófusok. Mit akar még megtudni a földi világ filozófiájából? Itt vagyok én, tanulmányozzon engem, többet adok a filozófusnál. Bennem mindent megtalál, amit keresett a férfiakban.

Konstantina hallgatott, eleinte nem felelt, lehajtott fejjel állt a barlang bejáratánál és a messzeséget fűrkészte.

KONSTANTINA - A földi civilizáció sok ezer éves és annyi titkot rejt, olyan sok épületet építettek, piramisokat, templomokat. Gondoljunk csak a római kolosszeumokra, és a görög istenek sokoszlopos szentélyeire, vagy a gigantikus hidakra, gyönyörű pálmafákra, egzotikus virágokra, a dzsungel buja növényeire, a mexikói nappiramisokra, a spanyol táncokra, a tüzes, spanyol fekete hajú férfiakra.

RAFAEL - Elég!
Konstantina!

RAFAEL - Elragadja a hév, a nosztalgia, ha jól emlékszem, maga mondta, hogy nem vigasztalták már sem a növények, sem az építmények, sem a természet jelenségei, se a zene, sem a tánc, maga mondta, hogy utóbb már alig tudott hinni a szerelemben.

KONSTANTINA - Nem ismertem a házaseletet, nem voltak gyerekeim, nem volt férjem.
Képtelenek voltak megérteni.

(arcát eltakarja kezével fáradtan, majd összekulcsolja kezét)

- Az az érzésem, hogy az emberek többsége nem tud józanul gondolkodni. Sok ember nem is műveli magát.

RAFAEL - Hagyjuk ezt a témát!
A szerelmünkről meséljen, arról, hogyan szeretett meg!
Már esteledik, látja, az egész napot átbeszélgettük.

KONSTANTINA - Még ősz volt, októberi ragyogás és valamilyen erős, mágikus vonzás kerített hatalmába, hogy lássam. Vártam a harmadik találkozásunkat és attól még szerelmesebb lettem, hogy semmit nem tudtam magáról, azt se, hogy jön-e még ebbe a városba egyáltalán. Április óta fél év telt el így.

RAFAEL - Mikor ír az új hazában?

KONSTANTINA - Már megírtam sok mindent, amit akartam írni az embereknek.
Várom, hogy felfedezzék!
Most csak a szerelemnek és a kutató munkának élek. És maga, Rafael?

RAFAEL - Elmentünk Jegesmedvével, tudja, megnéztük a vidéket.
Elszédültem, majd elvágódtam, a talajra estem. Jegesmedve akkor már nem volt közvetlenül mellettem, mert előre ment, keresgélt valamit. Csak rémlik az egész.
Valójában nem tudom, mi történt velem.
Ha Jegesmedve nem talált volna rám, talán ott maradtam volna azon a helyen, hol a sugárzás spektruma volt.
(megragadja Konstantina vállát, megrázza)

KONSTANTINA - Rafael!
Nem tudjuk, sugárzás volt-e, vagy valami más.
Rafael, miért titkolózik?

Rafael nem felel, odamegy a barlang közepéhez, Jegesmedve mellé és hozzábújik, akár egy kisgyerek. Jegesmedve megmozdul, ránéz nagy, fekete szemével, mancsával megérinti Rafaelt. Konstantina mosolyogva nézi őket, ledől a fekhelyére álmosan, majd betakarózik a pokrócba.

KONSTANTINA - Ma nem rakom meg a tüzet, ne haragudjon!
Álmos vagyok, miért nem jön ide hozzám? Fázom.
(Konstantina a barlang felé fordult)

- Valahol olvastam, hogy a fekete aloé sűrű füstje olyan részegítő illatot ad. És azt is mondták, hogy bölcs ember nappal nem szerelmeskedik.

RAFAEL - Itt nincsenek illatos növények, semmi nem kell nekünk ahhoz, hogy vágyjunk egymásra.
És ez így lesz ezentúl.
(Rafael feláll Jegesmedve mellől és a fekhelyhez megy lassú léptekkel)

- Ébredjen fel, ne aludjon még el, kívánom magát!

Hajnalodott. Beszivárgott a fény a barlang bejáratánál.

KONSTANTINA - Reggel van?
Olyan sokat aludtam. Tudja, mire gondoltam, Rafael?
A jóságra. A Földön minden múlandó, csak a jóság nem.

RAFAEL - Mért keltünk föl? Aludtam volna még, olyan furcsán érzem magam, mintha a szívemet szorítaná valami, a bal kezem mintha zsibbadna, olyan nehéz a testem, nem tudom, mi történt velem.

KONSTANTINA - Talán nem tetszem már magának? Talán valaki másról álmodott az éjjel? Régi életéből valakiről, egyik szeretőjéről, vagy a szép arcú feleségéről?
Milyen álmot látott? Mondja el, tudni akarom az álmát!

RAFAEL - A volt feleségem arca jelent meg előttem álmomban, azt akarta, hogy térjek vissza hozzá.

KONSTANTINA - Nem kellett volna elmondania nekem. Az álom azt jelenti, hogy még gondol rá. Minden álmot meg tudok fejteni.

RAFAEL - Maga is hiányzik biztos valakinek.
 KONSTANTINA - Azt hittem, már nem gondol a régi emlékekre és kozmikus ember lett.
 Hát mégsem tudott átlényegülni?
 Öregnek lát? Nem érdekel!
 Mi váltotta ki ezt az álmot?
 Nem faggatom tovább.
 Sejtettem, hogy bekövetkezik ez a konfliktus, de nem voltam biztos benne.
 RAFAEL - Ne beszéljünk többet erről!
 KONSTANTINA - Nem tudom elfelejteni, hogy elmondta.
 Tudja meg, hogy nem hiányzott más férfi a régi életemből, mert magát teljesnek fogadtam el.
 Mért tette tönkre a szerelmünket?
 RAFAEL - Nem tudtam, hogy magának ez ennyire fáj.
 Még nem lényegültem át egészen a maga hullámhosszára, melynek lényege a teljes imádat, nehezen bírja el a régi emlékeket.
 KONSTANTINA - A természet a legbölcsebb létező, mert harmóniáját még a viharok, ciklonok sem zavarhatják meg. Csak az emberi természet olyan kaotikus, hogy nem tud harmóniában élni, szinte vonzza a szenvedés.
 Az ember tönkreteszi saját menedékét is, tönkreteszi a másik ember reményét is, mert nem tud szellemileg, vagy érzelmileg olyan szférákba jutni, melyben a másik van.
 Az igazságot kutatom, míg a másik ember a szépséget kutatja tudat alatt.
 Ez a büntetésem, amiért boldog akartam lenni. Hát hiába volt a nagy expedíció a fagyos szigetre?
 A legtermészetesebbet, a szerelmet nem tudjuk megtartani?
 Miféle gyönyör lehet még ezután?
 RAFAEL - Bocsásson meg!
 (Konstantina eltaszítja magától)
 KONSTANTINA - Nem tudok megbocsátani!
 RAFAEL - Könyörgök, Konstantina, bocsásson meg!
 Mit kér tőlem, hogy levezekeljem a sértést?
 KONSTANTINA (szomorúan, elkeseredetten néz maga elé)
 - Nem kérek semmit!
 Nem ért engem, Rafael!
 RAFAEL - Beteg vagyok, Konstantina!
 Testem elgyengült.
 KONSTANTINA - Mi van magával?
 Lázas?
 RAFAEL - Öleljen meg úgy, hogy csak erre az ölelésre emlékezzek!
 Konstantina szó nélkül fekszik a fekhelyen.
 Rafael arca kétségbeesett.
 Konstantina átöleli Rafaelt szorosan, ragaszkodóan.
 Jegesmedve teste hirtelen megrándul, végetvetés ordításba kezdett...

Budapest, 1990. október

SUGÁRVESZÉLY

- egyfelvonásos dráma 3 jelenetben, színpadra, filmre -

1991

SZEREPLŐK:

FIÚ	18 éves, magas, sportos alakú, sötétbarna hajú, barna szemű, melankolikus
PAPA	71 éves, sovány, nyugtalan karakterű, ősz hajú, középmagas, meggyötört, szomorú arcú, fekete szemű, fekete hajú
JÁNOS	a költő, 46 éves, középmagas, fekete hajú, dinamikus, sovány, ábrándos, magas homlokú, zöld szemű
ANDRÁS	János barátja, 45 éves, középmagas, szemüveges, szerény, őszülő hajú, bajszos férfi, irodalomtörténész
LEA	csinos, 46 éves, középmagas, büszke nő, fekete hajú, barna szemű, sovány, magas homlokú, tudományos kutató
ENDRE	50 év körüli, sudár termetű, fekete bajszos, sötétbarna hajú, sötétkék szemű, jóságos nézésű, orra finom ívű, sovány, karcsú, orvos

Megjegyzések:

Az 1-3 jelenet cselekménye egy elképzelt atombomba és neutronbomba robbanás után történik egyetlen napon.

Az első jelenet délutántól estig, a második délutántól éjfélig, a harmadik reggeltől délutánig történik.

Az egyfelvonásos mindegyik jelenetében felhangzik hol erősen, hol halkán a zene, igen szuggesztív erővel.

Olyan színpadi megoldás is lehetséges, hogy egyfolytában szól a zene, a jelenetek alatt halkán.

1. jelenet SZÍNPADKÉP:

1.) A színpadtéren, a színház falain, plafonon gyors egymás utáni filmfelvételek, felvillanásszerűen (színes képek) sötét felhők, atomfelhő, szirénahangok, fekete eső, égési sebekről jajgató emberek szaladnak, - pokoli tűz lobog, asszonyok kezében holt gyermekükkel, a romos épületek között, sokan vizet keresnek, kutat - jajszők, a romos épületek alól, imádkozó szavak, egyes embereket mentők visznek kórházba, egy kórház lépcsőin betegek ülnek, kiáltások, ordítások, segélykiáltások... a tűz elterjedt mindenütt, rendőrautók és mentők szirénázása...

Zene félelmetes hangzású, apokaliptikus.

Majd hirtelen csend.

2.) A színpad falán megjelenik néhány video-kép (fekete-fehér) felnagyítva, egy beteg fiú arca, ahogy orrából, szájából dől a vér. Időnként enyhül a vérzés a torkából, kevésbé folyik a vére, majd ismét vért hány.

3.) Utána a színpadon reális fényre irányulnak a reflektorok. Egy romos szobát látunk, félhomályban, délutáni időben, a Fiú a földön ül, fálnak dőlve, nagyapja mellette, támogatja, vigasztalja. Egy óra ketyegése hallatszik a párbeszéd közben.

PAPA - Fiam, mi történt veled? Hol voltál? Mondtam, hogy ne menj ki a házból!
Azt hittem, hogy földrengés van.

(a Fiú homlokát borogatja)

FIÚ - Papa, vér jön a torkomból, az orrvérzés nem áll el. Mi lesz velem?

PAPA - Elszaladok az orvosért, sietek, addig egyedül leszel, ne félj! Mindjárt jövök!
(összeszedi az ékszereket, pénzt keresgél)

FIÚ - Siess, Papa! Ne keresgélj semmit! Rohanj orvosért!

PAPA - Sietek, fiam!
(kimegy sietve)

FIÚ - Meg akarok halni! (sír, könnyei az edénybe esnek)

- Segítség!
(ledől a földre és a szőnyegbe fogózik)

Zene.

FIÚ - Hol az orvos?
Papa! Mért nincs itt az orvos?
(felnéz riadtan és fejét a falba veri)

PAPA - Nem találtam meg az ismerős orvost, kiégett a házuk, a szomszédokat se láttam, elmenekültek valahová.

(kezét tördeli idegesen)

- Ne haragudj fiam!
(összeesik és ledől a szőnyegre kimerülten, hangosan zihálva lélegzik, köhögési rohamot kap)

FIÚ - Ne, ne mondd tovább, nem akarom hallani!

Papa, mi van veled?

Te is beteg vagy? Akkor mért mentél el?

(közel húzódik nagyapjához, megfogja nagyapja vállát, majd megpróbálja vattával orrvérzését csillapítani)

PAPA - Nem, nem vagyok rosszul, csak szaladtam, olyan nehéz volt, a kövek között alig tudtam menni, elestem az úton, valamibe beleakadt a lábam.

(még mindig köhög, szaggatottan)

- A lángteremben ott feküdtem, nem tudom, meddig.

FIÚ - Akkor ne menj sehová, Papa, maradj itt és vigyázz rám!
Lehet, hogy eláll a vérzés...

PAPA - Lázás vagy, hozom a lázmérőt, várj!
(feláll, odamegy a polcokhoz, keresgéli a lázmérőt)

FIÚ - Nem kell a lázmérő, nincs lázam, hidd el, Papa!
(mérgesen)

PAPA - Meg kell mérni a lázad, mint mondunk majd az orvosnak, ha jön, ha nem tudjuk azt se, van-e lázad?

FIÚ - Jó. Add ide! Megmérem.
(hóna alá teszi a lázmérőt)

PAPA *(halkan, elmerengve)* - Arra gondoltam, elmehetnék a kórházba, úgyszincs messze. Ott több orvost találok, mindig van ügyelet...

FIÚ - Sötétedik.
Hogy találasz oda?
Megint elesel a buckákon.
Papa, ne menj sehová! Ki vigyáz rám, ha elmész?
Félek.

PAPA - El kell mennem a kórházba!
Mennyi a lázad?

FIÚ *(megnézi a lázmérőt, hallgat, lehajtja a fejét)*

PAPA - Mért nem mondod meg?
Tudnom kell!
(elveszi tőle a lázmérőt)

FIÚ - 39 fok.
Mit jelent ez, Papa?
(megfogja papa vállát és kezét)

FIÚ - Olyan hideg a kezed, mit jelent ez?
Téged kellene gyógyítani, nem engem!

PAPA - Azonnal indulok a kórházba!
Adjak lázcsillapítót? Majd később, még várok kicsit.

FIÚ - Hogyan vegyem be, nem látod, hogy kihányom a beleimet?
Ha beveszem is, kihányom.

PAPA - Injekció kellene sürgősen!
Megyek!

FIÚ - Ne hagyj itt, nem bírom egyedül!
Papa!
(rángatja nagyapja vállát)

- Meghalok, mire visszajössz, meglátod! És senki se jön erre. Nem lesz ember, akitől el tudnék majd búcsúzni.
Jaj, Papa ne menj el! Inkább szenvedek, adj valami gyógynövényt, beszippantom a balzsamot, hátha megállítja a vérzést.

PAPA - Itt a balzsam.
De ez kevés a gyógyításhoz.
Indulok, fiam.
Várj meg!
(elsiet a félhomályban)

FIÚ - Papa!
(kiabálva, örületesen)

- Ne menj el!

Sötét van. Nincs villany.
Nem látok semmit.
(szemei vérágasak, lehunyja szemét)
- Anyám!
(öklével veri a földet)
- Hol vagy mama?
(lefekszik a földre és elalszik)

Zene.

Kis idő múlva bejön a szobába Papa. Gyertyát gyújt, majd odamegy a Fiúhoz és megrázza erősen.

PAPA - Alszol fiam?
Ébredj, nem szabad aludni, lenyeled a vért és megfulladhatsz!
Voltam a kórházban, beszéltem az orvossal, azt mondta, 600 ágy van és 10 ezer embert kell gyógyítani...
A betegek nem férnek a kórtermekbe, a kórház előtt ülnek a lépcsőkön. A Red Cross Hospital-ban voltam. Az orvos azt mondta, napi 19 órát dolgoznak.
Hallod, amit mondok? Voltam a kórházban!

FIÚ *(felriad)*
- Kórházban?
Akkor hol az orvos, mért nincs itt az orvos?
Olyan sokára jöttél.
Papa, azt ígérted, szólsz neki, hogy nézzen meg és injekciót ad.

PAPA - Voltam az orvosnál.
Megígérte, hogy eljön ide.

FIÚ Mikor jön, mikorra ígérte?
Mára? Estére, vagy éjszakára?
Mi az, hogy ígérte, mért nem jött veled?

PAPA *(gyertyával odamegy a Fiúhoz, megnézi sápadt arcát, majd lerakja a gyertyát az asztalra)*
- Nem jött velem az orvos. Annyi munkája volt. „Majd elmegyek!”, mintha ezt mondta volna, nem tudom.
Olyan kimerült volt az orvos is...
Mikor kérdeztem, mi történt, azt mondta, hogy 150 orvos meghalt, és ápolók is meghaltak sugárbetegségben.
Atomrobbanás volt, érted fiam?

FIÚ Egyre kevesebb az orvos a kórházban, azt mondta, nem tudja, mi lesz vele.
- Papa lehetetlen, hogy egy orvos se tud eljönni hozzánk.
(hánykolódik, kezét az égnek emeli ijedten)
- Hol vannak a mentők?
Vigyetek el a mentővel!
Nem bírom tovább, Papa!
(hisztérikusan)

PAPA *(összeroskadva ül a földön, majd hidegvizes borogatást készít a Fiú homlokára)*
- Azt se tudom, jó-e ez a víz, nincs-e megfertőzve, segít-e a borogatás?
Felelj! Jobban vagy?
Itt ez a lázcsillapító, vedd be, próbáld valahogy lenyelni!
(odaadja a tablettát a Fiúnak)

FIÚ *(tablettáért nyúl, lenyeli nagy nehezen)*

PAPA - Sírsz?

FIÚ - Nem bírom abbahagyni a sírást, Papa.
Pedig te tudod, hogy milyen ritkán sírok, úgy szégyellem.

(szemét dörzsöli)

Az óra hangja hallatszik csak a hirtelen csendben. Szó nélkül ülnek pár percig, csak a Fiú síró hangját hallani.

PAPA - Tudod, hogy én nem sírhatok, pedig szorongat a sírás, hidd el, fiam.
Szedd össze magad!
Ne keseregj!

FIÚ Beszélj, ha az segít, hallgatlak!
- Hogy beszéljek?
Meghalok, érzem.
(halkan, delíriumban)
- Szólj a mamának, hogy jöjjön értem, beteg vagyok és mondd meg az orvosnak, hogy lázas vagyok!

PAPA - Csinálok priznicet, levisszük a lázadat, várj!
(nedves lepedőbe csavarja a Fiú felső testét)

FIÚ - Nem látod, szállnak a porszemek, a ruhámból is szállnak.

PAPA - Milyen porszemek, én nem látom?

FIÚ - A ruhámtól is félek, lehet, hogy az is sugárzást kapott?
Rettegek mindentől, a szobától, a várostól.
Fázom.

Papa, add ide a pokrócot! Hol van?

Olyan hideg van.

PAPA - Fázol? Ne félj, megmenekülsz!
Jön nemsokára az orvos. Várjuk türelemmel, hiszen megígérte.
Kinyissam az ablakot?

(köhéccsel)

FIÚ - Ne nyisd ki!

Hideg van.

PAPA - Mindenütt tűz ég a városban, a tűzoltók nem tudják eloltani.

FIÚ - Mért van olyan nagy tűz?

Mi történt?

Szakmát akartam tanulni, gyerekeim lettek volna.

Azt se tudom, milyen a házasság, milyen a családi élet.

Papa, fogj meg, mert eldőlök, olyan ez a szoba, mint egy jégverem, mint egy kriptá.

PAPA *(ismét a Fiúhoz megy, megfogja a vállát, fejét, letérdel eléje, vigasztalja)*

- Ne keseregj, még megélheted a házasságot, meglátod!

FIÚ - Nem akar elállni a vérzés! Most mi lesz velem?

Mért nem jön az orvos? Már rég itt kellene lennie!

Odakint ég a tűz.

Lehet, hogy nem talál ide?

Menj eléje, Papa!

Mért nem dobod el az órát?

Nem bírom hallani az ütését!

Csend legyen!

(hánykolódik, dobálja magát)

Papa megpróbálja lefogni a testét, megnyugtatta, de hiába.

A Fiú izmos testével egyre csak hánykolódik, orrából, szájából ömlik a vér.

PAPA - Tartsd magad!

FIÚ - Kapaszkodok!

(mosolyogva mondja)

A Fiú a falba akar kapaszkodni, de lehanyatlik a keze, fejét beveri, eszméletlenül zuhan a földre.

PAPA

- Fiam, ne hagyj el!

Ne hagyj itt engem egyedül!

(félíg sírva, síró hangon)

- Nincs senkim, hogy éljek ezután?

Fiam!

(letérdel, a Fiú fejét ölébe veszi, s mintha dajkálná, ringatja kezében, majd hirtelen félelmetesen felzokog, arca elfehéredik, elájul)

Csak az asztalon lévő gyertya fénye látszik a szobában, teljes sötétség borul a szobára.

A két ember ott fekszik a földön tehetetlenül.

Egy fekete macska (sárga szemű) szalad át a szobán, nyávogó hangját hallani, majd eltűnik váratlanul.

2. jelenet

Színpadkép:

1.) Filmjelenetek: (fekete-fehér) a romokon emberek fekszenek, zöld legyek a tetemek felett, a levegő forró, a légáramlást és a pokoli tüzet dia-vetítéssel mutatni felnagyítva - kikötőváros neutronbomba és atombomba támadás utáni állapota - a színpad falain és a nézőtér falain dokumentumképek - gyors, egymásutáni képek.

2.) A költő és barátja, András egy mezőhöz hasonló, kihalt térben ülnek, nem messze a bomba epicentrumától, köveken, téglákon ücsörögnek. A költő és barátja párbeszéde.

3.) Menekülés a végtelenbe. Jelenet.

A beszélgetés végén János és András futva menekülnek valahová, a végtelenbe, a tenger felé, az egyik fiú összecsuklik menekülés közben, lerogy a földre.

Video-filmen jelenítsék meg a menekülési mozzanatot, mintegy a térbeli végtelenség képzetét idézve.

A Menekülés a Végtelenbe jelenet alatt hangos, elektronikus zene szól.

Szürkület, majd sötét, teljes sötét.

JÁNOS - Milyen bombatámadás volt ez, András?
Nem értem.

ANDRÁS - Szédülök. Foszlik a bőröm, piros, ide nézz! Milyen betegség ez?
- Azt hiszem, neutronbomba volt, és atombomba!
Barbár fegyver, a neutron elpusztítja az élő organizmusokat, rosszabb a vegyi fegyvernél.
Az embert hamarabb megöli a neutron-sugárzás, mint meghal.
Neutronradiáció megy végbe.

JÁNOS - Hogyan?

ANDRÁS - Deutérium és trícium ionizáció keletkezik.
Voltak, akik túléltek.

A neutron-sugárzás súlyosabb, mint a gamma-sugárzás.

JÁNOS - Elég volt ebből!
Azt mondd meg inkább, életben maradunk-e?
Mit gondolsz?

Hányingerem van, mi vár ránk ezután?

ANDRÁS - Nem tudom. Akut sugárbetegségünk van, talán megússzuk, talán nem.
Kamillás borogatás kellene a bőrödre!
Honnan vegyünk kamillát? Itt nincs semmi, itt nincs senki rajtunk kívül.

JÁNOS - Lázas vagyok, András.
Magas lázam van.

ANDRÁS (megnézi János homlokát) - Igen, magas lázad van.
Nem tudjuk csillapítani.

JÁNOS - Miféle bölcsesség van erre, mondd András!
Tudsz erre valamit?

ANDRÁS - Attól függ az életben maradásunk, mekkora sugárdózist kaptunk.
A jelekből ítélve elképzelhető, hogy nagy a dózis, egésztest sugárzást kaptunk!
Láttam, hogy úgy jársz, mintha részeg volnál.
A magas láz rossz előjel.

Azért ne essünk kétségbe!

JÁNOS - Ide figyelj, te erősnek érzed magad?
Vagy betegnek? Lehet, hogy kevert dózist kaptunk, neutron és gamma sugárzást együtt?

ANDRÁS - Most hánynom kell, émelygek.
Ne nézz ide!
(félrefordul és öklendezik, elsápad az arca)

JÁNOS *(megfogja András kezét)*
- De hát hol vagyunk, hogy kerültünk ide?
Mért nem látok egyetlen házat sem?
Mi ez a pusztaság?

ANDRÁS - Ne veszítsük el a fejünket, János!
Tudjuk, hogy mi történt, azon tűnődjünk inkább, hogy lehetne megmenekülni.
Érted, János?

JÁNOS - Ilyenkor nem használ se költészet, se a filozófia, csak az életösztön számít.
De hogy menekülhetnénk meg?
Mit kellene tenni?
Te most mire gondolsz?

ANDRÁS - Azon jár az eszem, honnan szerezzünk vizet.
Vagy szeszt. Hova menjünk, sehol egy kút.
Ha arra gondolunk, hogy se víz, se élelem, már akkor is elpusztulnánk néhány nap után.

JÁNOS - Ne elmélkedjünk most, menjünk, keressünk vizet, embereket!
Kell lenni kútnak valahol!
András, én ezt nem bírom elviselni!
Fáj a torkom is, alig tudok nyelni.

ANDRÁS - Induljunk, állj fel!

JÁNOS - Nem tudok menni, olyan, mintha részeg lennék, pedig semmit se ittam.
Fázom, András!
Segíts!
Nem vagy éhes?

ANDRÁS *(felemeli Jánost és belekarol, majd együtt elindulnak, egymást támogatva)*
- Nincs étvágyam, hidd el!
Gyere, majd én viszlek!
(hátára veszi Jánost és úgy vonszolja, roncsolt lábával, szinte bicegve megy)

JÁNOS - Nem vagyok nehéz, András?
Elbírsz?
Emlékszel, mikor fiatalok voltunk, volt egy multság, akkor is a hátadra vettél, de akkor nem voltam ilyen sovány. Mekkora neveltünk. A lányok csak nézték, milyen erős vagy, aztán jött a táncverseny, egymással vetélkedtünk, azt mondtad, bírod hajnalig. És tényleg bírtad, nem ittál szeszt, csak kávé, csupa izzadság volt a tested, nem hagytad abba a táncot.

ANDRÁS - Esteledik.
Alig látom, hová megyünk, csak megyünk egyre előbbre, azt se tudom, hol vagyunk. Az a fontos, hogy ne álljunk meg, így még talán megmenekülhetünk.

JÁNOS - Félek, András!
Tegyél le, nem bírsz el, te is rosszul vagy, tudom, csak úgy teszel, mintha nem lennél rosszul.
(le akar ugrani András hátáról)

ANDRÁS - Még bírlak, még viszlek egy kis ideig, de aztán, ha már én sem bírom, szólok. Jó?

JÁNOS - Állj meg, szédülök!
Nem veszed észre, hogy nem egyenesen mész?
Már te is tántorogsz, biztos lázas vagy, azonnal állj meg!
Szomjas vagyok.
A hősugárzás égési sebeket okozott a testemen.
Ide nézz!

ANDRÁS - Megállok.
Szállj le és megyünk tovább, de siessünk, mert néhány óra múlva teljesen besötétedik és a távoli tűz fénye nem világít el idáig.

JÁNOS - Beléd karolhatok?
ANDRÁS - Persze, csak gyere!
JÁNOS - Hallasz valamit? Mintha gyereksírást hallanék valahol.
ANDRÁS - Én nem hallok semmilyen hangot.
Lehet, hogy képzelődsz.

JÁNOS - Nem akarok tovább menni, mi értelme van, mondd meg!
A sugárzás ebben a körzetben elért minden élőlényt!
Évekig is eltarthat a radioaktív sugárzás a talajban. Émelygést érzek a gyomromban, a szememmel is van valami.
Nézd meg a szemem!

ANDRÁS *(megáll, megnézi János mindkét szemét, de nem szól semmit)*

JÁNOS - Mért nem szólsz valamit?
Milyen a szemed?

ANDRÁS - Te András, hol a sapkám? Tudod, rajtam volt még reggel.
- Ne idegesíts azzal a sapkával, nem tudom, hol a sapkád!
Most más gondom van, semhogy a sapkádön elmélkedjek.
Porfelhő van előttünk, látod?

JÁNOS - Min jár az eszed, András?
(tántorogva megy)

ANDRÁS - Az jutott eszembe, mi lesz, ha ataxiát kapunk?
JÁNOS - Milyen betegség?
ANDRÁS - Gerincvelő megbetegedés.
JÁNOS - Folyton csak ezen rágódsz, ahelyett, hogy megmondanád, hová megyünk!
ANDRÁS - Ha kijutnánk a fertőzött, sugárveszélyes zónából, el tudnánk jutni olyan területig, ahol már nincs veszély, vizet is ihatnánk!
A füst szaga ide is elért már.
Úgy kiszáradt a szám. Ne beszéljünk sokat, tartalékoljuk az energiánkat!

JÁNOS *(megáll, tétován és keresgél valamit a zsebében)*

ANDRÁS - Mit keresel? Mért álltál meg?
Ne vesztegessük az időt!

JÁNOS - Mi közöd hozzá, hogy mit keresek?
Keresek valamit, a késemet.
(tréfásan)

ANDRÁS - Minek a kés?

JÁNOS *(ideges lesz)*

ANDRÁS - Kell!
- Te tudod!
Na, jössz, vagy nem?
Gyere, menjünk, sietni kell, talán még elérhetjük a tengert!
A tenger irányába kell menni!
Érted?

JÁNOS - Hogyha a neutron már befolyásolta szervezetünk molekuláris mechanizmusát, a szervezet biológiai struktúrája megváltozott, akkor nem értem, hová sietünk? András?
Miért rohanunk?

ANDRÁS - Lehet, hogy van még hátra néhány napunk, kórházat kellene találni!

JÁNOS (*Andráshoz szalad, megrázza, őrületes arccal néz rá*)
- Meghalunk, András?
Te tudod?

ANDRÁS (*eleinte hallgat, majd kis gondolkozás után válaszol*)
- Nem tudom, János.
Nem is akarom tudni!

JÁNOS - De én tudni akarom, mi lesz velünk, érdemes-e reménykedni? Furcsa volna, ha elkezdenénk reménykedni és kiderülne, hogy egyszerűen kár hinni ebben, János, nincs értelme.
Mit tudsz ezekről a kémiai folyamatokról?
Mi következhet a csontvelő megbetegedés után?

ANDRÁS - Tudni akarod? Megmondhatom nyersen, kíméletlenül.
Ataxia után shock, aztán kóma.
Néhány nap alatt bele lehet halni.
Nem akarlak ijesztgetni, de ez az orvosi szindróma.

JÁNOS - Ne mondd tovább!
Jobb nem tudni, mikor lesz vége! Ne beszéljünk erről!
(*ismét keresgél a zsebében, idegesen*)

ANDRÁS - Megint keresel valamit?

JÁNOS - Igen.

ANDRÁS - Hagyd abba!
Idegesítesz.
Menjünk már, egészen sötét van. Még jó, hogy nem fázunk, nyár van. Máskor, ez idő tájt a kertben napoztunk, bámultuk az eget, gyümölcsöt szedtünk, olyan jó volt a fák alatt feküdni, ömlött ránk a nap fénye.
Tudtuk, hogy valami jó még várhat ránk, szerelem, csókok, családot is alapíthattunk volna.
De te, János, folyton a filozófiát böngészted, a könyvtárakat, olyan aszkéta vagy, azt mondtad, meg kell ismerni az emberi kultúra történetét, a filozófusok munkáit.
Így telt el az élet.
Látod, mindent elpusztíthat félóra alatt egy atombomba.
Most mi a véleményed?

JÁNOS - Hagyj békén, nincs kedvem beszélgetni!
Lehet, hogy mégsem kaptunk magas dózist és akkor életben maradunk, ugye?
Megint hánynom kell!
(*öklendezik, elsápad*)

ANDRÁS - Ne szégyelld fájdalmadat!
Ordíts, ha kell!
Én itt vagyok veled, támogatlak, amíg bírom.

JÁNOS - Miért teszel ennyi jót velem?
Mért nem hagyysz itt egyedül?

ANDRÁS - Mert kedvellek, ritka jó művész vagy, kötelességem vinni téged, ameddig csak lehet!

JÁNOS *(megöleli sután Andrást és halkán, szinte akadozva szól)*

- Köszönöm András.

Nem tudtam, hogy van ilyen barátság.

Most kellett megtudnom, hogy szeretsz?

Mért titkoltad eddig?

Olyan szigorú voltál hozzám, egy évben kétszer dicsérted meg az írásaimat.

Ha eszembe jut a világegyetem, az ősrobbanás idejében...

Vajon robbanással keletkezett-e a világegyetem, vagy egyszerűen létezik egy állandó, óriási, ismeretlen tömeg?

Hogyan alakulhattak ki a galaxisok? Örökké tágul-e a világegyetem, vagy egyszer önmagába omlik?

Nem hagynak nyugton ezek a gondolatok.

Te, András, mi lesz a műveimmel? Ki őrzi majd?

ANDRÁS

- Most azt hiszem összeomlik a világegyetem, a galaxisok egymásra zuhannak, iszonyú rombolás megy végbe.

Nem akarok ma hallani se a világegyetemről, se a galaxisokról!

(szomorúan, tántorogva megy, mint akit űznek)

JÁNOS

- A műveid megmaradnak egy másik városban, ahol nem volt atomrobbanás.

- Várj, András, veled megyek!

Ne menj olyan gyorsan!

ANDRÁS

- Az a legnagyobb gondod most, hogy hogyan alakult ki a világegyetem, János, térj észre!

JÁNOS

- Mért? Hagyj ábrándozni még!

Olyan jól esik, hogy gondolhatok valamire és szerethetek még, hiszen te mellettem vagy, itt vagy.

ANDRÁS *(nyugtalanul megfordul és János mellé megy)*

- Tudom, hogy boldog vagy, megtudtad, hogy szeretlek, a követőd vagyok.

Lesem a gondolataidat, félszavaidat, még a sóhajtásaidat is számon tartom.

JÁNOS

- Belázasodtál? Olyan furcsán lélegzel, mintha történt volna veled valami.

Megnézhetem a pulzusodat?

(felemeli András kezét, megnézi a pulzusát)

- András, baj van!

András, hallod, mit mondok neked? Baj van a pulzusoddal!

(kiabálva)

- Süket vagy?

Olyan hűvös a kezed, kezdek félni, András.

ANDRÁS

- Imádkozz!

(lezseren)

(majd megrándítja vállát, mintha nem érdekelné mennyire beteg)

András váratlanul hadonászni kezd a kezével, önkívületi sokkba

esik, remeg egész teste, hirtelen lezuhan a földre)

JÁNOS

- András, mit csinálsz?

(kétségbeesve)

- Ne hagyj el, András!

(melléje guborog, fel akarja emelni, de nem tudja, elkeseredetten rázza mellkasát, vállát)

- Már hallom a tenger morajlását, közel vagyunk!

Ébredj fel és menjünk.

János ébresztgeti Andrást, a nevét mondogatja, de hiába. András meg se mozdul, egy szót se szól. János ide-oda szaladgál, ijedten szólítgatja.

Majd iszonyú kiáltás hallatszik az éjszakában.

JÁNOS - András! And-rás!!

Majd hirtelen csend lesz, végtelen, ijesztő csend.

Sötétség.

Az elektronikus zene ekkor felerősödik, félelmetes erejű muzsika ömlik széjjel a termen, a színpadon, mely az életet hirdeti.

A színpadkép sötétségből átvált hirtelen világosságra, fényességre, ezüstös halak villannak meg a tenger hullámai között, gyors iramban. (video-képek)

A halak kiugrálnak a partra, feljönnek a víz felszínére.

Majd megjelenik egy távoli halászhajó a tengeren, látni, ahogy ide-oda himbálózik a vízen.

Kivilágosodik.

A nap fénye előzőnlik a tenger fölött és a világ fölött. (reggeli napfelkelte)

Mindezeket a képeket film- és video-képekben kérem megjeleníteni, montázsszerűen!

Ezután a tengeri sirályok hangját hallani, szárnyaik csapkodását. (video-képekkel és felnagyítva különös, festői felvételekkel.)

A sirályok magasan köröznak a levegőben.

3. jelenet

A színpadon egy fehér, kórházi vaságyat látni, halványzöld függönyt és Lea alakját, ahogy áll az ablaknál.

A tűz fénye megvilágítja lesoványodott, meggyötört testét.

A színpadon fény-effektusokkal lehet ábrázolni.

Leán fehér, hosszú, lepelszerű hálóing, fekete, hosszú haja gyér.

Reggeli atmoszféra, Endre és Lea beszélgetnek.

A jelenet alatt eleinte halk zene, majd később suttogó hangok (felerősítve) jajkiáltások, jajveszékelések a kórházi betegek fájdalmas hangjai. (montázszerűen kérem megjeleníteni)

Az utolsó képben ütőhangszerek tompa hangját hallani, a szív ritmusának ütemében, mely egyre lassabb, majd hirtelen csend.

Egész idő alatt a tenger hullámainak robajló, zúgó hangját hallani.

A jelenet időtlenséget sugall.

LEA *(áll a nyitott ablaknál és nézi a kertet)*

Bejön a kórterembe Endre, szinte észrevétlen.

ENDRE - Jó reggelt! Lea!

Nem fáradt?

(közelebb megy hozzá)

- Nem haragszik, hogy ilyenkor látogatom meg?

LEA - Nem haragszom.

Jó reggelt!

Fáradt vagyok.

ENDRE - Van valami kérése? Szívesen teljesítem, csak szóljon!

LEA - Szeretném, ha behozna ide egy térképet, azt akarom nézegetni, tudja, olyan forgatható, amelyiken az egész világ rajta van.

ENDRE - Meglesz.

Még a mai nap elhozom. Mit hozzak még?

Italt nem hozok, ha kérne valami mást, könyveket?

LEA - Talán a Bibliát, nem tudom. Ahogy gondolja.

(Lea az ágynak támaszkodik, nekidől, aztán Endre felé néz)

- Csak este jöjjenek megvizsgálni, előbb ne, egész nap beszélgetni szeretnék magával. Jó?

ENDRE - Értem, majd megmondom a főorvosnak.

LEA - Nagy dózist kaptam. Az összes jelenség erre utal, melyet a szervezetemben észleltem, bőrömön a piros foltok, a súlyos vérszegénység, nem múló lázam, émelygésem, hányinger.

Nem mondom tovább, hiszen tudja.

ENDRE - Orrvérése volt mostanában? Ezekben a napokban?

És fejfájása?

Valószínű csökkent a vörösvérsejtszám a szervezetében.

LEA - A III. stádium.

Tudom jól, ismerem a sugárbetegség típusait.

Még nem vérzett az orrom idáig.

Elég volt! Beszéljünk másról, érdekesebb dolgokról, maga olyan titokzatos, az ember azt hinné, bánatos, mert mindig olyan szomorúan néz. A titokzatossága olyan vonzó.

Azt képelem, hogy szerelmes valakibe, csak nem tudom, kibe.

ENDRE - Lea, elmondok magának egy titkot. Beteg vagyok, de nem mondhatom meg a családomnak, még a kollégáim se tudják, leukémiám van. Érti?

LEA - Vérátömlesztés kellene!
Sürgősen!

ENDRE - Igen, de annyi beteg van, hogy nem tudhatom, mikor kerülnek sorra. Talán egy másik kórházban.
Este hazamentem, nem vacsoráztam, dolgoztam éjjel.

LEA - Hogy tud éjjel dolgozni? Hiszen állandóan fáradékony, nehéz légzése van, hogy tudja mindezt eltitkolni?

ENDRE - Antibiotikumokat szedtem, nem nagyon gyógyultam.
Nincs étvágyam, éjszakánként izzadok.
De most ne beszéljünk rólam!
Kínos ez, higgye el!
Nehogy meghallja valaki a kórházból!

LEA - Mért nem ül le, üljön ide az ágyamra?

ENDRE - Jó a maga ágyán lenni, olyan furcsa érzés, ott, ahol a teste pihen, ott, ahol alszik, én is szeretnék együtt lenni magával!

Lea nem felel. Megrebben a teste, megfordul és leül az ágyra Endre mellé.

LEA - Mennyi sugárdózist kapott?

ENDRE - Nem tudom. De a neutronbomba miatt súlyosabbak a tünetek.

LEA - Maga még sokáig él, sokkal tovább, mint én, meglátja.

ENDRE - Ki tudná megmondani? Érzem, csak a transzfúzió segítene.

LEA - Hát akkor mért nem sürgeti a transzfúziót?

ENDRE - Fáradtnak érzem magam, és maga miatt is halasztom.
Transzfúzió most a haldokló betegeknek kell elsősorban. Szeretnék magával maradni, nem akarok elmenni innen egy napra sem!

LEA - Miattam? Hiszen ez esztelenség!
Ne törődjön velem, vannak itt orvosok.

ENDRE - Tudom, hogy engem vár éjszakánként, rólam ábrándozik és visszaidézi a mozdulataimat.
Olyan fájdalmasan gondol rám, hogy majdnem belepusztulok. Lea, szeretem magát, nem megyek el innen!
(ránéz Leára, átkarolja félénken az asszony vállát)

Lea nem mozdul, hagyja, hogy Endre keze vállán pihenjen.

LEA - Vártam, hogy közeledik hozzám.
Vártam az érintését.
(keserűen felsóhajt, majd Endre mellére hajtja a fejét, szemét lehunyja)

Így pihennek percek át, szó nélkül.

A tenger morajlása hallatszik, sirályok szárnyainak csapkodása.

ENDRE - Régóta kerestem magát, Lea.
Olyan furcsa, hogy itt találkozunk.
(halkan, szinte suttogva)

- Ki se megyek innen, Lea.
De hát mi történt velem? Olyan furcsán érzem magam, mintha szédülnék, forogna velem a terem, Lea segítsen!
(kezét szeme elé teszi, az ágyba fogódzik, gyengeség fogja el)

LEA - Szóljak a főorvosnak?
Vagy valaki másnak, ápolónőknek?

ENDRE - Ne, ne szóljon senkinek!
Azt akarom, hogy maga melletttem legyen!
Nem létezik többé más valóság számomra, csak az, hogy összetartozunk.

LEA - Olyan hihetetlen.
(kis szünet után folytatja)
- Régóta vágytam erre.

ENDRE - Nem hiszi el?
Hogyan bizonyítsam be, hogy elhiggye? Mit tegyek? Mondja meg!
(feláll, az ablakhoz megy, idegesen elrántja a függönyt, a messzeséget fürkészi)

LEA - Mért jött ilyen soká?
Mért nem jött hamarabb?
Mért kellett évekig várni?

ENDRE - Most itt vagyok, ne gondoljon az eddig átélt keserves várakozásra!
Testem és lelkem a magáé. Mit adhatnék még?
Az emlékeimet?

LEA - Az emlékeket ne!
(Lea feláll, odasétál Endréhez, aki még mindig az ablaknál áll)

ENDRE - Nem fázik?
Magára terítem a kabátomat.
(leveszi ballonkabátját, majd ráteríti Leára, reszket, Endre felemeli Lea kezét és megcsókolja)

Leát remegés fogja el, alig bír a lábán állni, Endre támogatja.

Ismét átöleli Leát szorosan, szenvedélyesen, szótlanul.

Lea felsikolt.

Benéz az ajtón egy idős ápolónő, majd becsukja halkán az ajtót.

LEA - Hány óra van?

ENDRE - Nem tudom.

Most mindegyik perc fontos.

LEA - Nem szomjas, nem éhes?

ENDRE - Nem vagyok éhes, most nem akarok inni.

LEA - Akkor maradjon itt, tovább!

(hirtelen elsápad és gyomrát fájlalja)

- Most ki kell mennem, járok egy kicsit, mindjárt jövök, ne haragudjon!

Lea kimegy a kórteremből, öt perc múlva visszajön, legyengülten, támolyogva.

LEA - Nem akarok erről beszélni, ezentúl ne beszéljünk a betegségről!

A szél ide-oda lengeti a függönyt. Lea az ágyra fekszik, orrából vér szivárog.

ENDRE *(odamegy Leához, felülteti az ágyban, fejét hátrahajtja, megsimítja homlokát, majd kimegy a teremből)*

Amikor Endre visszajön pár perc múlva, Lea még mindig az ágyban fekszik, félig ülő helyzetben, a párnának dőlve.

LEA - Ne törődjön velem! Mért bajlódik velem? *(nyugtalanul)*

ENDRE - El akarom állítani az orrvérzést!

Nem gondoltam volna, hogy ilyen hamar bekövetkezik.

Ne féljen! Bízson bennem!

Nyugodjon meg!

(tablettát ad Leának)

LEA - Nem tudok megnyugodni.
Maga nem jön velem.

ENDRE - Akarja, hogy magával menjek? Lea!
Csak egy szavába kerül, és úgy lesz. Jó?

LEA - Ki folytatja a munkámat, amit elkezdtem, mi lesz a kutatómunkámmal?
Tudom, egyszer majd elismerik.

ENDRE - Azt akarja, hogy folytassam, kész vagyok folytatni annak ellenére, hogy igen bonyolult lesz.
(kis szünet után, elgondolkozva)
- Jól ismerem a munkásságát, régóta figyelem magát.
Maga olyan megközelíthetetlen, többször akartam már közeledni.

LEA - Levegőt!
Fáj a torkom.
Több levegőt szeretnék!
Mennyi idő van még?
Lesz még idő, hogy szeressük egymást?
(feláll, Endréhez megy, átkulcsolja lábait, átfonja kezével, szinte önkívületben)

ENDRE *(felemeli Leát, karjában az ágyhoz viszi lassan, szótlanul)*
Odakint felerősödik a szél, vadul tépi az ablakot, függönyt.
Lea pár percig elszenderedett, orrvérzése csökken.
Hirtelen felriad.

LEA - Fázom.
(suttogva)
- Hol van?

ENDRE - Itt vagyok, betakarom, hozok még egy takarót.
(egy másik takaróval is betakarja)
- Így jó?
Most nem fázik?

LEA - Még mindig fázom.
Most már örökké hideg lesz, ugye?
(felül, könyökére támaszkodik)

Endre melléje ül az ágy szélére, átkarolja gyengéden, Lea arcához ér, megcsókolja Lea szemét, száját, ragaszkodóan. Lea felnéz, kinyitja szemét, két kézzel, görcsösen öleli Endrét.

LEA - A sok kísérletezés, a tudomány elfordította figyelmemet a testi vágyaktól.
Sokáig nem volt senkim, egyedül éltem.

ENDRE - Ne gondoljon most másra, Lea!
Itt vagyok magával és többet nem hagyom, hogy aszkéta legyen.
Jó lesz, Lea?
Meglátja, együtt élünk, egy lakásban.

LEA *(szívéhez kap hirtelen, majd még erősebben szorítja testéhez Endrét)*
- Olyan hihetetlen, hogy velem marad.
Aggódok magáért, mi lesz magával?
Milyen gyönyörűek a hullámok.
Azt mondta, velem lakik, mikor jön el hozzám?
Már alig tudom kivárni, fáradt vagyok.
Túl sokat vártam, már nem tudok egy percet se várni tovább.
Ha velem jönne, elhinném, hogy szeret, utazzunk el együtt!
Megvennénk a jegyeket a hajóra, olyan jó volna elutazni valahová, messzire, ahol még nem voltunk.

Fújná a szél a ruhámat, átölelne.
És táncolnánk egész éjszaka.
Endre megnézi Lea pulzusát, érzi, hogy egyre lassul.

ENDRE (*riadtan, nem kiabálva*)

- Lea! Lea!
Szólaljon meg, adjon életjelet!
Azt akarom, hogy éljen!
Életben kell maradnia!

Lea felnyitotta szemét résnyire, nem szól egy szót sem, de mintha még akart volna mondani valami kedveset Endrének.

Endre közel hajolt Leához, figyelte a lélegzetét minden egyes pillanatban.

Majd újra felkiáltott idegesen, szinte önkívületben.

ENDRE - Lea!

Endre Lea mellé feküdt kimerülten, átölelte szorosan, mintha nem akarná soha sem elengedni.

A zene felerősödik, elementáris hatású zeneszót hallani, mely szétömlik a teremben és áradó hangzású, még akkor is szól a zene, amikor a nézők kimennek a színházból.

A zene a természet elemi erejét fejezze ki, és a szerelem diadalmas erejét.

Szélsusogás, madarak riadt repülésének hangja, tengeri vihar hangjai, villámlás, dörgés, majd záporosó zizegésének érzékeltetése.

Ugyanezeket a festői képeket felnagyítva, montázs-szerűen, absztrakt formában kérem a színpad falaira vetíteni gyors, egymás utáni képekben.

1991